

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ ★ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**BEYOĞLU İLÇESİNDE PARKLARIN KULLANICILAR
TARAFINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ: GÜMÜŞSUYU,
SURURİ VE HASKÖY KIYI PARKLARI ÖRNEĞİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ
Şehir Plancısı Alper Sami ÇAYIR

Anabilim Dalı : ŞEHİR VE BÖLGE PLANLAMA

Programı : PEYZAJ PLANLAMA

MAYIS 2004

**BEYOĞLU İLÇESİNDE PARKLARIN KULLANICILAR
TARAFINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ: GÜMÜŞSUYU,
SURURİ VE HASKÖY KIYI PARKLARI ÖRNEĞİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ
Şehir Plancısı Alper Sami ÇAYIR
502001710

Tezin Enstitüye Verildiği Tarih : 17 Mayıs 2004
Tezin Savunulduğu Tarih : 17 Haziran 2004

Tez Danışmanı : Doç.Dr. Nilgün ERGUN
Diğer Jüri Üyeleri Prof.Dr. Ahmet Cengiz YILDIZCI (İ.T.Ü.)
Prof.Dr. Handan TÜRKOĞLU (İ.T.Ü.)

MAYIS 2004

ÖNSÖZ

Günümüz kentleri nüfusunun göç ve hızlı kentleşme gibi nedenler ile artışı sonucunda, yeşil alanların yeterliliği kişilerin rekreatif isteklerini gerçekleştirebilme ve kent ekolojisi açısından aranılan bir niteliktir. Kentin solunum alanlarını oluşturan yeşil alanların yeterliliğinin yanısıra, bu alanların geçmişten geleceğe uzanan bir süreçte değerlendirilmesi ve kullanıcı ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla, kültürel ve sosyal yaşamı yönlendirme konusunda, boş zamanları değerlendirme, dinlenme, eğlenme amacıyla tasarlanması gerekmektedir.

Bu çalışmada, Beyoğlu İlçesi'nin kozmopolit yapısını yansıtan gerek kullanıcılarının sosyo – ekonomik ve kültürel yapıları gerekse de kentsel dokuları birbirinden çok farklı üç park alanı seçilerek bu alanların kullanımı, kullanıcı özellikleri ve memnuniyet dereceleri değerlendirilmiştir.

Tez çalışmam boyunca göstermiş olduğu, anlayış, sabır ve hassasiyet için yüksek lisans eğitimim boyunca benden desteğini esirgemeyen danışman hocam Sayın Doç. Dr. Nilgün ERGUN' a saygılarımı ve teşekkürümü sunarım.

Yüksek lisans eğitimi aldığım Şehir ve Bölge Planlama Ana Bilim Dalı Peyzaj Planlama Bölümü değerli hocalarıma teşekkür ederim.

Ayrıca maddi ve manevi desteğini esirgemeyen aileme, anket çalışmaları ve teknik konulardaki yardımlarından ötürü Tolga ATIŞ'a ve tüm arkadaşlarıma, her türlü katkılarından ötürü İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı Planlama İmar Müdürlüğü Tarihi Bölge Şefliği'ne teşekkürü bir borç bilirim.

Mayıs 2004

Alper Sami ÇAYIR

İÇİNDEKİLER

TABLO LİSTESİ

ŞEKİL LİSTESİ

ÖZET

SUMMARY

1.GİRİŞ	1
2.AÇIK ALAN VE YEŞİL ALAN KAVRAMI	3
2.1. Açık Alan Kavramı	3
2.2. Yeşil Alan Kavramı	4
2.2.1.Yeşil Alan Tipleri	4
2.2.1.1.Kent İçindeki Yeşil Alanlar	4
2.2.1.2. Doğal Yeşil Alanlar	7
3. YEŞİL ALAN KULLANIMLARI İLE İLGİLİ YAPILMIŞ ÇALIŞMALAR	8
4. BEYOĞLU İLÇESİNDEKİ YEŞİL ALAN KULLANICILARININ MEMNUNİYET DERECELERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	13
4.1. Araştırma Yöntemi	13
4.1.1. Anket Formunun Hazırlanması	13
4.1.2. Örneklem Modeli	14
4.1.3. Verilerin Analizi	14
4.2. Beyoğlu İlçesi'nin Yeşil Alan Dağılımı	14
4.2.1. Beyoğlu İlçesinin İstanbul İçindeki Yeri	14
4.2.2. Beyoğlu İlçesinin Özellikleri	16
4.2.2.1. Tarihsel Gelişim	16
4.2.2.2. Demografik Yapı	20
4.2.3. Beyoğlu İlçesinin Yeşil Alan Dağılımı, Yıllar İçinde Değişimi Ve Değerlendirilmesi	26
4.2.3.1.Çocuk Oyun Alanları	26
4.2.3.2 Park Alanları	28
4.2.3.3 Spor Alanları	31
4.2.3.4 Tüm Yeşil Alanlar	31
4.3.Örnek Olarak Seçilen Park Alanları	33
4.3.1. Gümüşsuyu Parkı	33
4.3.2. Sururi Parkı	34
4.3.3. Hasköy Kıyı Parkı	36
4.4. Beyoğlu İlçesinde Seçilen Yeşil Alanlarda Yapılan Anket Çalışmasının Değerlendirilmesi	37

5.GENEL DEĞERLENDİRME VE SONUÇ	83
KAYNAKLAR	87
EKLER	89
ÖZGEÇMİŞ	112

TABLO LİSTESİ

	<u>Sayfa No</u>
Tablo 4.1. Beyoğlu İlçesi Yıllara Göre Nüfus Gelişimi (DİE 2000)	20
Tablo 4.2. Beyoğlu İlçesi Nüfusunun Yaş Gruplarına Göre Dağılımı (2000, DİE)	21
Tablo 4.3. Beyoğlu İlçesi Nüfusun İktisadi Faaliyet Kollarına Göre Dağılımı (2000, DİE)	23
Tablo 4.4. Beyoğlu İlçesi Nüfusunun Eğitim Durumu (2000, DİE)	23
Tablo 4.5. İstanbul İli Nüfusun Eğitim Durumu (2000, DİE)	24
Tablo 4.6. Beyoğlu İlçesi Okuryazar Nüfusun Eğitim Durumu (2000, DİE)	25
Tablo 4.7. Çocuk Oyun Alanlarının Yıllar İçinde Değişimi (İ.B.B. Planlama İmar Müdürlüğü)	27
Tablo 4.8. Park Alanlarının Yıllar İçinde Değişimi (İ.B.B. Planlama İmar Müdürlüğü)	29
Tablo 4.9. Ankete katılan kişilerin cinsiyet dağılımı	38
Tablo 4.10. Ankete katılan kişilerin yaş dağılımı	39
Tablo 4.11. Ankete katılan kişilerin medeni hallerinin dağılımı	41
Tablo 4.12. Ankete katılan kişilerin çocuk sayısı dağılımı	42
Tablo 4.13. Ankete katılan kişilerin eğitim durumu	44
Tablo 4.14. Ankete katılan kişilerin mesleği	45
Tablo 4.15. Ankete katılan kişilerin gelir grubu	47
Tablo 4.16. Ankete Katılan Kişilerin Ne Kadar Zamandır İstanbul'da Yaşadıkları	48
Tablo 4.17. Ankete katılan kişilerin nerede oturdukları	50
Tablo 4.18. Ankete katılan kişilerin hafta sonlarını nasıl değerlendirdikleri	51
Tablo 4.19. Ankete katılan kişilerin parka nasıl geldikleri	53
Tablo 4.20. Ankete katılan kişilerden özel oto ile gelenlerin araçlarını nereye bıraktıkları	55
Tablo 4.21. Ankete katılan kişilerin parkı en çok hangi mevsimde kullandıkları	56
Tablo 4.22. Ankete katılan kişilerin parkı en çok hangi günlerde kullandıkları	58
Tablo 4.23. Ankete katılan kişilerin parka ne sıklıkla geldikleri	60
Tablo 4.24. Ankete katılan kişilerin parkı hangi saatlerde kullandıkları	61
Tablo 4.25. Ankete katılan kişilerin parka her istedikleri zaman kolayca ulaşım ulaşamadıkları	63
Tablo 4.26. Ankete katılan kişilerin parkta kaç saat vakit geçirdikleri	64
Tablo 4.27. Ankete katılan kişilerin parka hangi amaçla geldikleri	66
Tablo 4.28. Ankete katılan kişilerin parka kiminle geldikleri	68

Tablo 4.29. Ankete katılan kişilerin parkı tercih etme sebepleri	70
Tablo 4.30. Gümüşsuyu parkında yapılan ankete katılan kişilerin parktaki tasarım elemanlarından memnuniyeti	72
Tablo 4.31. Sururi parkında yapılan ankete katılan kişilerin parktaki tasarım elemanlarından memnuniyeti	73
Tablo 4.32. Hasköy kıyı parkında yapılan ankete katılan kişilerin parktaki tasarım elemanlarından memnuniyeti	74
Tablo 4.33. Gümüşsuyu Parkında Ankete katılan kişilerin parkın çeşitli özelliklerinden memnuniyeti	74
Tablo 4.34. Sururi Parkında Ankete katılan kişilerin parkın çeşitli özelliklerinden memnuniyeti	75
Tablo 4.35. Hasköy Kıyı Parkında Ankete katılan kişilerin parkın çeşitli özelliklerinden memnuniyeti	75
Tablo 4.36. Ankete katılan kişileri parkta rahatsız eden faktörler	76
Tablo 4.37. Ankete katılan kişilerin yeşil alanların bakımını değerlendirmesi	77
Tablo 4.38. Ankete katılan kişilerin parkı temiz bulup bulmadıkları	79
Tablo 4.39. Ankete katılan kişilerin parkta kendilerini güvende hissedip hissetmedikleri	80

ŞEKİL LİSTESİ

	<u>Sayfa No</u>
Şekil 4.1.: Beyoğlu İlçesinin İstanbul içindeki yeri	15
Şekil 4.2.: Beyoğlu ilçesi mahalle sınırları	16
Şekil 4.3.: 1761 Yılında Galata ve Beyoğlu (Dökmeci ve Çıracı, 1990)	18
Şekil 4.4.: Beyoğlu İlçesi Yıllara Göre Nüfus Gelişimi (2000, DİE)	21
Şekil 4.5.: Beyoğlu İlçesi Yaş Piramidi (2000, DİE)	22
Şekil 4.6.: İstanbul Yaş Piramidi (2000, DİE)	22
Şekil 4.7.: Beyoğlu İlçesi Nüfusunun Eğitim Durumu (2000, DİE)	24
Şekil 4.8.: İstanbul İli Nüfusunun Eğitim Durumu	24
Şekil 4.9.: Beyoğlu İlçesi Nüfusun Bitirilen Okullara Göre Dağılımı (2000, DİE)	25
Şekil 4.10.: İstanbul İlindeki Nüfusun Bitirilen Okullara Göre Dağılımı (2000, DİE)	26
Şekil 4.11.: Beyoğlu İlçesi Çocuk Oyun Alanı Sayısının Yıllara Göre Değişimi (İ.B.B. Planlama İmar Müdürlüğü)	27
Şekil 4.12.: Beyoğlu İlçesi Çocuk Oyun Alanları (İ.B.B. Planlama İmar Müdürlüğü)	28
Şekil 4.13.: Beyoğlu ilçesi park alanı sayısının yıllar içinde değişimi (İ.B.B. Planlama İmar Müdürlüğü)	29
Şekil 4.14.: Beyoğlu İlçesi Park Alanlarının Dağılımı (İ.B.B. Planlama İmar Müdürlüğü)	29
Şekil 4.15.: Beyoğlu İlçesi Kişi Başına Düşen Park Alanının Yıllar İçindeki Değişimi (İ.B.B. Planlama İmar Müdürlüğü)	30
Şekil 4.16.: Beyoğlu İlçesi Park Alanları (İ.B.B. Planlama İmar Müdürlüğü)	31
Şekil 4.17.: Gümüşsuyu Parkının Beyoğlu İlçesi İçindeki Yeri (İ.B.B. Planlama İmar Müdürlüğü)	33
Şekil 4.18.: Gümüşsuyu Parkının Genel Görünümü (İ.B.B. Planlama İmar Müdürlüğü)	34
Şekil 5.19.: Sururi Parkının Beyoğlu İlçesindeki Yeri (İ.B.B. Planlama İmar Müdürlüğü)	35
Şekil 4.20.: Sururi Parkının Genel Görünümü (İ.B.B. Planlama İmar Müdürlüğü)	36
Şekil 4.21.: Hasköy Kıyı Parkının Beyoğlu İlçesindeki Yeri (İ.B.B. Planlama İmar Müdürlüğü)	37
Şekil 4.22.: Hasköy Kıyı Parkının Genel Görünümü (İ.B.B. Planlama İmar Müdürlüğü)	38
Şekil 4.23.: Gümüşsuyu Parkında ankete katılanların cinsiyet dağılımı	39
Şekil 4.24.: Sururi Parkında ankete katılanların cinsiyet dağılımı	39
Şekil 4.25.: Hasköy Kıyı Parkında ankete katılanların cinsiyet dağılımı	40

Şekil 4.26.:	Gümüşsuyu Parkında Ankete katılan kişilerin yaş dağılımı	41
Şekil 4.27.:	Sururi Parkında Ankete katılan kişilerin yaş dağılımı	41
Şekil 4.28.:	Hasköy Kıyı Parkında Ankete katılan kişilerin yaş dağılımı	41
Şekil 4.29.:	Gümüşsuyu Parkında Ankete katılan kişilerin medeni hallerinin dağılımı	42
Şekil 4.30.:	Sururi Parkında Ankete katılan kişilerin medeni hallerinin dağılımı	42
Şekil 4.31.:	Hasköy Kıyı Parkında Ankete katılan kişilerin medeni hallerinin dağılımı	43
Şekil 4.32.:	Gümüşsuyu Parkında Ankete katılan kişilerin çocuk sayısı dağılımı	43
Şekil 4.33.:	Sururi Parkında Ankete katılan kişilerin çocuk sayısı dağılımı	44
Şekil 4.34.:	Hasköy Kıyı Parkında Ankete katılan kişilerin çocuk sayısı dağılımı	44
Şekil 4.35.:	Gümüşsuyu Parkında Ankete katılan kişilerin eğitim durumu	45
Şekil 4.36.:	Sururi Parkında Ankete katılan kişilerin eğitim durumu	45
Şekil 4.37.:	Hasköy Kıyı Parkında Ankete katılan kişilerin eğitim durumu	46
Şekil 4.38.:	Gümüşsuyu Parkında Ankete katılan kişilerin mesleği	47
Şekil 4.39.:	Sururi Parkında Ankete katılan kişilerin mesleği	47
Şekil 4.40.:	Hasköy Kıyı Parkında Ankete katılan kişilerin mesleği	47
Şekil 4.41.:	Gümüşsuyu Parkında Ankete katılan kişilerin gelir grubu	48
Şekil 4.42.:	Sururi Parkında Ankete katılan kişilerin gelir grubu	48
Şekil 4.43.:	Hasköy Kıyı Parkında Ankete katılan kişilerin gelir grubu	49
Şekil 4.44.:	Gümüşsuyu Parkında Ankete katılan kişilerin ne kadar zamandır İstanbul'da yaşadıkları	49
Şekil 4.45.:	Sururi Parkında Ankete katılan kişilerin ne kadar zamandır İstanbul'da yaşadıkları	50
Şekil 4.46.:	Hasköy Kıyı Parkında Ankete katılan kişilerin ne kadar zamandır İstanbul'da yaşadıkları	50
Şekil 4.47.:	Gümüşsuyu Parkında Ankete katılan kişilerin nerede oturdukları	51
Şekil 4.48.:	Sururi Parkında Ankete katılan kişilerin nerede oturdukları	51
Şekil 4.49.:	Hasköy Kıyı Parkında Ankete katılan kişilerin nerede oturdukları	52
Şekil 4.50.:	Gümüşsuyu Parkında Ankete katılan kişilerin hafta sonlarını nasıl değerlendirdikleri	53
Şekil 4.51.:	Sururi Parkında Ankete katılan kişilerin hafta sonlarını nasıl değerlendirdikleri	53
Şekil 4.52.:	Hasköy Kıyı Parkında Ankete katılan kişilerin hafta sonlarını nasıl değerlendirdikleri	53
Şekil 4.53.:	Gümüşsuyu Parkında Ankete katılan kişilerin parka nasıl geldikleri	54
Şekil 4.54.:	Sururi Parkında Ankete katılan kişilerin parka nasıl geldikleri	55
Şekil 4.55.:	Hasköy Kıyı Parkında Ankete katılan kişilerin parka nasıl geldikleri	55
Şekil 4.56.:	Gümüşsuyu Parkında Ankete katılan kişilerden özel oto ile gelenlerin araçlarını nereye bıraktıkları	56
Şekil 4.57.:	Sururi Parkında Ankete katılan kişilerden özel oto ile gelenlerin araçlarını nereye bıraktıkları	56

Şekil 4.58.: Hasköy Kıyı Parkında Ankete katılan kişilerden özel oto ile gelenlerin araçlarını nereye bıraktıkları	57
Şekil 4.59.: Gümüşsuyu Parkında Ankete katılan kişilerin parkı en çok hangi mevsimde kullandıkları	58
Şekil 4.60.: Sururi Parkında Ankete katılan kişilerin parkı en çok hangi mevsimde kullandıkları	58
Şekil 4.61.: Hasköy Kıyı Parkında Ankete katılan kişilerin parkı en çok hangi mevsimde kullandıkları	58
Şekil 4.62.: Gümüşsuyu Parkında Ankete katılan kişilerin parkı en çok hangi günlerde kullandıkları	59
Şekil 4.63.: Sururi Parkında Ankete katılan kişilerin parkı en çok hangi günlerde kullandıkları	59
Şekil 4.64.: Hasköy Kıyı Parkında Ankete katılan kişilerin parkı en çok hangi günlerde kullandıkları	60
Şekil 4.65.: Gümüşsuyu Parkında Ankete katılan kişilerin parka ne sıklıkla geldikleri	61
Şekil 4.66.: Sururi Parkında Ankete katılan kişilerin parka ne sıklıkla geldikleri	61
Şekil 4.67.: Hasköy Kıyı Parkında Ankete katılan kişilerin parka ne sıklıkla geldikleri	61
Şekil 4.68.: Gümüşsuyu Parkında Ankete katılan kişilerin parkı hangi saatlerde kullandıkları	62
Şekil 4.69.: Sururi Parkında Ankete katılan kişilerin parkı hangi saatlerde kullandıkları	62
Şekil 4.70.: Hasköy Kıyı Parkında Ankete katılan kişilerin parkı hangi saatlerde kullandıkları	63
Şekil 4.71.: Gümüşsuyu Parkında ankete katılan kişilerin parka her istedikleri zaman kolayca ulaşp ulaşamadıkları	64
Şekil 4.72.: Sururi Parkında ankete katılan kişilerin parka her istedikleri zaman kolayca ulaşp ulaşamadıkları	64
Şekil 4.73.: Hasköy Kıyı Parkında ankete katılan kişilerin parka her istedikleri zaman kolayca ulaşp ulaşamadıkları	65
Şekil 4.74.: Gümüşsuyu Parkında Ankete katılan kişilerin parkta kaç saat vakit geçirdikleri	66
Şekil 4.75.: Sururi Parkında Ankete katılan kişilerin parkta kaç saat vakit geçirdikleri	66
Şekil 4.76.: Hasköy Kıyı Parkında Ankete katılan kişilerin parkta kaç saat vakit geçirdikleri	66
Şekil 4.77.: Gümüşsuyu Parkında ankete katılan kişilerin parka hangi amaçla geldikleri	67
Şekil 4.78.: Sururi Parkında ankete katılan kişilerin parka hangi amaçla geldikleri	68
Şekil 4.79.: Hasköy Kıyı Parkında ankete katılan kişilerin parka hangi amaçla geldikleri	68
Şekil 4.80.: Gümüşsuyu Parkında Ankete katılan kişilerin parka kiminle geldikleri	69
Şekil 4.81.: Sururi Parkında Ankete katılan kişilerin parka kiminle geldikleri	70
Şekil 4.82.: Hasköy Kıyı Parkında Ankete katılan kişilerin parka kiminle geldikleri	70

Şekil 4.83.: Gümüşsuyu Parkında Ankete katılan kişilerin parkı tercih etme sebepleri	71
Şekil 4.84.: Sururi Parkında Ankete katılan kişilerin parkı tercih etme sebepleri	72
Şekil 4.85.: Hasköy Kıyı Parkında Ankete katılan kişilerin parkı tercih etme sebepleri	72
Şekil 4.86.: Gümüşsuyu Parkında Ankete katılan kişileri parkta rahatsız eden faktörler	77
Şekil 4.87.: Sururi Parkında Ankete katılan kişileri parkta rahatsız eden faktörler	77
Şekil 4.88.: Hasköy Kıyı Parkında Ankete katılan kişileri parkta rahatsız eden faktörler	78
Şekil 4.89.: Gümüşsuyu Parkında Ankete katılan kişilerin yeşil alanların bakımını değerlendirmesi	79
Şekil 4.90.: Sururi Parkında Ankete katılan kişilerin yeşil alanların bakımını değerlendirmesi	79
Şekil 4.91.: Hasköy Kıyı Parkında Ankete katılan kişilerin yeşil alanların bakımını değerlendirmesi	79
Şekil 4.92.: Gümüşsuyu Parkında Ankete katılan kişilerin parkı temiz bulup bulmadıkları	80
Şekil 4.93.: Sururi Parkında Ankete katılan kişilerin parkı temiz bulup bulmadıkları	80
Şekil 4.94.: Hasköy Kıyı Parkında Ankete katılan kişilerin parkı temiz bulup bulmadıkları	81
Şekil 4.95.: Gümüşsuyu Parkında Ankete katılan kişilerin parkta kendilerini güvende hissedip hissetmedikleri	82
Şekil 4.96.: Sururi Parkında Ankete katılan kişilerin parkta kendilerini güvende hissedip hissetmedikleri	82
Şekil 4.97.: Hasköy Kıyı Parkında Ankete katılan kişilerin parkta kendilerini güvende hissedip hissetmedikleri	82

BEYOĞLU İLÇESİNDE PARKLARIN KULLANICILAR TARAFINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ: GÜMÜŞSUYU, SURURİ VE HASKÖY KIYI PARKLARI ÖRNEĞİ

ÖZET

Özellikle 1950’den sonra ülkemizin içine girdiği hızlı kentleşme sürecinde İstanbul genelinde olduğu gibi Beyoğlu ilçesi de büyük değişimler geçirmiş ve bugünkü yoğun kent dokusu oluşmuştur. Şüphesiz ki yapısal değişim sürecinden en fazla açık ve yeşil alanlar etkilenmiştir. Özellikle 1960’dan sonra Beyoğlu’nun büyük bir kısmını kapsayan mezarlık ve mesire alanları yerlerini yoğun konut dokusuna bırakmak zorunda kalmışlardır.

Yapılmış olan bu çalışmanın amacı; Beyoğlu ilçesinin farklı kentsel doku ve karakterdeki yeşil alanlarının kullanıcı memnuniyet derecelerinin belirlenmesidir. Örnek olarak seçilen Gümüşsuyu, Sururi ve Hasköy Kıyı Parklarında yürütülen anket soruşturması yardımı ile kullanıcıların beklentileri ve memnuniyet dereceleri saptanmaya çalışılmıştır.

Bu amaçla tez çalışmasının giriş bölümünden sonra yer alan ikinci bölümde kullanıcıların gereksinimlerine cevap verecek olan açık ve yeşil alan kavramı açıklandıktan sonra çalışmanın ana konusunu oluşturan yeşil alan tipleri tanımlanmış ve içermesi gereken donatılar belirtilmiştir.

Çalışmanın üçüncü bölümünde bu alanları kullanan kişilerin beklentileri ve kullandıkları alanlardan memnuniyet durumları ile ilgili olarak yapılmış olan ulusal ve uluslar arası çalışmalar incelenmiştir.

Dördüncü bölümde çalışmanın örneklem alanı olarak seçilen Beyoğlu ilçesi’nin İstanbul Metropolitan Alanı içindeki konumu, çeşitli özellikleri ve son olarak da yeşil alan dağılımından bahsedilmiştir.

Beşinci bölümde ise ilçede örnek olarak seçilen üç parkta yapılan anket çalışmalarının içeriğinden bahsedilmiş ve bu çalışmaların sonuçları değerlendirilmiştir.

Altıncı ve son bölümde de bütün çalışmanın genel bir değerlendirmesi yapılarak sonuçlar çıkarılmaya çalışılmış ve çıkan sonuçlar doğrultusunda yeşil alanların kullanımı ve kullanıcıların memnuniyetleri değerlendirilerek öneriler yapılmıştır.

USERS EVALUATION OF GREEN AREAS IN BEYOGLU: EXAMPLE OF GUMUSSUYU, SURURI AND HASKOY PARKS

SUMMARY

Especially after 1950, during period of rapid urbanisation that our country had experienced, İstanbul and also Beyoğlu District had big changes and today's intensive urban form had come into existence. It is sure that this structural change period had mostly effected on green areas. Particularly after 1960, semetary and promenade areas covering a big part of the district, had to abandon their places to intensive residential areas.

The aim of this study is to determine users' satisfaction level of green areas of Beyoğlu with different texture and character. Users' satisfaction level and expactations tried to be established by help of an questionnaire.

To reach this aim, at the second section placed after the introduction section, firstly explanation for succesful concept of open and green areas which has to satisfy users needs had been made then, as the main subject of the study, types of green areas has been defined and equipments that these areas have to include are determined.

At the third section, national and international studies made about expectations and state of satisfaction for these areas users had been investigated.

At the fourth section, the chosen sample districts Beyoğlu's location in İstanbul Metropolitan Area, its various specifications and distribution of green areas in the district had been mentioned.

At the fifth section, content of questionnaire made at three chosen sample park at Beyoğlu District (Gümüşsuyu Parkı, Sururi Parkı and Hasköy Kıyı Parkı) had been mentioned and attained conclusion had been evaluated.

At the sixth and last section, a conclusion tried to be reached by making a whole evaluation of study and some advices about use of green areas had been made by appraising users satisfaction.

1.GİRİŞ

Türkiye’de kentleşme 1950’den sonra kendini hissettirmeye başlamış, Türk toplumu son 40-50 yıl içinde giderek hızlanan, köklü bir değişim sürecine girmiştir. Organik bir bütün olarak büyümeyen şehirlerimizde, göçen nüfus şehir içinde yerleşmeyince, şehrin dışına yani gecekonduılara kaçmıştır.

Böylece, endüstrileşme merkezleri olarak önem kazanmış büyük kentlerimizde göçlerle birlikte fiziki planlama yanında, sosyo-ekonomik, kültürel, çevre kirlenmesi ve peyzaj planlaması ile ilgili birçok sorun ortaya çıkmıştır. Bugün bir metropol haline gelmiş İstanbul’un nüfusunun dayanılmaz hale geldiği tartışılmaz bir gerçektir. Tabiat örtüsünü göz önüne almayan, mülkiyet sınırlarına bağlı bir yapı adası sistemi devam edip gitmektedir. Mahalle parkı, çocuk bahçesi vb. açık alanlar için yeterli yer bırakılmadan taş ve tuğla yığınları inşa edilmiş ve edilmektedir.

Oysaki toplumsal faaliyetlerin çok yönlü, karmaşık ve hareketli yapısı içinde, insanın kendisi, çevresi ve başkaları ile uyumlu, dengeli, sağlıklı ve anlamlı bir ilişki kurabilmesi, kentin estetik bir biçimde planlanmasından geçmektedir.

19. yüzyılda sorun olarak beliren açık alan ihtiyacı günümüze kadar artarak gelmiş ve bugün bu ihtiyaç, en kritik dönemine girmiştir. Teknoloji ve gelişme ile birlikte gelen birçok konfor ve rahatlığa karşın insanların, özellikle gelecek kuşakların ruhsal ve fiziksel sağlıkları, doğal ve kültürel ihtiyaçları için endişe verici bir ortam oluşmuştur.

Kullanıcıların isteklerini ve beğenilerini yansıtan, amaçlarına daha uygun tasarlanmış kentsel mekanlar, içerdiği donatıları, duyulan estetik kaygısı, kullanıcıları ve kültürü ile bütüncül, yeni bir kentsel tasarım anlayışı ile gerçekleştirilebilir. Bu nedenle bireyler üzerinde olumlu psikolojik etki bırakacak yapılaşmamış kentsel mekanların tasarım aşamasında bir takım fiziksel uyarıcılar karşısında gelişme gösteren veya davranışlarının bilinmesi ve mekanın birbirini tamamlayıcı nitelikteki estetik ve işlevsellik boyutlarında değerlendirilerek, kullanıcı memnuniyetinin sağlanması gerekmektedir.

Bu çalışmanın amacı Beyoğlu İlçesindeki Açık Alanların kullanıcı memnuniyet derecelerinin belirlenmesidir. Örnek olarak seçilen Gümüşsuyu, Sururi ve Hasköy Kıyı Parkında yürütölen anket çalışması aracılığı ile kullanıcıların beklentileri ve memnuniyet dereceleri saptanmaya çalışılmıştır.

Bu amaçla tez çalışmasının giriş bölümünden sonra yer alan ikinci bölümde kullanıcıların gereksinimlerine cevap verecek olan açık ve yeşil alan kavramı açıklandıktan sonra çalışmanın ana konusunu oluşturan yeşil alan tipleri tanımlanmış ve içermesi gereken donatılar belirtilmiştir.

Çalışmanın üçüncü bölümünde bu alanları kullanan kişilerin beklentileri ve kullandıkları alanlardan memnuniyet durumları ile ilgili olarak yapılmış olan ulusal ve uluslar arası çalışmalar incelenmiştir.

Dördüncü bölümde çalışmanın örneklem alanı olarak seçilen Beyoğlu ilçesi'nin İstanbul Metropolitan Alanı içindeki konumu, çeşitli özellikleri ve son olarak da yeşil alan dağılımından bahsedilmiştir.

Beşinci bölümde ise ilçede örnek olarak seçilen üç parkta yapılan anket çalışmalarının içeriğinden bahsedilmiş ve bu çalışmaların sonuçları değerlendirilmiştir.

Altıncı ve son bölümde de bütün çalışmanın genel bir değerlendirmesi yapılarak sonuçlar çıkarılmaya çalışılmış ve çıkan sonuçlar doğrultusunda yeşil alanların kullanımı ve kullanıcıların değerlendirilmelerine bağlı olarak öneriler yapılmıştır.

2.AÇIK ALAN VE YEŞİL ALAN KAVRAMI

2.1 Açık Alan Kavramı

Açık alan, gerek bir arazi kullanma özelliğine sahip(tarım, orman, funda, göl v.b.) gerekse belirli işlevlere cevap veren (park, bahçe, meydan, gezinti yerleri v.b.) kent içindeki veya dışındaki inşa edilmemiş boş alanlardır. İşlevsel açıdan ele alınan açık alanlar; boş alanlar (inşa edilmemiş alanlar) ve yeşil alanlar (fiziki yönden açık olmayan fakat işlevleri yönünden açık olan alanlar) dır. Fiziki açıdan ele alınan ele alınan açık alanlar ise devamlı ve belirlenmiş hiçbir kullanıma açılmamış fakat geçici birçok işlevleri (oyun, sergi, Pazar yeri, meydan v.b.) yerine getiren boş alanlardır (Yıldızcı,1982).

Açık alanlar, kent içi ve kırsal karakterleri yerleşmelerde, insanların veya toplumun çeşitli rekreatif ihtiyaçları için yararlandıkları, çoğunlukla yeşil elemanların yer aldığı küçük büyük yüzeyler ve boşlulardır. Açık alanlar, özellikle yeşil alanlar, kentsel dokular için, insanların nefes alıp verdikleri organları olarak kabul edilirler (Pamay,1978).

Kent içindeki ve dışındaki yeşil alanların, kent merkezindeki uzaklıklarına, çevresinin yoğunluğuna, arazi yapısına, jeolojik ve hidrolojik özelliklerine göre farklılık gösteren 3 ana değişik işlevleri vardır. Bunlar; rekreasyon, ekolojik ve arazi organizasyonu işlevleridir (Yıldızcı, 1982).

Kent planlama çerçevesinde, açık alanların geliştirilmesi, boş zamanları değerlendirme yönünden olduğu kadar, çeşitli kirlenme ve rahatsız edici etmenlerin nötralize edilmesi ile, düzensiz kent gelişimini önleme açısından zorunludur (Yıldızcı, 1982).

2.2. Yeşil Alan Kavramı

Bir kent sadece yapılardan ve insan hareketlerinden oluşmaz. Öyle koşullar yaratılmalıdır ki, hayat sadece yaşanabilir değil, yaşamaya değer olsun. Bu ise çeşitli donatımları gerektirmektedir. Bunlardan en önemlisi ise yeşil alanlardır. Yeşil alanlar bugün, bir dekor olduğu kadar, gün geçtikçe yoğunlaşan kent ortamının, insan sağlığı için hayatsal önemi olan bir ögesi olarak bakılmaktadır (Yıldızcı, 1984).

Yerleşmeler geliştikçe, nüfus yoğunluğu arttıkça biyolojik düzen değişmekte, fonksiyonel alanlar ile tabiat alanları arasındaki denge bozulmaktadır. Özellikle şehirleşmiş alanlarda solunum organı vazifesi gördüğünden büyük önem kazanmaktadır. Yeşil alanlar, bir yerleşme için en önemli kaynaklardır. Yerleşmenin nüfus ve alanca büyümesi yeşilin aleyhinedir. Oysa ki, yerleşme üzerinde yeşilin olumlu etkisi gözönüne alınarak düzenlemelerin yapılması gerekmektedir(Çetiner, 1991).

İnsanların çeşitli amaç ve gereksinimlerini karşıladığı fiziksel çevrenin, çağımız yaşantısından başka, geleceğin toplum düzenini oluşturmada da büyük etkisi vardır. Bu nedenle çevre ve doğal kaynak üzerindeki değişik kullanışların, yalnızca yaşayan insanlar açısından değil, gelecek kuşaklar yönünden de ele alınması gerekir (Aksoy, 2001).

2.2.1.Yeşil Alan Tipleri

Yeşil alan tipleri dokunun veya kent dokusunun egemen karakter taşımasına göre kent içerisindeki yeşil alanlar ve doğal yeşil alanlar olmak üzere iki gruba ayrılmaktadır.

2.2.1.1.Kent İçindeki Yeşil Alanlar

Yaş, kültür, meslek, sosyal ve ekonomik durumlarına göre farklı olan insanlar, yeşil alan gereksinimi bakımından da farklılık göstermektedirler. Bu nedenle, çeşitli insan gruplarının değişik yeşil alan gereksinimleri, kentlerde çeşitli tipte yeşil alanların doğmasına neden olmuştur. Yeşil alan tipleri, etki alanları ve işlevlerine göre bina düzeyinde, ilköğretim ünitesi düzeyinde, mahalle düzeyinde ve kent düzeyinde olmak üzere dört grupta incelenecektir (Yıldızcı, 1982).

- Bina Düzeyinde Yeşil

Yeşil alanların temel birimi bina düzeyinde ele alınmaktadır. Bina düzeyinde yeşil binaya bütünlük kazandırmaktadır. Bina ünitesi düzeyinde yeşil, binanın ön, arka ve yan bahçelerindeki yeşil alanlardır (Yıldızcı, 1982).

Kent nüfusunun çeşitli nedenlerle artması sonucunda, sosyo-ekonomik ve kültürel düzeylere göre oluşturulan bina düzeyindeki yeşil alanlarda yer alan fonksiyon ve donatıların yeterli miktarlarda olması; kişilerin rekreatif isteklerini gerçekleştirebilme ve kent ekolojisi açısından aranan niteliklerdir (Erdem, 1994).

- İlköğretim Ünitesi Düzeyinde Yeşil

Bu düzeydeki yeşil alanların alansal büyüklüğü minimum. 15 ha, yoğunluğu ise maximum. 350 kişi/ha'dır 700-1000 kotunu ve 3500-5000 nüfusu öngören bu birimde okul bahçesi ile kombine edilmiş bir oyun ve çocuk bahçesi önerilmektedir. Bu birim içinde tek konut ve apartman bahçeleri, yol ağaçlandırmaları, refüjler ve konut grupları arasındaki oyun alanlarını da içermektedir (Yıldızcı, 1982).

Çocuk Oyun Alanları: Çocuk oyun alanlarının tesisinde, üzerinde durulması gereken bazı esaslar vardır. Belirli yaştaki çocukların ortak arzularını, oyun ve eğlenme açısından sahip oldukları özellikleri dikkate almak gerekmektedir. Tesis edildiği mekanın tehlikesiz, gürültüsüz, güneşli olması ve yeşil bir kuşakla sarılmış olması gereklidir. Oyun alanlarını yeşil alanlarla sınırlandırmak uygundur (Pamay, 1979).

Çocuk oyun alanları, çocukların yaş gruplarına göre belirlenen oyun oynama isteklerine ve yeteneklerine cevap verebilecek nitelikte oyun elemanlarıyla donatılmış, motorlu taşıt trafiğinden tamamen arındırılmış bölgede, güvenli şekilde oyun oynayabilmeleri için tasarlanmış ve düzenlenmiş alanlardır (Odabaşı, 1997).

Çocuk bahçeleri, çeşitli yaş gruplarındaki çocukların oyun eğilimlerine ve yeteneklerine uygun donatılmalıdır. Bunlar üç grupta toplanabilir (Yıldızcı, 1982).

- 0-3 yaş arasındaki çocuklar için oyun alanı
- 4-7 yaş arasındaki çocuklar için oyun alanı
- 8-15 yaş arasındaki çocuklar için oyun alanı

- Mahalle Ünitesi Düzeyinde Yeşil

Mahalle ünitesi düzeyindeki yeşil alanlar; mahalle parkları, spor alanları ve meydanlardan oluşur. 1500 kişilik nüfus büyüklüğü ve minimum 45 ha.'lık alanı kapsar (Yıldızcı, 1982).

Mahalle Parkları: Halka açık yeşil alanların en küçük elemanlardan olan mahalle parkları, daha çok geçiş yeri olarak kullanılmaktadır. Min. 8 dekar olması gereken mahalle parklarının etki alanı 800 m.yi geçmez. Her çeşit insanın, çocuğun ve yaşlıların günlük rekreasyon gereksinimlerini karşılayabilecek bir donatımı içermelidir. Bir mahalle parkı herşeyden önce yaşanabilir olmalı, ziyaretçiler için burada dinleneceği, eğleneceği, seyredeceği mekanlar yaratılmalıdır (Yıldızcı, 1982).

Mahalle parkının yeşil mekanı içinde oturma, dinlenme ve manzara seyretme yerlerinin yanısıra, masa tenisi, mini satranç, dama gibi masa ve yer oyunları yeşil alanların uygun yerlerinde öngörülerek halkı rekreasyon kültürüne yöneltici fonksiyon alanlarıdır. Büfe, çayhane, tuvalet gibi açık ve kapalı hacimleri bulunan tesisler kullanıcının gastronomik gereksinimlerini karşılayan donatım çeşitleri olarak mahalle parkı içerisinde yer almalıdır (Genli, 1990).

Spor Alanları: Spor alanları sadece sporcuların antreman ve oyunlarına hizmet eden bir yer olmayıp, onların ailelerinin de devam ettiği bir spor merkezi ve dinlenme yeri olarak veya bir okul donatımı ile birlikte düşünülmelidir. Günümüzde ortalama 15000 kişi olarak kabul edilen mahalle ünitesinde bir futbol, atletizm, yüzme havuzu ve spor alanı bulunmaktadır (Yıldızcı, 1982).

- Kent Ünitesindeki Yeşil

Yerleşmeler nüfusça büyüdükçe ve yapı yoğunluğu arttıkça yeşil alan gereksinimi büyümeye başlar. Kent düzeyindeki yeşil alanlar, etki alanı itibariyle bütün bir kent halkına hizmet edecek büyüklük ve işlevlere sahiptirler (Yıldızcı, 1982).

Şehir Parkları: Şehir Parkları, mahalle parklarından daha büyük bir çerçevede kent halkına fiziksel, psikolojik ve sağlık yönünden önemi olan, bazı grup elemanlarıyla donatılmış büyük yeşil alanlardır. Yeşil alan standartlarına göre kişi başına 10-40 m²'lik alan hesaplanmaktadır. Buna göre kentin büyüklüğü, nüfusu gibi etkenlere göre bir şehir parkı 40-400 ha'lık bir alan sahip olmalıdır (Çetiner,1991).

Spor Tesis Alanları: Spor tesis alanları Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün sorumluluğunda, lisanslı amatör ve profesyonellerin yararlanabileceği, kullanım için üyelik gerektiren alanlardır. Bu alanların bakımı ve organizasyonu düzenli olarak yapılmaktadır. Voleybol, basketbol ve futbolun dışında atıcılık, binicilik, su sporları ve salon sporları gibi farklı karakterdeki sporları yapma imkanı vardır (Aksoy,2001).

2.2.1.2.Doğal Yeşil Alanlar

- Bölge Parkları

Kent ve kasabalar arasında, bölge halkının park ihtiyaçlarını, ya daha önce tesis edilmiş veya doğal olarak mevcut olan bir orman, peyzaj açısından planlanarak park haline getirilebilir. Bunlara bölge parkı adı verilmektedir. Bu parklar 15-25 km²'lik bir çevrenin ihtiyaçlarını karşılayabildikleri gibi, özellikle iç ve dış turizm gayesiyle de önemli fonksiyonlar içerebilirler (Pamay,1979).

Bölge parkları, kent çevresinde doğal ortamın hakim olduğu kır ve ormanlarda tesis edilirler. Bölge parkları, daha çok koruma amaçlı olmakla beraber, değişik eğlence, oyun ve spor alanlarını da içermelidir (atla gezinti yerleri, sergi bahçeleri, doğal bitki köşeleri vb).Bu eğlence ve canlılık elemanları çevre peyzajı ile bir uyum sağlamalıdır (Yıldızcı, 1982).

- Milli Parklar

Milli Parklar, ülkelerin bitki örtüsü ve faunası ile, zengin topografik yapısı ve özel arazi morfolojisi ile, peyzaj serileri ve tabloları ile, prehistorik ve arkeolojik sanat artıkları ile, sahaları kapsamaktadır (örneğin, step, çöl, buzullar, göller, gayzerler, tarihi eserler, kalıntılar, dağ, vadi, kayalar vb. alanlar ulusal parkların konusunu oluştururlar). Milli parkların tesis fikri, bakir doğayı ve ormanları tahriplerden koruma düşüncesinden doğmuştur (Yıldızcı, 1982).

3. YEŞİL ALAN KULLANIMLARI İLE İLGİLİ ÇALIŞMALAR

Tarih boyunca insanlar, doğal çevreye özel bir ilgi göstermişlerdir. Özel bahçeler, asalet ve zenginliğin simgesi olarak, şehir dışındaki yerleşimlere ruhsal olarak uzun süre hizmet etmişlerdir.

Bu bölümde, açık mekan olgusunun diğer ülkelerdeki ve ülkemizdeki durumu, algılama biçimi, kullanıcıların davranışları gibi konuların incelendiği araştırmalar özetlenecektir.

Abita R. Nager ile Wally R. Wentworth (1978) çalışmalarında, anket, davranışsal harita oluşturma, katılımcıyı gözleme yöntemleri kullanılmıştır. Bu yöntemlerle parkların kullanılıp kullanılmadığının, yaş, cinsiyete göre de hangi aktivitelerin kullanıldığı saptanmaya çalışılmıştır. Park 21 bölgeye ayrılarak davranış haritası oluşturulmuş, anket formu park içinde kullanıcılarla yüzyüze uygulanmıştır. Araştırma sonucunda, bilgi toplamak için bir çok yöntem ile diğer çevre araştırmacılarının tasarımından yararlanacağı belirtilmiştir (Rager-Wentworth,1978).

Herbert W. Schroder ile L.M.Anderson'un (1984) yaptıkları çalışma, kentsel rekreasyon alanlarında kişisel güvenliğin algılanması üzerinedir. 17 alanda fotoğraflarla değerlendirme yapılmıştır. Park özellikleri geliştiği ve algılama kalitesi yüksek olduğu zaman, algılanan güvenlik düzeyi de mükemmel olmaktadır (Schroder-Anderson,1984).

Ray Hutchison çalışmasında etnik ve ırksal gruplar arasındaki aktivite tipini ortaya çıkarmayı amaçlamıştır. Araştırmada Chicago'nun onüç semt ve bölgesel parkında beyaz, siyah ve İspanyol kökenli insanların rekreasyonel ve boş zamanlarını değerlendirme faaliyetleri gözlenmiştir. Yapılan gözlemler sonunda etnik ve ırksal gruplar arasındaki aktivite tipi, ayrıca bireysel aktivitelere katılım oranları belirlenmiştir. Araştırma sonucunda tek kişilik aktivitelerin beyazlar arasında,

akranlardan oluşan grupların siyahlar arasında, karma gruplarında İspanyol kökenli insanlar arasında yaygın olduğu tespit edilmiştir. (Hutchison, 1987).

Margaret Platt Jendrek (1988), çalışmasında yetişkinler ile gençler arasındaki rekreasyonel davranış farklılıklarını belirlemeye çalışmıştır. Bu çalışmayı iki farklı bölgede uygulamıştır. Hazırlanan sorular posta ile kişilere gönderilmiştir. %41 kadar kişiden gelen cevaplar Chi-kare yöntemi kullanılarak iki grup arasındaki ilişki incelenmeye çalışılmıştır. Bu yöntem ile standartize edilmiş ilişkiler bize tablodaki en güçlü ve en zayıf ilişkiyi belirlememize olanak sağlar. Sonuçta gençler, çocuklar ile çocuklu ailelerin daha çok parkı kullandığı ortaya çıkmıştır. Bu da beraberinde parkı kim için idare edeceğiz sorusunu gündeme getirmektedir. Eğer kullanıcılar çocuk ve gençler olacaksa, gençlerin hoşlandığı, onlara ait aktivitelerin olduğu ve sadece tasarım aşamasında onlarla ilgili aktivitelerin olması gerektiği üzerine tartışılmalıdır. Sonuç olarak bu çalışma, parkın esas kullanıcısının kim olduğunu bulmaya yönelik bir çalışmadır (Jendrek, 1988).

Antony Harvey ile R. Bruce Hull (1989) çalışmalarında ise; Cicumplex etki modeli kullanılarak insanların çevresel etkileri, iki ana eksen üzerinde bulunan memnunluk ve farkında olma sıfat çiftleriyle değerlendirilmiştir. Bu model ile çeşitli şehir merkezi dışındaki yeni konut alanlarındaki parklarda çekilen fotoğrafların kullanıcılara gösterilerek insanların çevre imajı, çevresel etkisi araştırılmak istenmiştir. Hafta boyunca, 30 kişi ile evlerinde akşamları görüşülmüştür. Her 18 park için 4 renkli fotoğraf kullanılmıştır. Fotoğraflar, yüksek, orta, düşük ağaç yoğunluğu ve yeşil alanlar ile yolsuz ya da yollu olarak sınıflandırılmıştır. Her parkta kullanıcılar üzerindeki deneyimin memnunluk ve farkında olma indekslerini ölçmek için Russel ve Pratt' ın geliştirdiği anket formu, adapte edilerek kullanılmıştır. Çıkan değerler regresyon analizi ile değerlendirilmiştir (Harvey-Hull, 1989).

Soura D. Joardar' ın yaptığı komşuluk ünitesi parklarındaki imaj ve kullanımıyla ilgili çalışmada, batılı araştırmacılar için önemli olan parkların kullanımı ve algılanması, üçüncü dünya ülkelerinde, günlük yaşamlarındaki rekreasyonel faaliyetlerini kullanımlarının sınırlı olması nedeniyle aynı önemde olmadığını belirlemiştir. Çalışmanın ana teması, parkların kullanımı ile kullanıcıların çevresel imajının araştırılması üzerinedir. Çalışma, tasarım ve yönetim özelliğine göre komşuluk parkları için çeşitli kaynaklar ve kullanım kalitesi ile ilgili olacaktır. Bunlar; aktif oyun mekanları, pasif yeşil alanlar, estetik kalite, bakım, temizlik,

kullanıcıların güvenliğidir. Bu faktörler, parkların ve açık alanların tasarımı ve yönetimi için önemlidir (Joardar, 1989).

Bu çalışmanın değerlendirilmesinde beşli anlamsal farklılık skalası kullanılmıştır. Bu skala ile parklardaki rekreasyonel faaliyetlerin, kişilerin algılama biçimi, parkların kullanımı, yaş, cinsiyet ve gelir gruplarının park kullanımı, parkların çevresel kalite imajının algılanması, imaj ve popüler olmasıyla ilgili olmak üzere çevrenin algılanmasının ölçülmesine çalışılmıştır (Joardar, 1989).

Bireyin içinde bulunduğu mekan hakkındaki yargıları ne kadar tanıdığına, o mekan içinde ne kadar yaşadığına bağlıdır. İnsan yakın çevresini, içinde yaşadığı mekan ve onu oluşturan öğeleri duyularıyla ve duygularıyla algılar, kavrar ve değerlendirir.

Mekan ve mekanı oluşturan öğelerin algılanabilmesi, fiziki, psikolojik koşullara bağlı olduğu kadar bireyin o zamana kadar elde ettiği bilgi birikiminin düzeyiyle de yakından ilgilidir. Belirli mekanlarda, belirli niteliklere sahip olan öğelerin daha önceden öğrenilmesi yoluyla sağlanan birikim, bir başka mekanın ve o mekanı oluşturan öğelerin görülmesi, algılanabilmesi ve tanımlanabilmesi ve tanımlanabilmesinde etkin olabilmektedir (Giritlioğlu, 1991).

Ülkemizde de farklı bölgelerdeki yeşil alan kullanımlarını inceleyen ve kullanıcı ilişkilerini kentsel mekanda değerlendiren bir çok çalışma yapılmıştır. Ayla Atasoy ve Türkan Ulusu'nun (1991) yaptığı Konut ve Yakın Çevresi – Açık Alanlar Kalite Sorunu araştırmasında, çevre kalitesi üzerinde durulmuştur. Çevre kalitesinin kavramsal tanımları yapıldıktan sonra tarihsel gelişimi irdelenmiş ve bir toplu konut alanında uygulamalar yapılmıştır. Otuz aile ile yapılan pilot çalışma ile kullanıcıların yakın çevresine olan duyarlılığı ölçülmüştür. Bu uygulama çalışmasında, soru cetveli ve bir dizi fotoğraf kullanılmıştır. Soru ve fotoğraf, daha önce belirtilmiş olan her bir kalite bileşenine ayrılmıştır. Böylece beğenilen ve beğenilmeyen yönler ortaya çıkarılmıştır. Beğenilmeyen yönlerin daha çok kullanıma yönelik olduğu tespit edilmiştir. Sonuçta yapılan düzenlemelerin; insanların gereksinim ve imajlarına en uygun çevre ve yaşam kalitelerini sunan düzenlemeler olması gerekliliği belirtilmiştir (Atasoy-Turhan, 1991).

Hızlan'ın (1992) araştırmasının içeriği, gittikçe azalan kentsel meydanların görsel ve fiziksel çevreyle bütünleşen nitelikli alanlar halinde oluşumuna hız verilmesi, bu

doğrultuda izlenecek bazı yöntem ve tekniklerin incelenmesidir (Hızlan, 1992). Kentsel mekanların;

- Renk etkisi
- Işık durumu
- İnsan ölçeği
- İşlevsellik
- Peyzajda tutarlı olması

gibi durumları tüm boyutuyla ele alınıp değerlendirilmesi gerektiğini belirtmektedir (Uzunoğlu, 1994).

Mekan çevre etkileşiminde görsel ve anlamsal boyutta irdelemeler yapmak üzere çeşitli yaklaşımlar kullanılmıştır. Birinci yaklaşım, herhangi bir mekanda yaşayan kişilere çevre hakkındaki bir takım sorular sorarak mekansal imajları irdelemektir. İkinci yaklaşım da, kullanıcılardan yaşamış oldukları yeri çizimleri ve çevrelerini anlatmaları istenmiştir. Üçüncü yaklaşım, kullanıcılara fotoğraflarla sorular yönelterek, görsel kalitenin araştırılması amaçlanmıştır (Uzunoğlu, 1994).

Sonuçta; kentsel mekanların çevreleriyle bir bütün olarak tasarlanması gerektiği, bilinçli bir çabayla kentsel mekanların geçmişten geleceğe uzanan bir süreçte değerlendirilmesi, sosyal, kültürel, işlevsel yapısını koruması ve geliştirilmesi amaçlanmalıdır. Bu bağlamda kentsel mekanlardaki görsel kaliteyi araştırmak, kentsel büyümenin getirdiği fiziksel, mekansal değişimleri disiplin altına almak, yeni ve özgün düzenlemelere yönelmek, koruma çalışmalarını arttırmak mümkün olacaktır, yargısına varılmıştır (Uzunoğlu, 1994).

Tantan'ın (1996) çalışmasında da, açık mekan kullanımı ile kullanıcı isteklerinin irdelenmesi amaçlanmıştır. Açık mekanlardan olan ve örnek olarak seçilen bir parkta yapılan uygulama sonucunda kullanıcının isteklerini ve parkı nasıl algılandığını ortaya koymaya çalışmıştır. Peyzaj projeleri, alanda çekilen fotoğraflar, literatür araştırması ve kullanıcılarla yapılan anket soruşturması, araştırma stratejisi olarak kullanılmıştır. Yapılan bu araştırmalardan çıkan sonuçta; kentsel mekanların çevresiyle bir bütün olarak düşünülmesi gerektiği, geçmişten geleceğe uzanan bir süreçte değerlendirilmesi ve kullanıcı ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla kültürel ve

sosyal yaşamı yönlendirme konusunda, boş zamanları değerlendirme, dinlenme, eğlenme amacıyla tasarlanması gerektiği ortaya çıkmıştır (Tantan, 1996).

Bu tez çalışmasında yapılan araştırmada İstanbul Beyoğlu ilçesinde seçilen üç parkın kullanıcıları, yaş, cinsiyet, gelir ve eğitim durumlarına göre tespit edilerek, bu kişilerin korular ve semt parkı kullanım biçimi ve çevreye ilgili değerlendirmeleri tespit edilmeye çalışılmıştır.

4. BEYOĞLU İLÇESİNDEKİ YEŞİL ALAN KULLANICILARININ MEMNUNİYET DERECELERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Bu çalışmada Beyoğlu ilçesinde mevcut olan 40 adet parktan, 3 adedi incelenmiş ve kullanıcıları ile anket yapılarak değerlendirilmiştir. Beyoğlu ilçesindeki parkların kullanıcı karakterlerinin belirlenmesini ve kullanıcıların memnuniyet derecelerini ortaya koymayı amaçlayan bu çalışmada, Gümüşsuyu Parkı, Sururi Parkı ve Hasköy Kıyı Parkı örneklem alanlar olarak seçilmiştir.

Gerek bulundukları mevkinin sosyo-ekonomik durumu gerekse de parkların tasarımlarının birbirlerinden farklı olması ve yaklaşık aynı büyüklükte alana sahip olmaları parkların en önemli seçim nedenlerini oluşturmaktadır.

4.1. Araştırma Yöntemi

Konuyla ilgili literatür taramasından sonra, Beyoğlu ilçesinde yer alan park alanları içerisinden üçü seçilerek incelenmiş ve her bir örneklem alanında kullanıcılarla yüzyüze 50'şer anket yapılarak bu anket çalışmaları SPSS paket programı kullanılarak istatistiksel analiz teknikleri ile değerlendirilmiştir.

4.1.1. Anket Formunun Hazırlanması

Anket formu daha önce yapılmış tez çalışmaları ve yurt dışında yapılan örneklerden derlenerek oluşturulmuştur. Anket yoluyla elde edilmesi amaçlanan veriler iki grupta incelenmiştir. Bunlar:

Deneğe ait bilgiler: Bu grupta yer alan değişkenler yoluyla, örnek kitlenin demografik ve sosyo-ekonomik özelliklerinin saptanması amaçlanmıştır.

Deneğin yeşil alan kullanımına ilişkin bilgile: Bu grupta yer alan değişkenler yoluyla parka geliş sıklığı, ne zaman gelindiği, parkta geçirilen süre, parkın tercih edilen aktivite açısından kullanımı belirlemek, niteliksel özelliklerini araştırmak ve memnuniyet dereceleri ile ilgili görüşlerini saptamak amaçlanmıştır.

4.1.2. Örneklem Modeli

Bu araştırmada incelenen veriler Beyoğlu ilçesindeki üç parkı kullanan kullanıcılar üzerinde yürütülen toplam 150 anket formunun doldurulması ile elde edilmiştir. Sorular, birebir görüşme ile Mart ayında ve yanıt verecek kişiler rastgele seçilerek yapılmıştır.

4.1.3. Verilerin Analizi

Anket formlarının tanımlanmasından sonra her deneğin verdiği yanıtlara göre kodlamalar yapılmıştır.

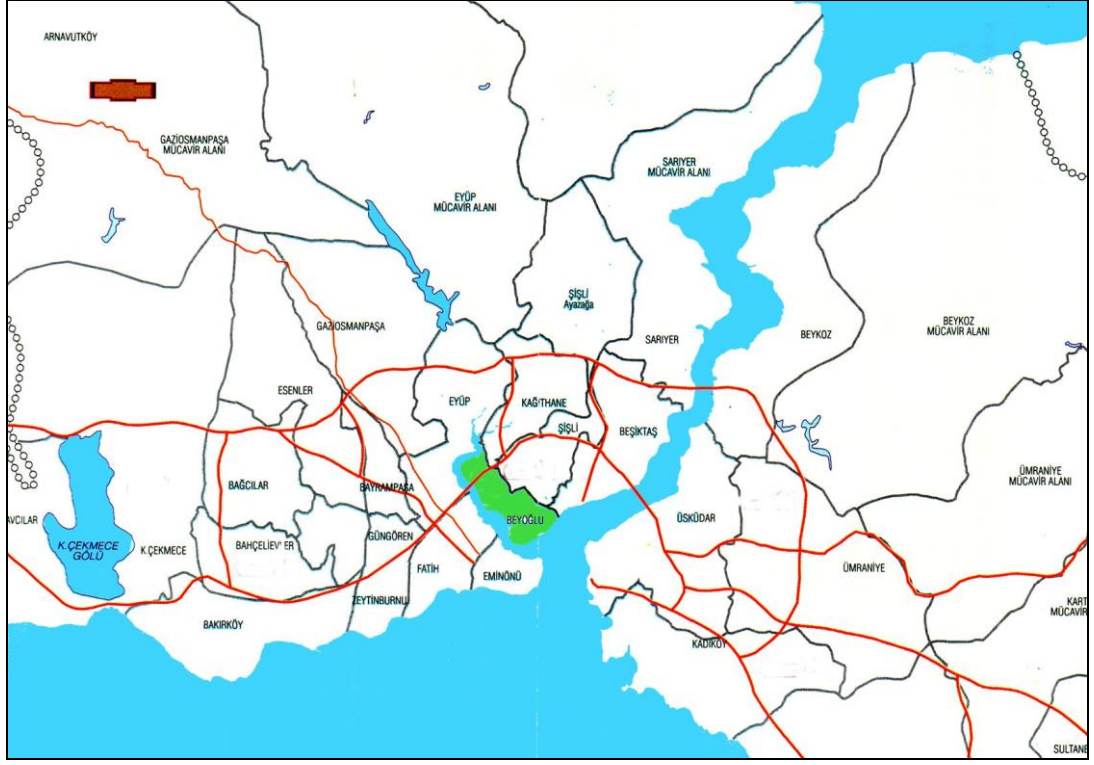
Yapılan anket çalışmaları bilgisayar ortamına aktararak veriler grafiksel olarak da ortaya konmuştur. Herbir park için aynı sorular tek tek değerlendirilerek gerek parkların gerekse o parkları kullanan kullanıcıların farklılıkları daha net bir şekilde ortaya çıkmıştır.

4.2. Beyoğlu İlçesinin İstanbul Metropolitan Alanı İçindeki Konumu, Özellikleri ve Yeşil Alan Dağılımı

İstanbul'un en eski ilçelerinden birisi olan Beyoğlu, asırlar boyunca sosyal, ekonomik ve fiziki olarak çok hızlı değişimlere uğramıştır. Günümüzde de ilçe sınırları içinde çok farklı sosyo-ekonomik ve kültürel gruptan insanlar ve gerek tarihi gerekse de günümüz mimarisini en iyi şekilde yansıtan binalar yer almaktadır. Bu denli kozmopolit bir yapıya ve tarihi potansiyeline rağmen ilçedeki yeşil alan yetersizliği araştırma bölgesi olarak Beyoğlu ilçesinin seçilmesinin en büyük nedenidir. Bir diğer neden ise daha önce bu ilçede böyle bir çalışmanın yapılmamasıdır.

4.2.1. Beyoğlu İlçesinin İstanbul İçindeki Yeri

Beyoğlu, İstanbul'un batısında, Haliç'in kuzeydoğu kesiminde yer alır (Şekil 4.1.). Tünel'den Taksim'e kadar uzanan İstiklal caddesi ile, bu caddenin iki yanından Boğaz'a, Marmara'ya ve Haliç'e doğru inen geniş yamaçları kapsar . İlçeyi, kuzeyden Şişli ilçesi, doğudan Beşiktaş ilçesi ve İstanbul Boğazı, güneyden Haliç'in karşısında Eminönü ve Fatih ilçeleri, batıdan da Eyüp ilçesi çevrelemektedir.

Şekil 4.1. Beyoğlu İlçesinin İstanbul içindeki yeri

Semt, köprüler aracılığıyla Tarihi Yarımada'dan Taksim'e oradan da bir yandan Harbiye, Nişantaşı, Kurtuluş, Şişli gibi semtlere, diğer yandan Ayaspaşa , Gümüşsuyu, Dolmabahçe yoluyla Boğaz'a ya da Tophane'ye açılan çok merkezi bir konumda yer almaktadır.

Beyoğlu, 45 mahalleden oluşan bir idari yapıya sahiptir. Bu mahalleler; Arapcami, Asmalımescit, Bedrettin, Bereketzade, Bostan, Bülbül, Camiikebir, Cihangir, Çatmalımescit, Çukur, Emekyemez, Evliya Çelebi, Fetihtepe, Firuzağa, Gümüşsuyu, Hacıahmet, Hacımimi, Halıcıoğlu, Hüseyinağa, İstiklal, Küçükpiyalapaşa, Kadımehmet, Kalyoncukulluğu, Kamerhatun, Kaptanpaşa, Katipmustafa, Keçecipiri, Kemankeş, Kılıçalipaşa, Kocatepe, Kulaksız, Kuloğlu, Müeyyetzade, Ömeravni, Örnektepe, Piripaşa, Piyalepaşa, Pürtelaş, Sururi, Hasköy, Şahkulu, Şehitmuhtar, Tomtom, Yahyakahya, Yenişehir'dir (Şekil 4.2.).

Şekil 4.2 Beyoğlu ilçesi mahalle sınırları

4.2.2. Beyoğlu İlçesinin Özellikleri

4.2.2.1. Tarihsel Gelişim

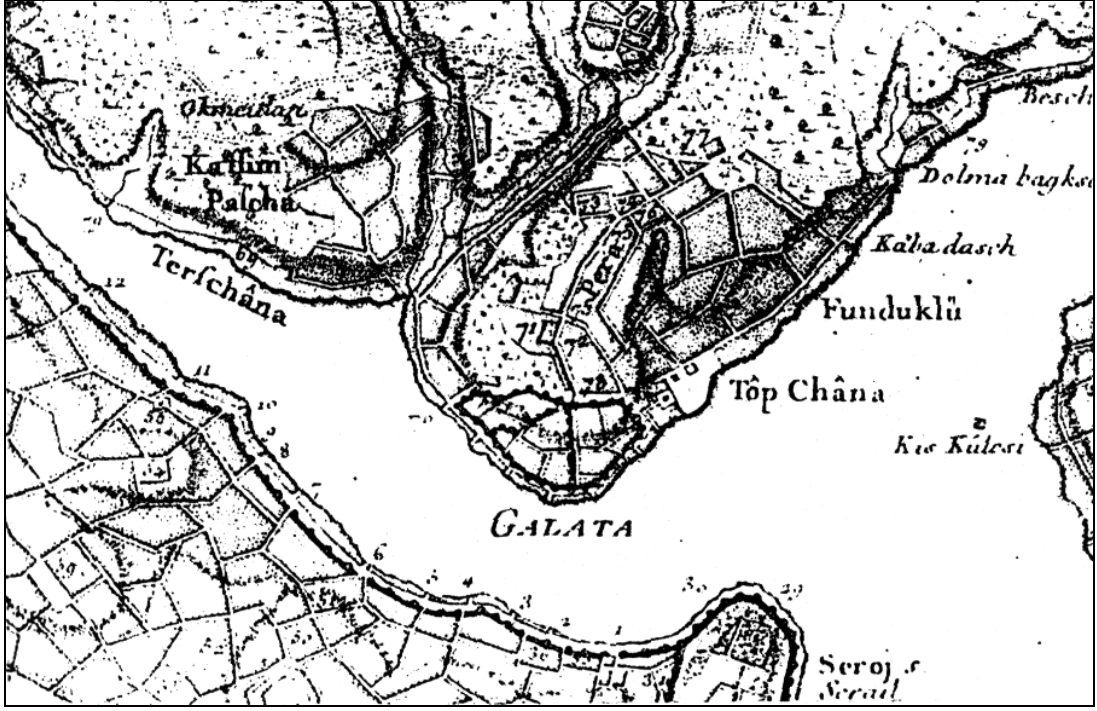
Fatih Sultan Mehmet'in İstanbul'u fethinden önce Beyoğlu denilen bir semtin olmadığı bilinir. Bu bölgede Cenevizliler yaşamaktaydı. Cenevizliler ve Bizanslılar zamanında Galata Mahallesinin bir kısmına "Karşıyaka" anlamında "Pera" denmekteydi. O devirde Pera kısmen ekili, kısmen boş tarlalardan ibaretti. İstanbul alındıktan sonra ise, surlar yıktırılarak şimdiki Beyoğlu sınırlarına doğru genişletilmiş, Anadolu'dan gelen Türklerin bir kısmı buraya yerleştirilmiştir.

İstanbul'un ticaret merkezi Galata idi. Büyük küçük gemiler burada demirleyerek getirdikleri malları boşaltırlar ve alacakları eşyaları yüklerlerdi. Galata'ya 13. yy'da yerleşmiş olan Avrupalılar, İstanbul'un Türkler tarafından alınmasından sonra Galata'nın ekonomik olarak büyümesi, kalabalıklaşması ve güçlü Osmanlı ordusunun verdiği güvence ile surun dışına, Beyoğlu'na taşınmışlar, özellikle de İstiklal Caddesi ve çevresinin gelişmesinde etkili olmuşlardır.

Beyoğlu, 16. yy'ın ilk yarısında, içinde birkaç yapının yer aldığı bağlık, bahçelik bir alandı. Bu tarihlerde Beyoğlu'nda Acemi oğlanlar Kışlası olarak kullanılan Galatasaray 'da ki toplulukla, Galata Mevlevi hanesi, Şahkulu Mescidi, Asmalımescit ve Ağa Camii çevresinde küçük Türk yerleşmeleri bulunmaktaydı.

Kapitülasyonlarla dış ticaretin gelişmesi sonucu, Galata'nın dükkan ve ambarlarındaki artış ticaret merkezinin konut alanlarının zararına genişlemesine neden olmuştur. Eğimin çok fazla, yolların dar olması ve kıyıdaki liman kuruluşlarına ticaretin yakın olma zorunluluğu yüzünden ticaret yukarı doğru genişleyememiştir. Böylece bölgede bulunan tüccar evleri yerlerini ticari kullanıma bırakarak Beyoğlu'na taşınmışlardır. Sonuç olarak 16.yy'da Marmara kıyıları, ticari önemini yitirmiş, limanlar terk edilmiştir. Kentin ticaret merkezi tümüyle Haliç'in kıyılarına yönelmiş, Beyoğlu yavaş yavaş büyümeye başlamıştır. İstanbul'un fethinden sonra Türklerde Galata surlarının dışına yerleşmişlerdir. Buna rağmen Beyoğlu, elçilik saraylarının yabancı niteliğini koruyan Hristiyanlığın çeşitli merkezlerine bağlı, zengin tüccar konaklarının ve yabancı ülke mallarını satan lüks mağazaların merkezi olmuştur.

17. yy'da Beyoğlu, Galata surlarının kuzeyinde, galata kulesi yakınındaki Kule kapısından başlayıp, Galata sarayı adı verilen kışla mektebine dek sürmekteydi. Kısaca, bugünkü Tünel-Galatasaray caddesinin iki tarafı ile, bu caddenin yan sokaklarına yayılmıştı. Bugünkü Asmalımescit ve Kumbaracı sokağının birleştiği bölge Dört Yol mevki olarak tanımlanmış olup, bölgenin merkezini oluşturmaktaydı. Batısında mezarlıklar ve doğusunda ise elçilikler vardı. Dönem başlarında Beyoğlu'nun başlıca beş semti vardı. Dört Yol, Tomtom ve Polonya, Tünelden Galatasaray'a giderken sağ yanda bulunmaktaydı. Asmalımescit semti, sol tarafta idi. Yerleşmenin sonunda ise Galatasaray semti bulunuyordu. Balık pazarı semti 17. yy'ın sonlarında gelişmeye başlamıştı (Şekil 4.3.).

Şekil 4.3. 1761 Yılında Galata ve Beyoğlu (Dökmeci ve Çıracı, 1990)

18. yy'da Avrupa etkisi giderek artmış, Beyoğlu, Fransa'nın doğudaki ticaret ve diplomasi ağının merkezi durumuna gelmişti. Gerek Beyoğlu, gerek Tophane ve Kasımpaşa, 18. yy'da hızlı bir gelişme göstermiştir. Bu yüzyıl boyunca Beyoğlu'nun genişlemesi ile birlikte, evler, yol boyunca Kasımpaşa vadisi ile Tophane yamaçlarına doğru yaygınlaşmıştı. Yapıların tamamı taş-tuğla yada zemin katları taş, üst katları ahşaptı. Yapılar üç yada dört kattan ibaretti. Genelde sokaklarda fazla trafik ve dükkan yoktu.

Beyoğlu, genel olarak 19. Yüzyılda gelişmiştir. Bu gelişmenin nedeni, bu döneme Osmanlı dış ticaretinin daha önceki dönemlerde görülmemiş boyutlarda büyümesi ve ulaşımın gelişmiş olmasıdır. Bu dönemde, Osmanlı İmparatorluğu'nun dünya kapitalist sistemi ile bütünleşmesi sonucu, Beyoğlu uluslararası bir ticaret merkezi olmuştur. 19. yüzyılın başında, Beyoğlu, bahçeli evleriyle hala bir banliyö görünümünde idi. Bu yüzyılın ilk yarısında, Beyoğlu ve çevresi henüz tam olarak kentleşmemişti. İkinci yarısında ise Galatasaray ile Taksim arası gelişti. Beyoğlu, artık kapitülasyonların koruması altındaki yabancıların, tüccarların, bankerlerin, armatörlerin ve kozmopolit bir çevreye yerleşmek isteyen zenginlerin Paris modasını taklit ederek yaşadıkları bir yer olmuştur. Yüzyılın sonunda, burada, Paris'in en ünlü sahne oyunlarını aynı zamanda gösteren üç tiyatro vardı. Bu tarihte, modern

toplumun gereksinim duyduğu tramvay, gaz, su gibi altyapı hizmetleri sağlanmıştı. Bu kuruluşların işletme ayrıcalıkları çok uzun süreli sözleşmelerle yabancılara ya da azınlık mensuplarına verilmişti. Bu dönemdeki hızlı yapılaşma, Batı'daki örneklerden etkilenmekle birlikte Osmanlı etkisinde de kalmıştır.

20. yüzyılda Beyoğlu'nda Galatasaray ile Taksim arası önem kazandı. Bu alanda hala bahçeli konakların bulunması ve bunların apartmana dönüşmesi olanağı, buranın gelişmesini sağlamıştır. Ayrıca 1913'de ilk elektrikli tramvayın Beyoğlu'nu Şişli'ye bağlaması Galatasaray-Taksim arasını, Tünel-Galatasaray arasına göre daha merkezi bir duruma getirmiş, Beyoğlu'nun en kolay ulaşılabilir ve gözde yeri yapmıştır. Bu dönemde Beyoğlu'nun çevresindeki semtlerde çağdaş binalar yapılmış ve yeni semtler gelişmiştir.

Beyoğlu'nun gelişimini hazırlayan en önemli etken, şüphesiz Avrupalılara tanınan haklardı. Cumhuriyetin ilanı ile kapitülasyonların kaldırılıp yabancı şirket, sanayi ve bankacılığın ulusallaştırılması, ekonominin, dışa bağımlılığın azaltılması ve desteklenmesi Beyoğlu'nun çehresini etkilemiştir. Zamanla Avrupalı azınlığın yıllardır süren etkisi azalmış ve ortadan kalkmıştır. Bu durum yabancı mal tüketimini teşvik eden bölge tüccar ve esnafların çalışma alanını daraltmıştır. Yabancı malların ithalinin kısıtlanması, Avrupa kökenli malların sergilendiği bir zamanların gösterişli pasajlarını sömükletmiştir. İş sahipleri çalışma alanlarını değiştirmiş veya tümüyle terk etmişlerdir. Zamanla değişen sosyal yapı günlük yaşamı kolaylaştırmaya yöneltmiştir. Bu da modern yapı talebini doğurmuş, çok katlı apartmanlaşma artmıştır.

Cumhuriyet döneminde, 1950 yıllarına kadar yabancılardan ve onlar için çalışan azınlıklardan boşalan yerleri, yeni yetişen Türk işadamları ve Beyoğlu yakasını kentin çağdaş semti bilen aydın Türkler doldurmuştu. Bölge sinema, tiyatro, lokanta, pastane, sanat galerileri ve lüks mağazaları ile hala kentin en seçkin semti idi.

Cumhuriyet dönemiyle gelen yarı devletçi serbest ekonomik düzenin uzantıları olarak kurulan büyük şirketler, bankalar ve ticari kuruluşlar, merkezi iş alanı oluşu nedeniyle bölgede yerleşmeye başlamıştı. Bu sektör zamanla küçük mağaza ve dükkanları, ticarethaneleri, konut alanlarını yavaş yavaş silmeye başlamıştı. Konut-ticaret dengesi, yüksek kiralar nedeniyle ticaret yönüne kaymış, ticarethaneler konut olarak kullanılan binaların üst katlarına taşındılar. Sonuçta Beyoğlu'nun özgün

çehresine uygun düşmeyecek çok katlı binalar yapılmış, bölge iş muhiti görünümüne bürünmüştü. Böylece, Beyoğlu'nda diğer fonksiyonların yanı sıra baştan beri mevcut olan konut bölgesi olma özelliği yok olmaya başlamıştır.

Beyoğlu, ilk önceleri bir diplomasi merkezi olarak gelişmiş, fakat daha sonraları yabancı ticaretinin, ekonomik kontrolünün artması ve burada yoğunlaşması sonucu İstanbul'un ticaret merkezi durumuna dönüşmüştür. Ticaretin yanı sıra eğlence, kültür kuruluşlarının da burada yer alması ve konumu, bütün İstanbul'un odak noktası olmasını sağlamıştır.

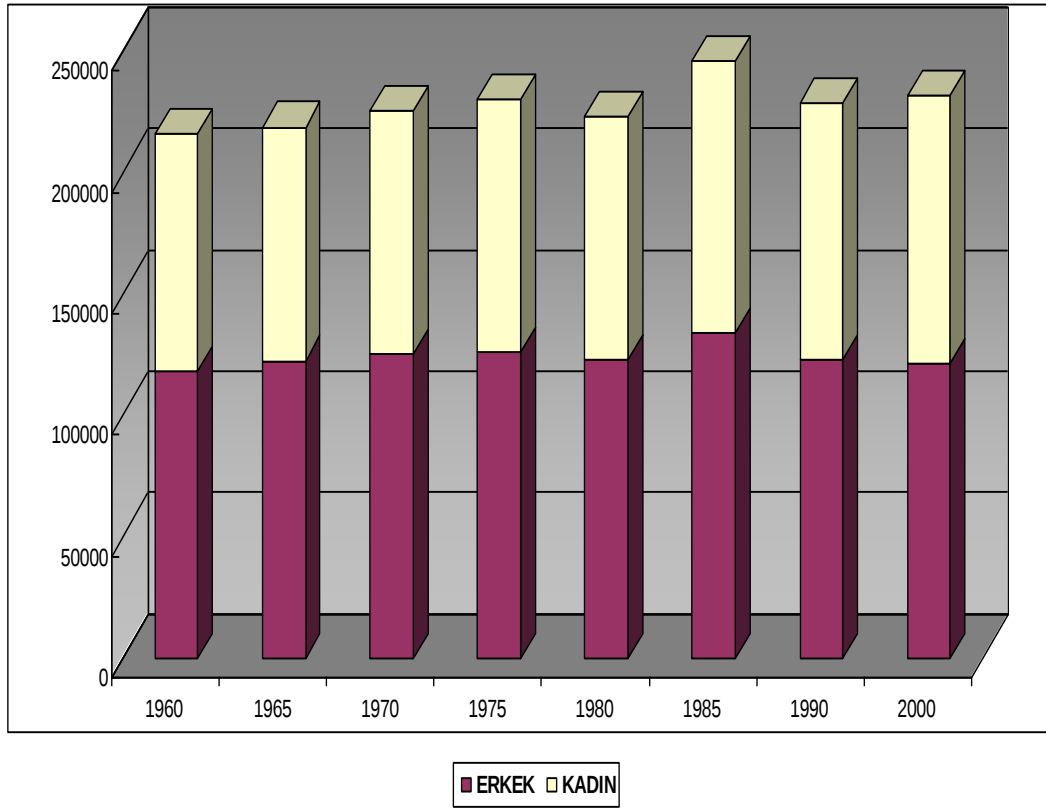
4.2.2.2. Demografik Yapı

Beyoğlu ilçesi toplam nüfus gelişimi açısından incelendiğinde 1985-1990 yılları arasında artış değil azalma göstermekte olduğu görülmektedir. Bu azalma önceleri ilçe sınırlarının değişerek bir kısım arazinin ilçe sınırları dışında kalmasından, daha sonra ise normal gelişme düzeni içinde gelişebileceği herhangi bir yer kalmaması nedeniyle olmuştur. Ayrıca özellikle Beyoğlu merkezinin konut fonksiyonu kullanımının az olması nedeniyle nüfus artış göstermemektedir. 1990-2000 yıllarında ise az da olsa artış görülmektedir (Şekil 4.4.).

Beyoğlu İlçesinde 2000 yılı Nüfus Tespitine göre 231.900 kişinin yaşadığı, fakat hareketli nüfusun çok olması nedeniyle mesai gününde bu nüfusun 500.000 ile 1.000.000 arası olduğu tespit edilmiştir (Tablo 4.1.).

Tablo 4.1 Beyoğlu İlçesi Yıllara Göre Nüfus Gelişimi (2000, DİE)

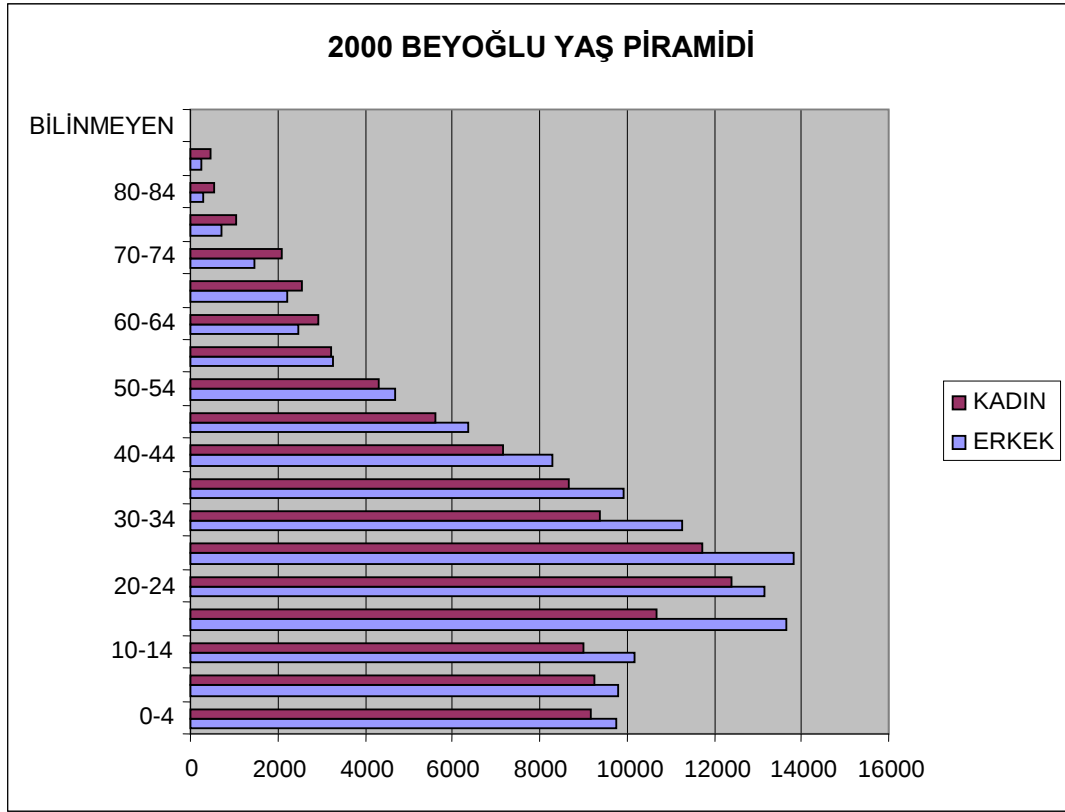
YILLAR	ERKEK	KADIN	TOPLAM
1960	118337	98088	216425
1965	122589	96396	218985
1970	125421	100429	225850
1975	126134	104398	230532
1980	122959	100401	223360
1985	133907	112092	245999
1990	123198	105802	229000
2000	121597	110303	231900

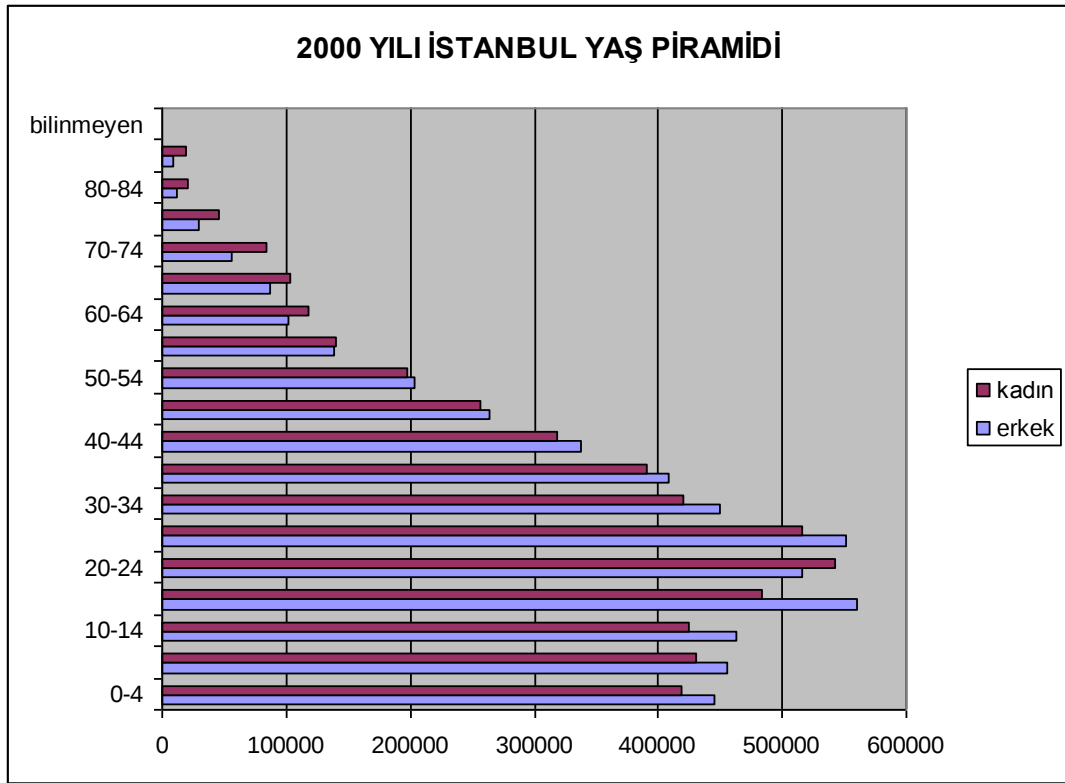
Şekil 4.4. Beyoğlu İlçesi Yıllara Göre Nüfus Gelişimi (2000, DİE)

Tablo 4.2. :Beyoğlu İlçesi Nüfusunun Yaş Gruplarına Göre Dağılımı (2000, DİE)

YAŞ GRUBU	ERKEK	KADIN	TOPLAM
0-4	9763	9152	18915
5-9	9811	9274	19085
10-14	10169	9022	19191
15-19	13672	10700	24372
20-24	13151	12415	25566
25-29	13834	11721	25555
30-34	11284	9393	20677
35-39	9929	8671	18600
40-44	8278	7153	15431
45-49	6358	5612	11970
50-54	4678	4304	8982
55-59	3267	3216	6483
60-64	2492	2922	5414
65-69	2210	2571	4781
70-74	1455	2083	3538
75-79	705	1062	1767
80-84	279	529	808
85+	239	469	708
TOPLAM	121597	110303	231900

Şekil 4.5. Beyoğlu İlçesi Yaş Piramidi (2000, DİE)

Şekil 4.6. İstanbul Yaş Piramidi (2000, DİE)

Nüfusun yaş grubuna göre dağılımı incelendiğinde ise, 2000 yılı verilerine göre, nüfusun büyük çoğunluğunun 10-35 yaşları arasında olduğu görülmektedir (Tablo 4.2). Bu da genç nüfusun çok olduğunun göstergesidir (Şekil 4.5.).

İstanbul ile karşılaştırıldığında hem Beyoğlu'nda hem de İstanbul'da en fazla yoğunluk genç nüfusta görülmektedir. Ayrıca, her iki bölgede de en fazla erkek nüfusu 25-29 yaş grubunda, en fazla kadın nüfusu ise 20-24 yaş grubundadır (Şekil 4.6.).

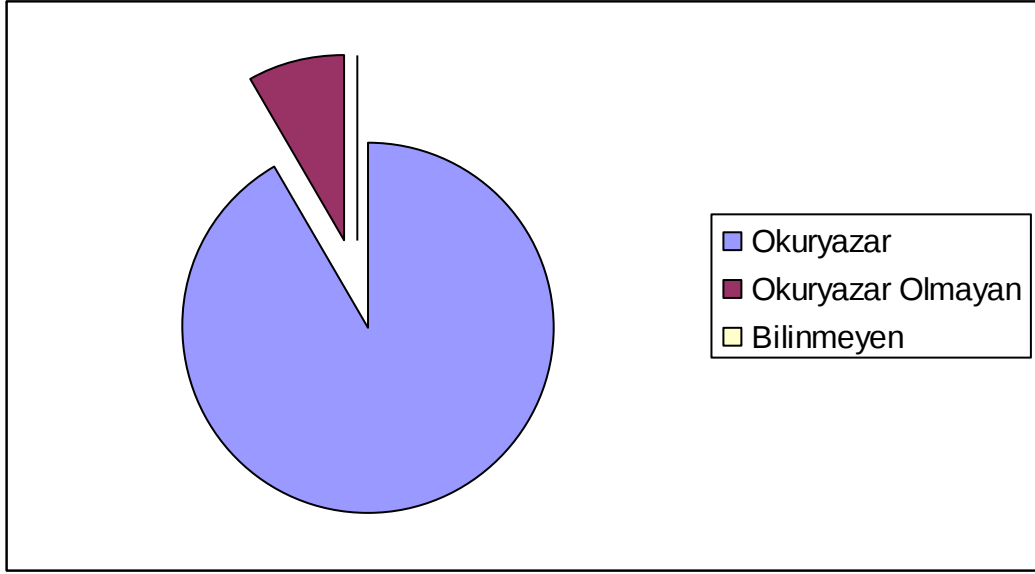
İŞGÜCÜ

Beyoğlu ilçesinde yaşayan nüfus geçimini tarım dışı faaliyetlerden sağlamaktadırlar. İlçenin arazi kullanılışı açısından hakim fonksiyonu konut alanları olmakla beraber belli merkezler ve akslar ilçede ticaret ve eğlence fonksiyonunun yer aldığı kesimler olarak göze çarpmaktadır (Tablo 4.3). İstiklal caddesi, Cumhuriyet caddesi ve İnönü caddesi, Sıraselviler bu fonksiyonların en belirgin oldukları yerlerdir.

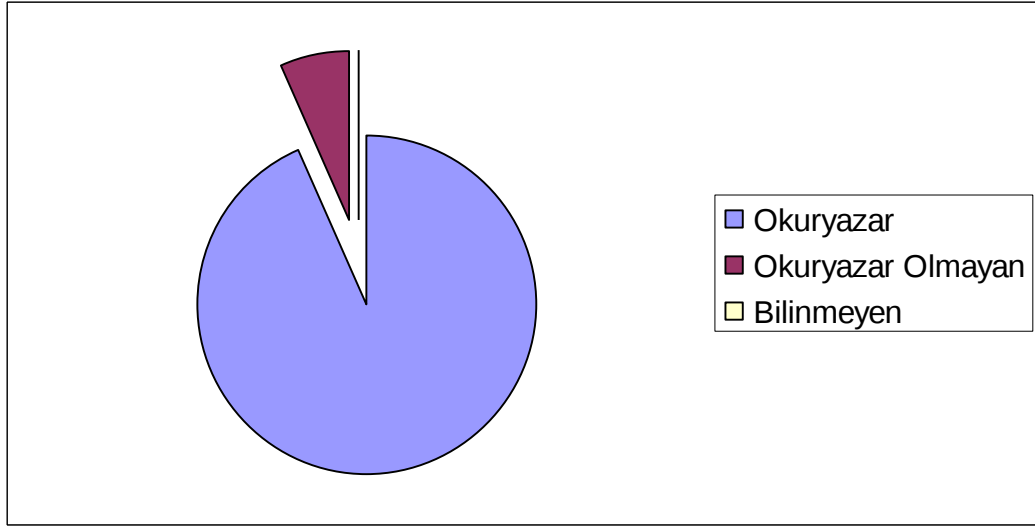
Tablo 4.3. İlçe Nüfusunun İktisadi Faaliyet Kollarına Göre Dağılımı (2000, DİE)

İKTİSADİ FAALİYET KOLU	ERKEK	KADIN	TOPLAM
Tarım dışı üretim faaliyetlerinde çalışanlar ve ulaşım makineleri kullananlar	30254	3845	34099
Hizmet işlerinde çalışanlar	10402	2125	12527
Ticaret ve satış personeli	9022	1613	10635
İdari personel ve benzeri çalışanlar	5247	4357	9604
İlmi ve teknik elemanlar, serbest meslek sahipleri ve bunlarla ilgili diğer meslekler	5292	2816	8108
Müşavirler, direktörler, üst kademe yöneticileri	1446	180	1626
Tarım, hayvancılık, ormancılık, balıkçılık ve avcılık işlerinde çalışanlar	229	14	243
Bilinmeyenler	87	12	99

NÜFUSUN EĞİTİM DURUMU

Şekil 4.7. Beyoğlu İlçesi Nüfusunun Eğitim Durumu (2000, DİE)

Şekil 4.8. İstanbul İli Nüfusunun Eğitim Durumu

Tablo 4.4. Beyoğlu İlçesi Nüfusunun Eğitim Durumu (2000, DİE)

Okuryazar	Okuryazar Olmayan	Bilinmeyen	Toplam
191 866	17 279	7	209152

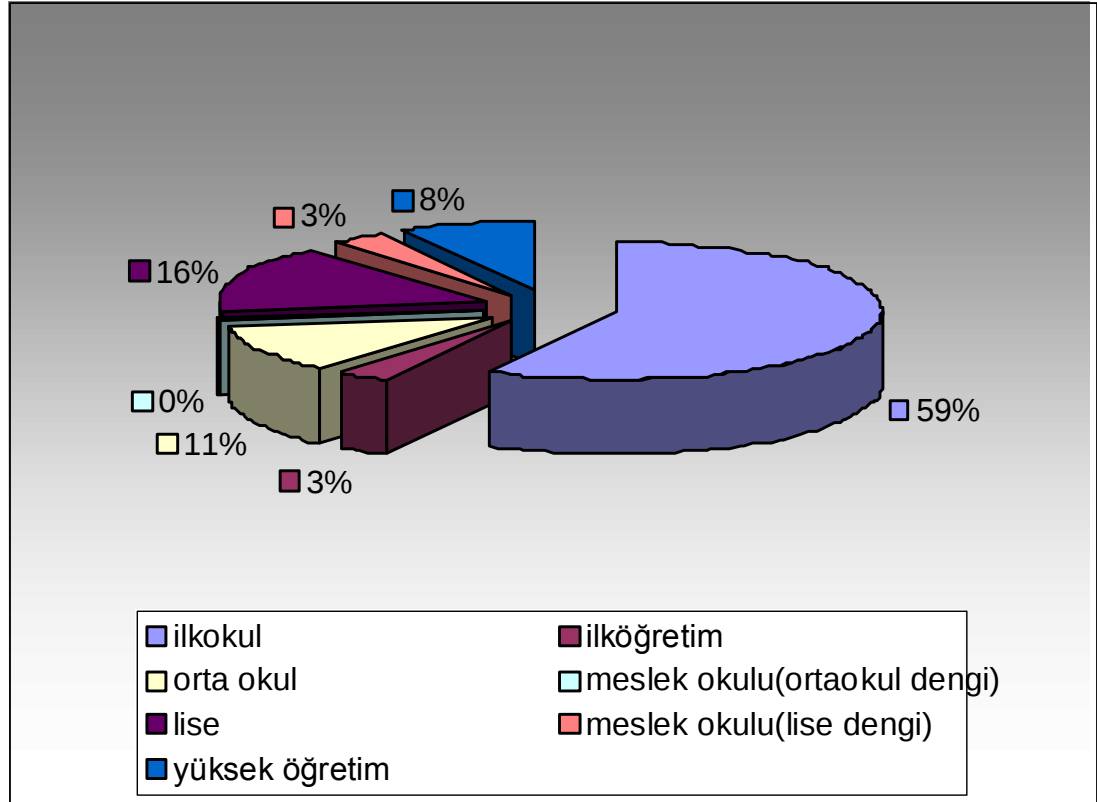
Tablo 4.5. İstanbul İli Nüfusun Eğitim Durumu (2000, DİE)

Okuryazar	Okuryazar Olmayan	Bilinmeyen	Toplam
8386260	593506	239	8980105

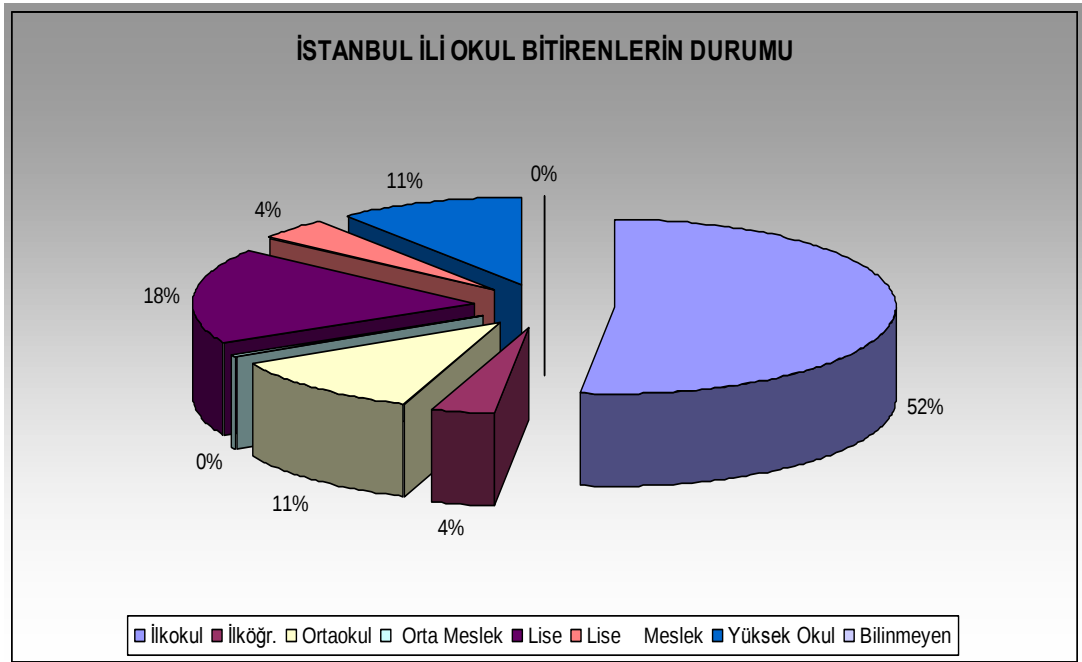
Beyoğlu ilçesinin eğitim durumu incelendiğinde, nüfusun %92'sinin okuma yazma bildiği, % 8'inin ise bilmediği görülmektedir (Şekil 4.7.).Bu oran İstanbul ortalamasının üzerindedir (Tablo 4.4). İstanbul ilinde , okuma yazma bilenler %93'lük bir orana sahiptir (Tablo 4.5).

Tablo 4.6. Beyoğlu İlçesi Okuryazar Nüfusun Eğitim Durumu (2000, DİE)

Okuryazar Nüfusun Dağılımı									Okul Bitirme yen	Toplam
Okul Bitiren										
İ.okul	İlköğr.	O.okul	Orta Meslek	Lise	Lise Meslek	Yüksek Okul	Bilin meyen	Toplam		
88311	5067	17231	627	24032	5120	12434	41	152822	39003	191866

Şekil 4.9. Beyoğlu İlçesi Nüfusun Bitirilen Okullara Göre Dağılımı (2000, DİE)

Şekil 4.10. İstanbul İlindeki Nüfusun Bitirilen Okullara Göre Dağılımı (2000, DİE)

Okul bitirenlerden ise, %59'u ilkokul mezunu iken, sadece %8'i bir yüksek öğretim kurumunu bitirmiştir (Şekil 4.9.), (Tablo 4.6). İstanbul incelendiğinde yine benzer bir durum görülmektedir. Buna göre, İstanbul ili 2000 yılı verilerine göre okul bitirenlerden %52'si ilkokul mezunu iken, sadece %11'i yüksek okul mezunudur (Şekil 4.10.).

4.2.3. Beyoğlu İlçesinin Yeşil Alan Dağılımı, Yıllar İçinde Değişimi ve İstanbul İçinde Değerlendirilmesi

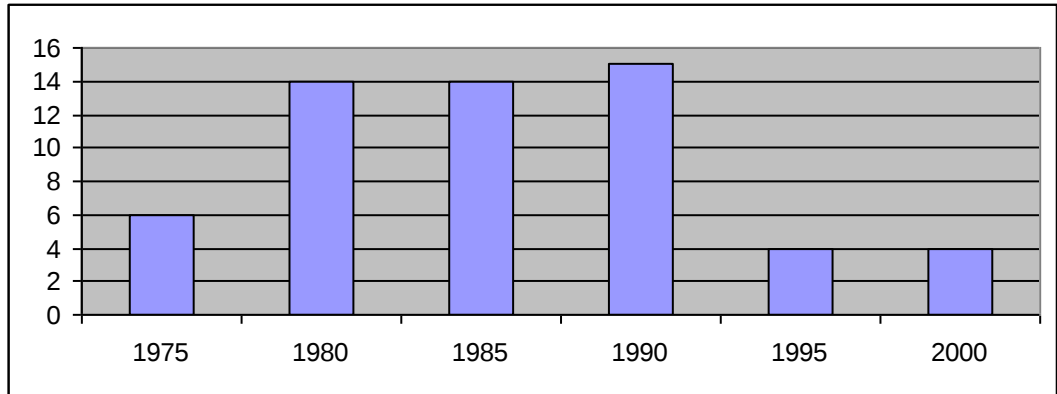
4.2.3.1. Çocuk Oyun Alanları

Beyoğlu ilçesinde 1975 yılında toplam 6050 olan 6 adet çocuk oyun alanı mevcuttur. Yaklaşık 47029 çocuğun bu alanlardan yararlandığı varsayılmakta; çocuk başına 0.1 m² düşmektedir. 1980 yılında toplam 21700 m² olan 14 adet çocuk oyun alanı mevcuttur. Yaklaşık 45565 çocuğun bu alanlardan yararlandığı varsayılmakta; çocuk başına 0.5 m²; kişi başına 0.1 m² düşmektedir. 1985 yılında mevcut olan çocuk oyun alanlarından yaklaşık 50184 çocuğun yararlandığı varsayılmakta; çocuk başına 0.4 m²; kişi başına ise 0.09 m² düşmektedir. Beyoğlu ilçesinde 1990 yılında daha önceden mevcut olan 14 adet çocuk oyun alanı yeniden düzenlenerek park alını içinde kullanıma açılmıştır. Yeni yapılan toplam 300 m² olan 1 adet çocuk oyun alanı

mevcuttur. 1995 yılında toplam 1230 m² olan 4 adet çocuk oyun alanı mevcuttur. Yaklaşık 47120 çocuğun bu alanlardan yararlandığı varsayılmakta; çocuk başına 0.03 m² düşmektedir (Tablo 4.6). Son beş yılda bağımsız çocuk oyun alanları yapılmamıştır. 2000 yılında mevcut çocuk oyun alanlarından yaklaşık 48090 çocuğun yararlandığı varsayımı ile çocuk başına 0.02 m² çocuk oyun alanı düşmektedir. Beyoğlu ilçesinde kişi başına 1.5 m² norm açığı hesabı ile 353600 m²'lik çocuk oyun alanı açığı ortaya çıkmaktadır (Şekil 4.11.).

Tablo 4.7. Çocuk Oyun Alanlarının Yıllar İçinde Değişimi (İ.B.B. Planlama İmar Müdürlüğü)

ÇOCUK OYUN ALANLARI			
YIL	ADET	ALAN	m ² /çocuk sayısı
1975	6	6050	0.1
1980	14	21700	0.5
1985	14	21700	0.4
1990	15	23000	0.5
1995	4	1230	0.03
2000	4	1230	0.02

Şekil 4.11. Beyoğlu İlçesi Çocuk Oyun Alanı Sayısının Yıllara Göre Değişimi (İ.B.B. Planlama İmar Müdürlüğü)

Beyoğlu ilçesinde planda önerilmiş fakat uygulanmamış toplam 7900 m² çocuk oyun alanı vardır. İmar planında belirtilen çocuk oyun alanlarının %13'ü uygulanmıştır (Şekil 4.12.). Planlanan çocuk oyun alanlarının %16'sı olan 1250 m² 'si kamu mülkiyetinde, %11'i olan 875 m²'sinin maliki açık, %73'ü olan 5775 m²'si özel şahıs

mülkiyetindedir.Uygulanmamış toplam çocuk oyun alanlarının %91'ini boş alanlar oluştururken, %9'unu ise işgalli alanlar oluşturmaktadır.

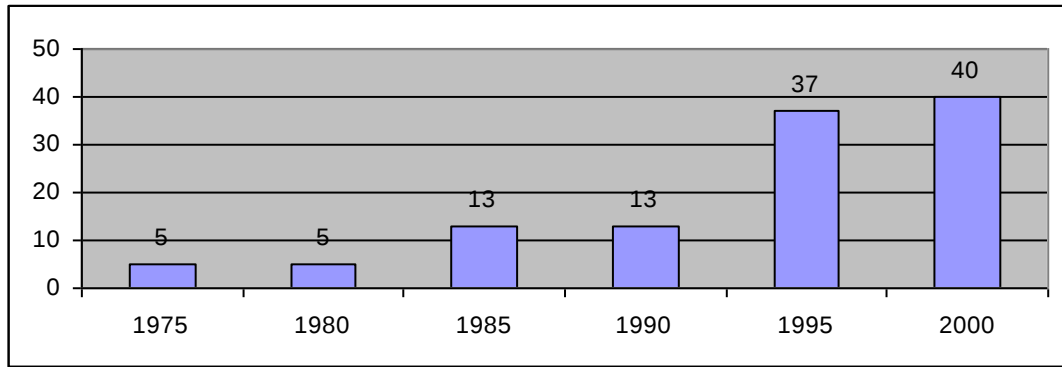
Şekil 4.12. Beyoğlu İlçesi Çocuk Oyun Alanları (İ.B.B. Planlama İmar Müdürlüğü)

4.2.3.2 Park Alanları

Beyoğlu ilçesinde 1975 yılında toplam 62000 m² olan 5 adet park mevcuttur. 230532 kişinin kullandığı varsayımına göre kişi başına 0.3 m²'lik park alanı düşmektedir. 1976-1981 yılları arasında yeni park alanları yapılmamıştır. 1980 yılında mevcut olan park alanlarından 223360 kişinin yararlandığı varsayımına göre kişi başına 0.3 m²'lik park alanı düşmektedir. 1981-1986 yılları arasında toplam 171760 m² olan 8 adet park alanı yapılmıştır. 1985 yılında toplam 233760 m² olan 13 adet park mevcuttur. 245999 kişinin kullandığı varsayımına göre kişi başına 1 m²'lik bir park alanı düşmektedir. 1995 yılında park sayısı 37 ye; alanı 382280 m²'ye yükselmiştir. 230980 kişinin kullandığı varsayımına göre kişi başına 1.7 m²'lik bir park alanı düşmektedir. 2000 yılında park sayısı 40'a alanı ise 400200 m²'e yükselirken, parkları kullanacak kişi sayısı da 235733 olmuştur (Şekil 4.13.). Bu duruma göre kişi başına 1.7 m²'lik park alanı düşmektedir (Tablo 4.7.). Bu sonuca göre Beyoğlu ilçesinde 0.3 m²'lik bir norm açığı bulunmakta; buda 70720 m²'lik park alanına ihtiyaç olduğunu göstermektedir (Şekil 4.15.).

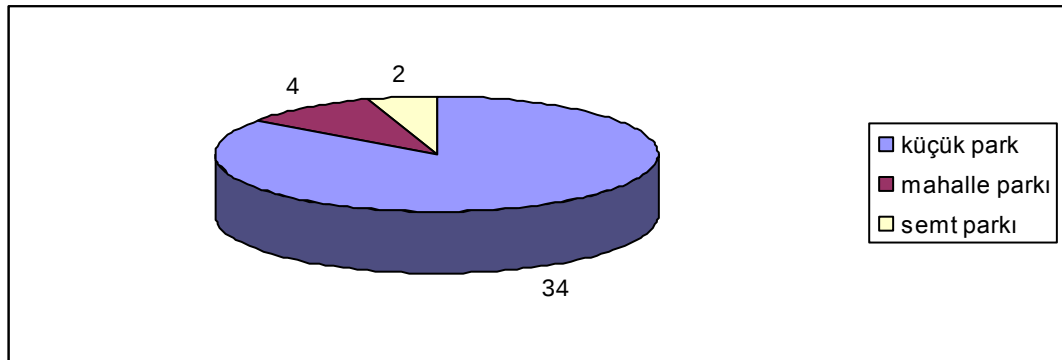
Tablo 4.8. Park Alanlarının Yıllar İçinde Değişimi (İ.B.B. Planlama İmar Müdürlüğü)

PARK ALANLARI			
YIL	ADET	ALAN	KİŞİ/ m ²
1975	5	62000	0.3
1980	5	62000	0.3
1985	13	171760	1
1990	13	171760	0.9
1995	37	382280	1.7
2000	40	400200	1.7

Şekil 4.13. Beyoğlu ilçesi park alanı sayısının yıllar içinde değişimi (İ.B.B. Planlama İmar Müdürlüğü)

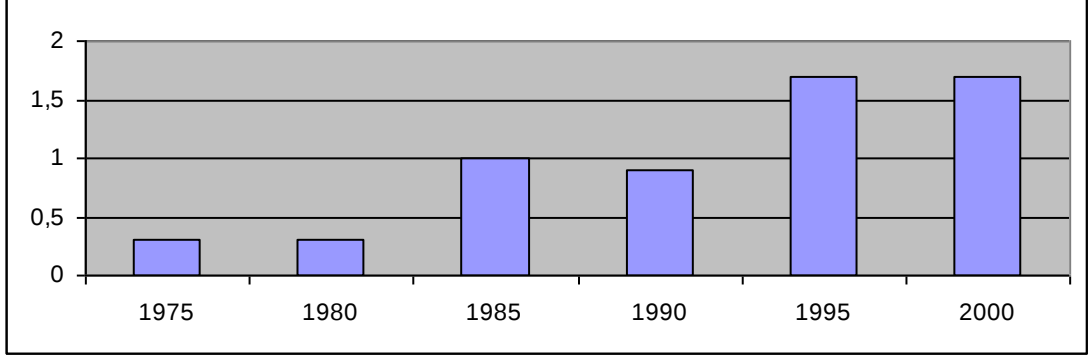
Beyoğlu ilçesinde mevcut olan parkların 34 adedi küçük parklar, 4 adedi mahalle parkı, 2 adedi ise semt parkıdır (Şekil 4.3.4).

Şekil 4.14. Beyoğlu İlçesi Park Alanlarının Dağılımı (İ.B.B. Planlama İmar Müdürlüğü)

Beyoğlu ilçesinde planda önerilmiş fakat uygulanmamış toplam 59325 m² park alanı vardır. İmar planında belirtilen park alanlarının %87'si uygulanmıştır (Şekil 4.3.6).

Planlanan park alanlarının %47'si olan 27950 m² alan kamu mülkiyetinde, %4'ü olan 220 m² alan kamu ve maliki açık, %12'si olan 7200 m² alan kamu hisseli(kamu+özel), %37'si olan 21975 m² alan ise özel şahıs mülkiyetindedir.

Şekil 4.15. Beyoğlu İlçesi Kişi Başına Düşen Park Alanının Yıllar İçindeki Değişimi (İ.B.B. Planlama İmar Müdürlüğü)

İlçenin sahip olduğu park alanları İstanbul metropol alanı içerisinde değerlendirildiğinde kişi başına düşen ortalama 1.7 m²/kişi'lik alanın İstanbul ortalamasının neredeyse iki katı olduğu görülmektedir. 2000 yılı değerlerine göre İstanbul ili metropol alanı tamamında yaşayan 9246565 kişiye sayısı 1282 olan yaklaşık 9000965 m² park alanı düşmektedir ki bu da yaklaşık olarak 1.0 m²/kişi park alanı demektir. Kişi başına düşen yeşil alan oranını diğer ilçelerle karşılaştırdığımızda, Beyoğluyla benzer doku karakterini taşıyan Şişli ilçesinde de oranın aynı (1.7 m²/kişi) olduğu görülmektedir. Fakat Fatih ve Eyüp gibi oldukça geniş park alanlarına sahip ilçelerin ise oldukça gerisinde kalan bir tablo ortaya çıkmaktadır. Gerek Eminönü gerekse Eyüp ilçeleri de standart normları yakalamış değillerse de İstanbul ortalamasının oldukça üzerinde yer almıştır. Bununla birlikte Bağcılar, Gaziosmanpaşa veya Güngören gibi ilçelerde kişi başına düşen yeşil alan oranını Beyoğlu ilçesiyle karşılaştırdığımızda, çok yoğun yapılaşmış bu semtlerin normların çok altında olmasına rağmen Beyoğlu'ndaki oranı dahi yakalayamadıkları görülmektedir.

Şekil 4.16. Beyoğlu İlçesi Park Alanları (İ.B.B. Planlama İmar Müdürlüğü)

4.2.3.3 Spor Alanları

Beyoğlu ilçesinde 1975 yılında toplam 32750 m² olan 1 adet spor alanı (park alanları içindeki 8 adet basketbol sahası bu değere eklenmemiştir) mevcuttur. 230532 kişinin kullandığı varsayımına göre kişi başına 0.1 m² spor alanı düşmektedir. 1980 yılında mevcut olan spor alanından 223360 kişinin yararlandığı varsayımına göre kişi başına 0.2 m² düşmektedir. 1985 yılından günümüze kadar da bu oran değişmemiştir. Beyoğlu ilçesinde kişi başına 3 m² olması gereken spor alanı yaklaşık 650000 m²'lik bir açığı ortaya çıkarmaktadır.

4.2.3.4 Tüm Yeşil Alanlar

Beyoğlu ilçesinde 1975 yılında toplam yeşil alan miktarı 608400 m² iken 1980 yılında 637760 m² olmuştur. 1975 yılında 200800 m² olan aktif kullanılan yeşil alan toplam yeşil alanın %33'nü oluştururken; 407600 m² olan aktif kullanılmayan yeşil alan ise toplam yeşil alanın %67'sini oluşturmaktadır. 1980 yılında 216450 m² olan aktif kullanılan yeşil alan toplam yeşil alanın %34'nü oluştururken; 421310 m² olan aktif kullanılmayan yeşil alan ise toplam yeşil alanın %66'sını oluşturmaktadır.

1975 yılında kişi başına 0.9 m² aktif kullanılan, 1.8 m² aktif kullanılmayan 2.7 m² toplam yeşil alan düşerken bu değerler 1980 yılında 1 m² aktif kullanılan, 1.9 m² aktif kullanılmayan; 2.9 m² toplam yeşil alan olarak ortaya çıkmaktadır.

İlçede 1995 yılında kişi başına 1.7 m² aktif kullanılan, 4.9 m² aktif kullanılmayan yeşil alan düşerken 2000 yılında bu değerler; aktif kullanılan yeşil alanlar için 1.7 m²/kişi; aktif kullanılmayan yeşil alanlar için 4.8 m²/kişi olmuştur. Toplam yeşil alan ise kişi başına 6.6 m²'ye yükselirken, 2000 yılında 6.5 m²'ye düşmektedir.

2000 yılı nüfus sayımlarına göre Beyoğlu ilçesi nüfusu 235733 kişi olmuştur. Bir kişiye 10 m² aktif kullanılan yeşil alan normundan Beyoğlu ilçesinde 2000 yılında 2357330 m² yeşil olması gerekirken mevcutta 401430 m² aktif kullanılan yeşil alan vardır. Bu değer de yapılması gereken alanın %17'sini oluşturmaktadır.

Beyoğlu ilçesinde toplam 1454690 m² yeşil alan imar planı üzerinde yapılan ölçümler ile hesaplanmıştır. Bunun 468655 m²'si yani %32'si aktif yeşil alan; 986035 m²'si yani %68'i pasif yeşil alandan oluşmaktadır. Rekreatyon amaçlı kullanılan aktif yeşil alanların %2'si çocuk oyun alanı, %98'i ise park alanı olarak saptanmıştır. Pasif yeşil alanların ise %10'u ağaçlandırılmış alanlar, %22'si görsel yeşil alanlar, refüj ve meydanlar, %68'i ise mezarlıklar olarak saptanmıştır. Uygulama imar planında kişi başına düşen yeşil alan 6.2 m²'dir. Bunun 2 m²/kişi'si aktif yeşil alan, 4.2 m²'si ise pasif yeşil alan olarak ve mevcut yeşil alanlar (gerçekleşmiş) toplamı 1531255 m² olarak hesaplanmıştır. Bunun 401430 m²'si aktif yeşil alan, 1129825 m²'si ise pasif yeşil alan olarak saptanmıştır. Mevcut yeşil alan kullanımı içerisinde kişi başına 1.7 m²/kişi aktif yeşil alan; 4.8 m²/kişi ise pasif yeşil alan düşmektedir. Böylece kişi başına düşen mevcut kullanım içindeki toplam yeşil alanlar 6.5 m²/kişi olarak saptanmıştır. Planlanan aktif yeşil alanlar ile mevcut kullanım aktif yeşil alanlar arasındaki fark 0.3 m²/kişidir.

İlçede hem planlanan hem de mevcut aktif ve pasif yeşil alanların kişi başına düşen miktarları, belirtilen yeşil alan standartlarına uymamakta, hatta bu orana yaklaşmamaktadır.

4.3.Örnek Olarak Seçilen Park Alanlarının Tanıtımı

4.3.1. Gümüşsuyu Parkı

Kuzeyinde İnönü Stadyumu, batısında İ.T.Ü. Makine Fakültesi, güneyinde Meclis-i Mebusan caddesi ve Valide Sultan Camii, doğusunda da Dolmabahçe ve İnönü Stadyumunun bir kısmıyla çevrili ve oldukça eğimli bir arazi üzerinde bulunan park alanı yaklaşık 17250 m²'dir(Şekil 4.17.).

Şekil 4.17. Gümüşsuyu Parkının Beyoğlu İlçesi İçindeki Yeri (İ.B.B. Planlama İmar Müdürlüğü)

Tarihte mezarlık ve mesire alanı olarak da kullanılan Gümüşsuyu parkı günümüzde de içerisinde bir kısım tarihi eserler barındırmaktadır. Park bugün açık park ve rekreasyon alanı olarak hizmet vermektedir. İçinde çeşitli oturma elemanları, gezi yolları ve kültür-fizik çalışmaları için çeşitli açık alanlar yer almaktadır (Şekil 4.18.).

Gümüşsuyu Parkı'nın örneklem alan olarak seçilme nedeni, oldukça merkezi bir yerde bulunmasına karşın kullanımının oldukça düşük olmasının nedenlerini belirlemek ve bunun için de kullanıcı karakterini ortaya koymaktır.

Şekil 4.18. Gümüşsuyu Parkının Genel Görünümü (İ.B.B. Planlama İmar Müdürlüğü)

4.3.2. Sururi Parkı

Kasımpaşa-Dolapdere arasında, batısında Piyale Paşa bulvarı, kuzeyinde ve güneyinde Dolapdere konut yerleşimleri, doğusunda da Sururi İlköğretim Okulu ile sınırlı genel itibariyle düz bir alana yayılmış olan park alanı yaklaşık olarak 11620 m²'dir (Şekil 4.19.). Osmanlı döneminde 1950'li yıllara kadar boş olan alan, bu yıllarda çeşitli imalathane ve depolarca işgal edilmiştir. 1990 yıllarda tüm bu alanlar kamulaştırılarak yeşil alan olarak kullanılmaya başlanmıştır. 1997 yılında ise İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından park alanı haline getirilerek günümüzdeki görünümüne kavuşmuştur.

Şekil 4.19. Sururi Parkının Beyoğlu İlçesindeki Yeri (İ.B.B. Planlama İmar Müdürlüğü)

Tamamı duvarlarla çevrili olup, Piyalepaşa Bulvarından iki ve Dolapdere tarafından bir girişi bulunmaktadır. İçinde kaya bahçesi, çeşitli su elemanları, çocuk oyun aletleri, oturma grupları ve kullanılmayacak halde bulunan bir basket sahası bulunmaktadır(Şekil4.20.).

Şekil 4.20.Sururi Parkının Genel Görünümü (İ.B.B. Planlama İmar Müdürlüğü)

Sururi parkının örneklem alan olarak seçilme nedeni, özellikle düşük gelir grubuna hitab eden bir park alanı oluşu ve oldukça geniş bir kullanıcı yelpazası tarafından tercih edilmesidir.

4.3.3. Hasköy Kıyı Parkı

Park alanı kuzeyde Hasköy konut yerleşimi, güneyde Haliç, doğuda Rahmi Koç Müzesi ve batıda da Futbol sahaları ile sınırlı yaklaşık 16250 m²'lik bir alandır (Şekil 4.21.). Yıllar boyunca tüm haliç kıyılarında olduğu gibi bu alanda da çeşitli fabrikalar üretim yapmış ve bu durum 1980'yi yıllara kadar devam etmiştir. Bu yıllarda tüm üretim faaliyetleri durdurularak yol ile kıyı arasında kalan kısımların tamamı kamulaştırılmıştır. Park alanı da bugünkü görünümüne 1990 yılların ortasında ulaşmıştır.

Şekil 4.21. Hasköy Kıyı Parkının Beyoğlu İlçesindeki Yeri (İ.B.B. Planlama İmar Müdürlüğü)

Park alanı içinde çeşitli oturma grupları, gezi yolları, bisiklet-kaykay parkuru ve çocuk oyun aletleri bulunmaktadır. Alanın tamamı kamuya açıktır ve herhangi bir sınırlayıcı ile çevrelenmemiştir. Haliç kıyısında olması nedeni ile çeşitli tekne ve kayıkları bağlama noktası olarak da kullanılmaktadır (Şekil 4.22).

Şekil 4.22. : Hasköy Kıyı Parkının Genel Görünümü (İ.B.B. Planlama İmar Müdürlüğü)

Parkın örneklem alan olarak seçilme nedeni, hem yakın çevresine hem de daha uzaktan gelen insan kitlelerine hizmet etmesi ve aynı zamanda oldukça kötü durumda olmasına rağmen hala büyük bir kullanıcı kitlesine hitab etme nedenlerinin araştırılmasıdır.

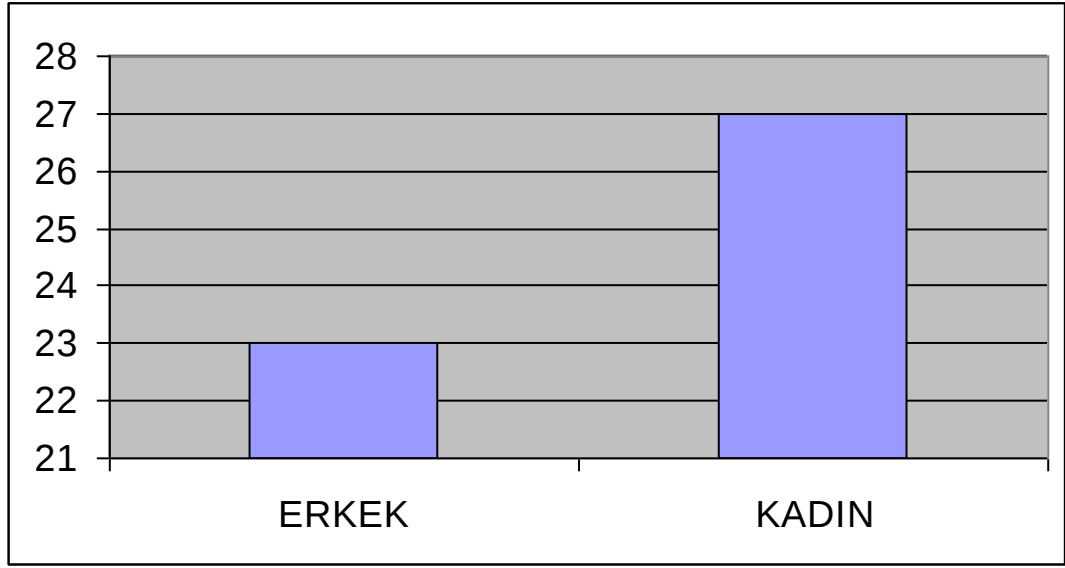
4.4. Beyoğlu İlçesinde Seçilen Yeşil Alanlarda Yapılan Anket Çalışmasının Değerlendirilmesi

Herbir parktaki kullanımı ve kullanıcıların bu parklarla ilgili görüşlerini almak üzere 29 sorudan oluşan toplam 150 anket yapılarak, değerlendirme sonucu olarak aşağıdaki bulgular elde edilmiştir.

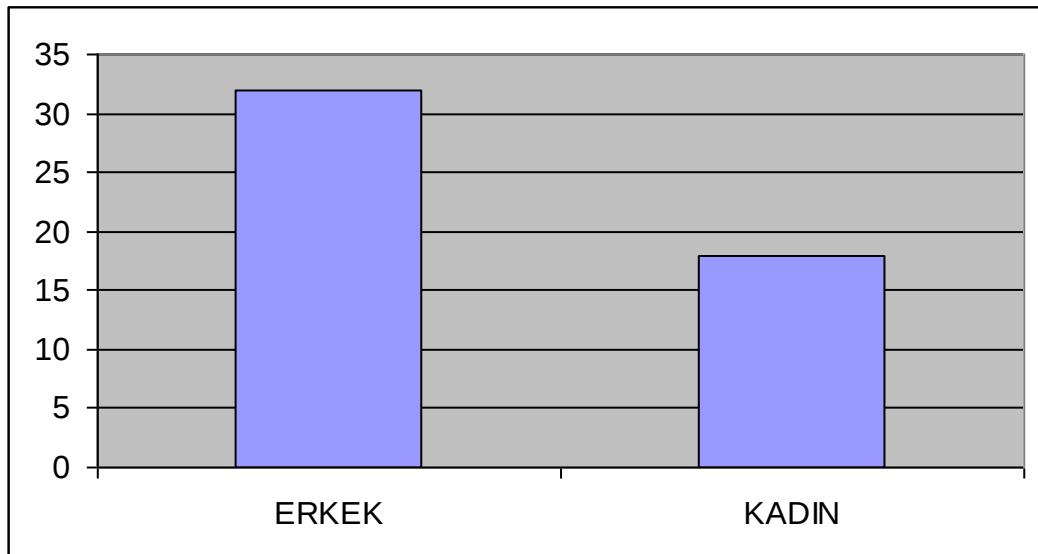
4.4.1. Ankete Katılan Kişilerin Cinsiyet Dağılımı

Tablo 4.9. Ankete Katılan Kişilerin Cinsiyet Dağılımı

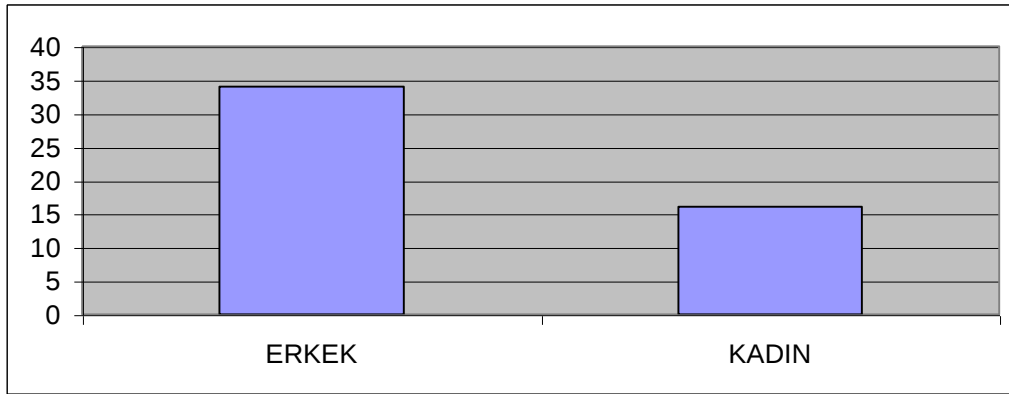
	ERKEK	KADIN
GÜMÜŞSUYU PARKI	23	27
SURURI PARKI	32	18
HASKÖY KIYI PARKI	34	16

Şekil 4.23. Gümüşsuyu Parkında Ankete Katılanların Cinsiyet Dağılımı

Şekil 4.24. Sururi Parkında Ankete Katılanların Cinsiyet Dağılımı

Şekil 4.25. Hasköy Kıyı Parkında Ankete Katılanların Cinsiyet Dağılımı

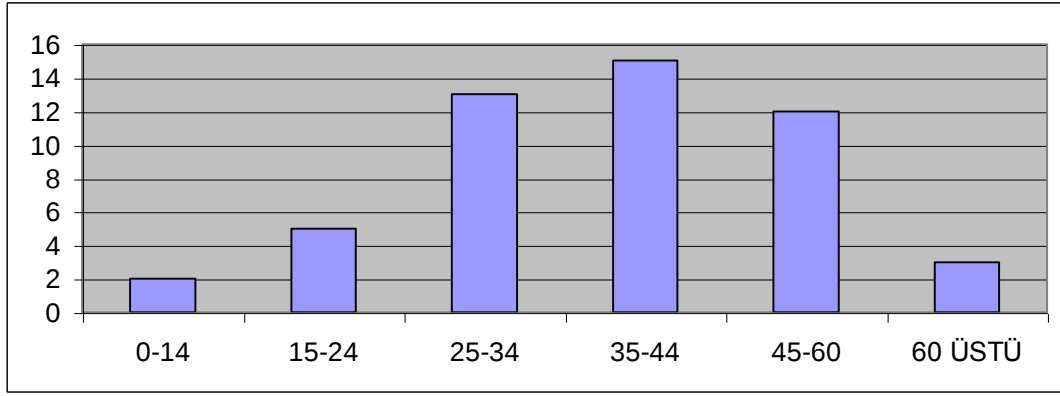
Parkların kullanıcılarının cinsiyetlerinin dağılımı parklardaki donatılarla ilişkili olarak farklılıklar göstermektedir (Tablo 4.9). Gümüşsuyu parkının diğer parklardan farklı olarak genelde kadınlar tarafından tercih edildiği ortaya çıkmıştır(Şekil 4.23.). Bu sonucun çıkmasındaki en büyük neden Gümüşsuyu parkının daha üst ekonomik kesimden gelen insanlara hitap etmesi ve daha çok gezi parkı niteliğinde olmasından kaynaklanmaktadır.

Şekil 4.24. ve Şekil 4.25.' de Hasköy kıyı parkını Sururi parkına nazaran daha az kadın kullanıcının tercih ettiği görülmektedir. Bunun nedeni ise bu parktaki çocuk oyun alanı ve oturma elemanlarının eksikliğinden kaynaklanmaktadır .

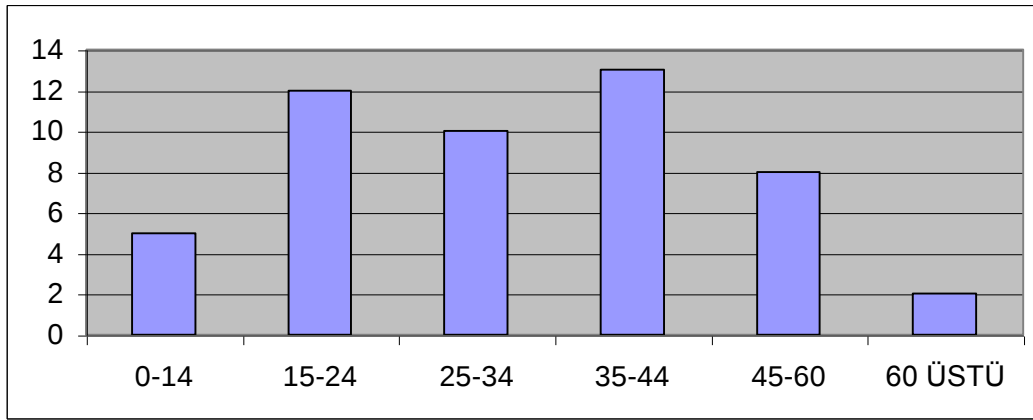
4.4.2 Ankete Katılan Kişilerin Yaş Dağılımı

Tablo 4.10. Ankete katılan kişilerin yaş dağılımı

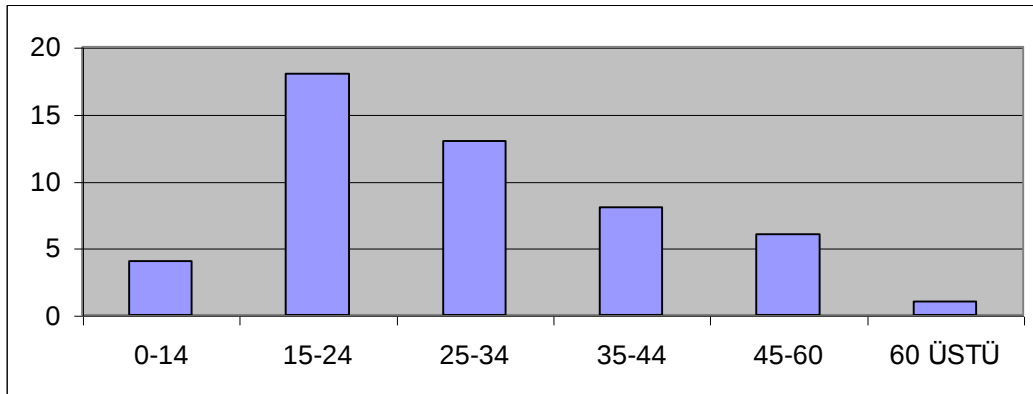
	0-14	15-24	25-34	35-44	45-60	60 ÜSTÜ
GÜMÜŞSUYU PARKI	2	5	13	15	12	3
SURURİ PARKI	5	12	10	13	8	2
HASKÖY KIYI PARKI	4	18	13	8	6	1

Şekil 4.26. Gümüşsuyu Parkında Ankete Katılan Kişilerin Yaş Dağılımı

Şekil 4.27. Sururi Parkında Ankete Katılan Kişilerin Yaş Dağılımı

Şekil 4.28. Hasköy Kıyı Parkında Ankete Katılan Kişilerin Yaş Dağılımı

Gümüşsuyu Parkı'nın yaş ortalaması diğer iki parka oranla daha yüksektir (Tablo 4.10). Bu parkın kullanıcılarını özellikle orta ve orta üstü yaş grubu oluşturmaktadır (Şekil 4.26). Parkta gençlere ve çocuklara hitab eden aktivitelerin bulunmaması bunun en büyük nedenidir.

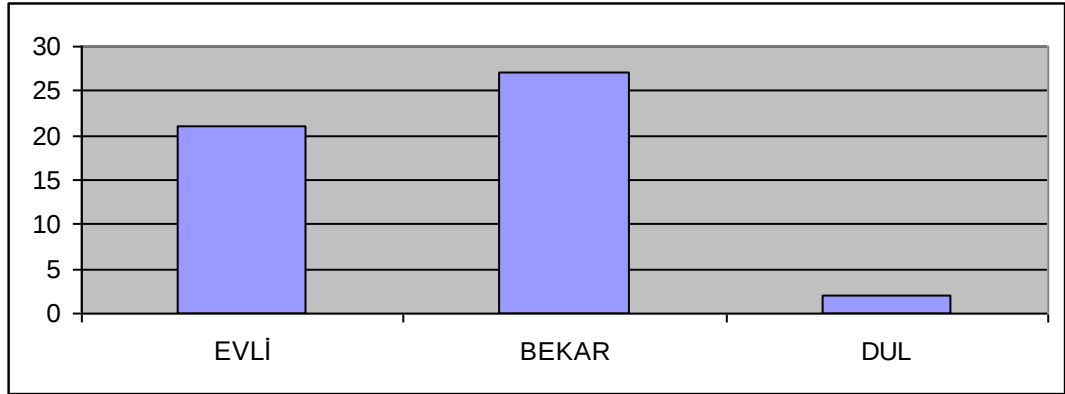
Sururi Parkında büyük bir çocuk oyun alanının olması bu parkın çocuklar için ve çocuklarını getiren orta yaş ebeveynler için de tercih edilmesini sağlamıştır. Bununla birlikte oldukça büyük bir oranda 35-44 yaş grubundan insan da bu parkın kullanıcılarını oluşturmaktadır (Şekil 4.27.).

Hasköy Kıyı Parkında ise spor alanlarının ve bisiklet pistinin etkisi ile parka gelen kullanıcıların oldukça büyük bir kısmının 15-24 yaş aralığında olduğu görülmektedir (Şekil 4.28.).

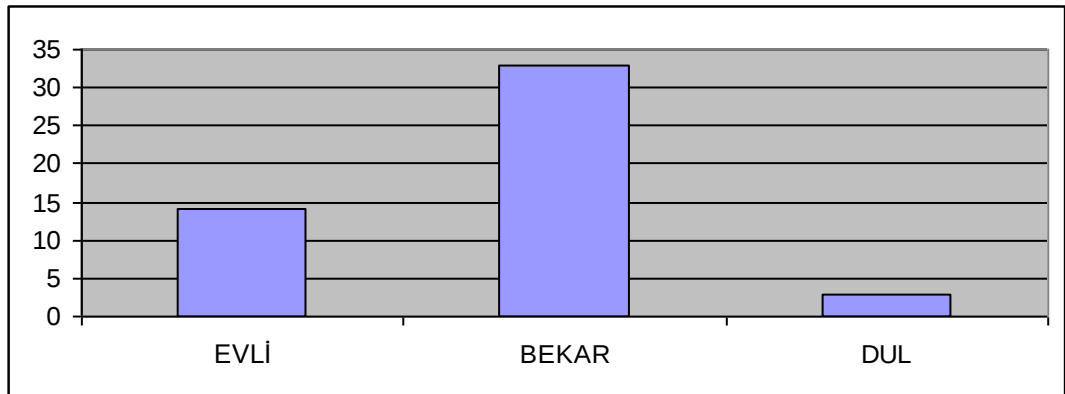
4.4.3 Ankete Katılan Kişilerin Medeni Hali

Tablo 4.11. Ankete Katılan Kişilerin Medeni Hallerinin Dağılımı

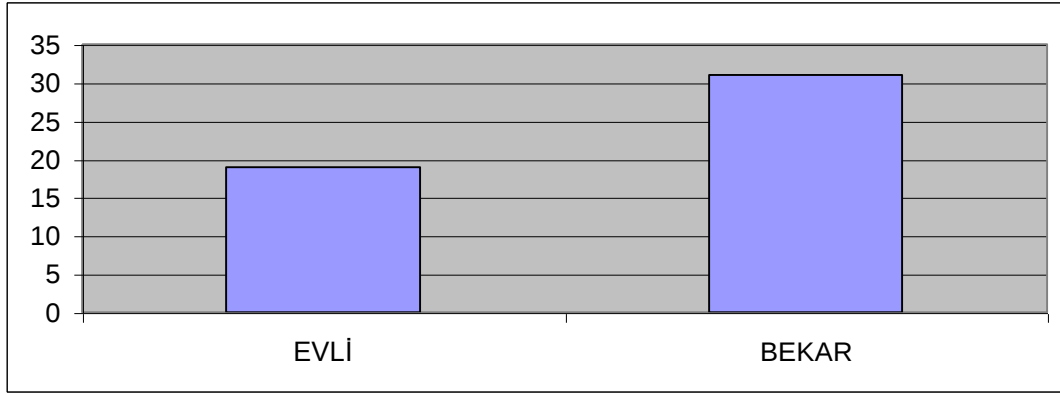
	EVLİ	BEKAR	DUL
GÜMÜŞSUYU PARKI	21	27	2
SURURİ PARKI	14	33	3
HASKÖY KIYI PARKI	19	31	

Şekil 4.29. Gümüşsuyu Parkında Ankete Katılan Kişilerin Medeni Hallerinin Dağılımı

Şekil 4.30. Sururi Parkında Ankete Katılan Kişilerin Medeni Hallerinin Dağılımı

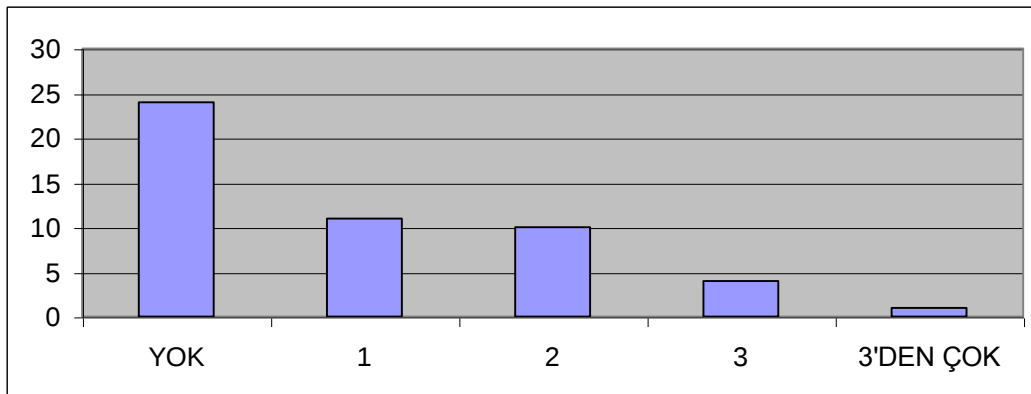
Şekil 4.31. Hasköy Kıyı Parkında Ankete Katılan Kişilerin Medeni Hallerinin Dağılımı

Parklardaki evli-bekar oranı incelendiğinde görülmektedir ki parkların bu anlamda kullanıcı karakteri birbirine oldukça yakındır (Tablo 4.11). Fakat bekar kullanıcıların sayısı Sururi Parkında diğerlerine göre daha fazladır (Şekil 4.30.). Evli kullanıcıların sayısı ise Gümüşsuyu Parkında diğer parklara oranla daha fazladır (Şekil 4.31.).

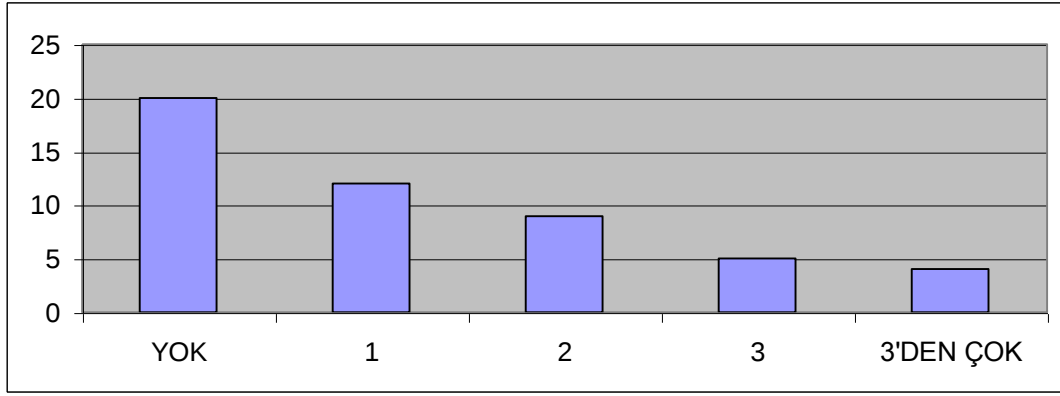
4.4.4 Ankete Katılan Kişilerin Çocuk Sayısı

Tablo 4.12. Ankete Katılan Kişilerin Çocuk Sayısı Dağılımı

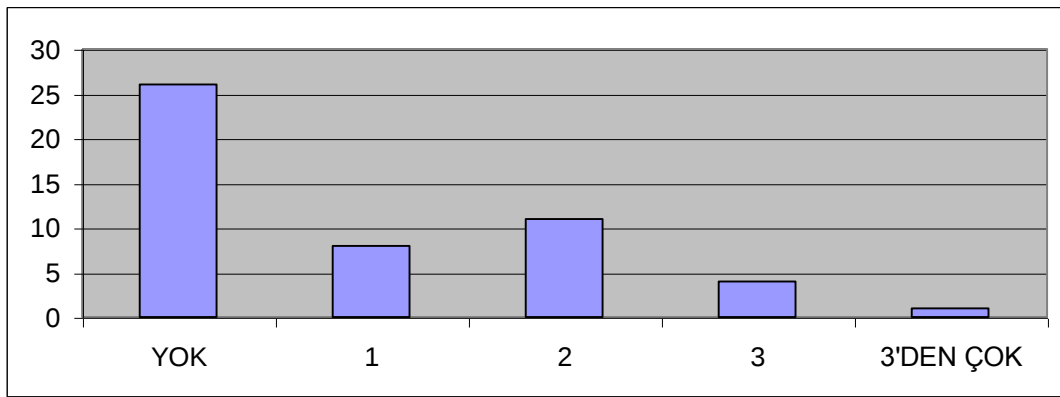
	YOK	1	2	3	3'DEN ÇOK
GÜMÜŞSUYU PARKI	24	11	10	4	1
SURURI PARKI	20	12	9	5	4
HASKÖY KIYI PARKI	26	8	11	4	1

Şekil 4.32. Gümüşsuyu Parkında Ankete Katılan Kişilerin Çocuk Sayısı Dağılımı

Şekil 4.33. Sururi Parkında Ankete Katılan Kişilerin Çocuk Sayısı Dağılımı

Şekil 4.34. Hasköy Kıyı Parkında Ankete Katılan Kişilerin Çocuk Sayısı Dağılımı

Parklardaki çocuk sahipliği oranı park kullanıcılarının sosyal durumuna ve yaşlarına göre farklılık göstermektedir. Üç parkın da kullanıcı karakterlerinin farklılığı çocuk sayısı dağılımına da yansımıştır (Tablo 4.11.).

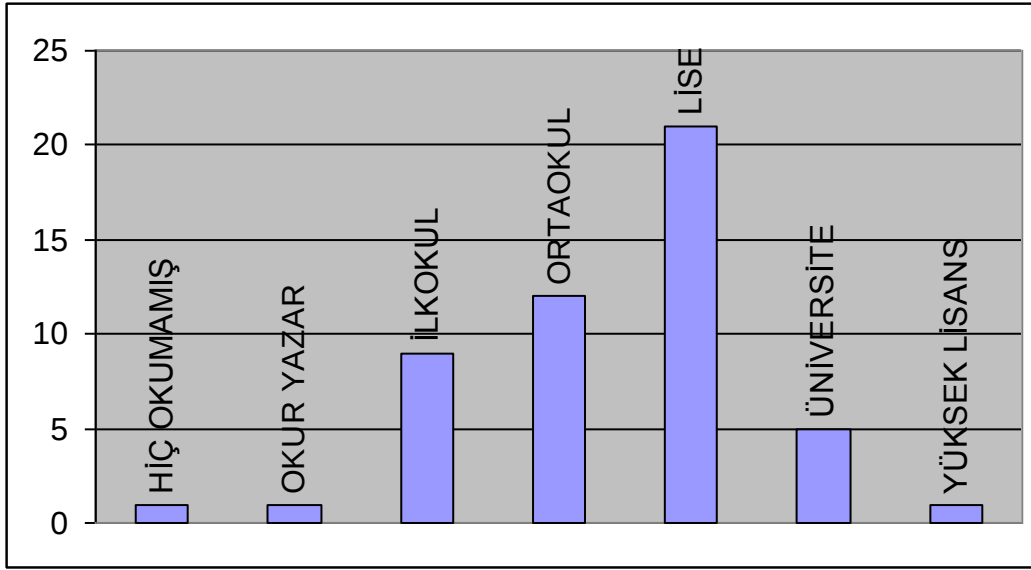
Hasköy Kıyı Parkı kullanıcılarının büyük bir kısmının genç ve çocuklardan oluşması nedeniyle çocuk sahibi sayısı da diğer parklara oranla daha düşük çıkmıştır (Şekil 4.34.).

Genel karakter itibariyle Sururi Parkı kullanıcılarının Gümüşsu (Şekil 4.33.) ve Hasköy Kıyı Parkındakilere oranla daha kalabalık ailelerden oluştukları görülmektedir (Şekil 4.32.). Bu da o bölgenin ve çevresinin sosyo-kültürel durumunun bir yansıması olarak düşünülebilir.

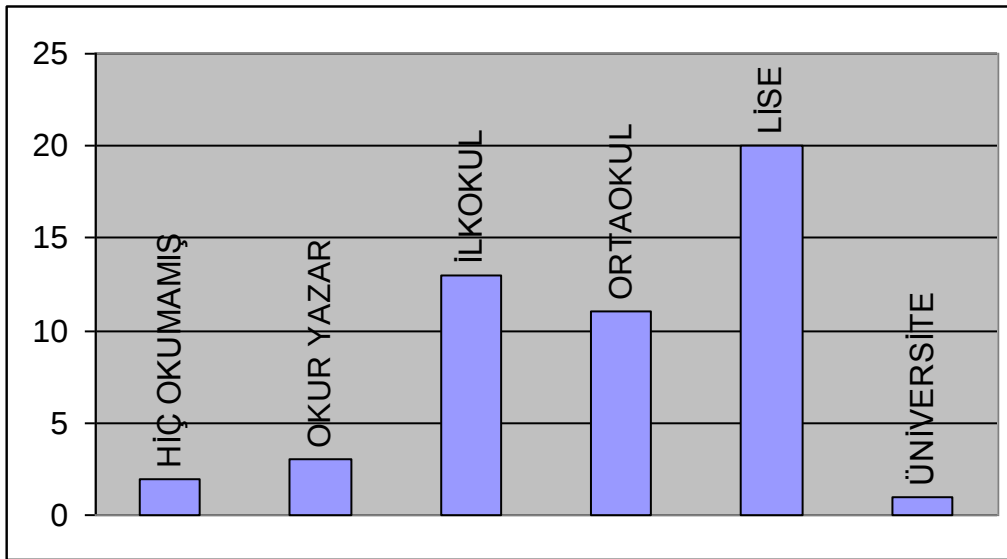
4.4.5 Ankete Katılan Kişilerin Eğitim Durumu

Tablo 4.13. Ankete Katılan Kişilerin Eğitim Durumu

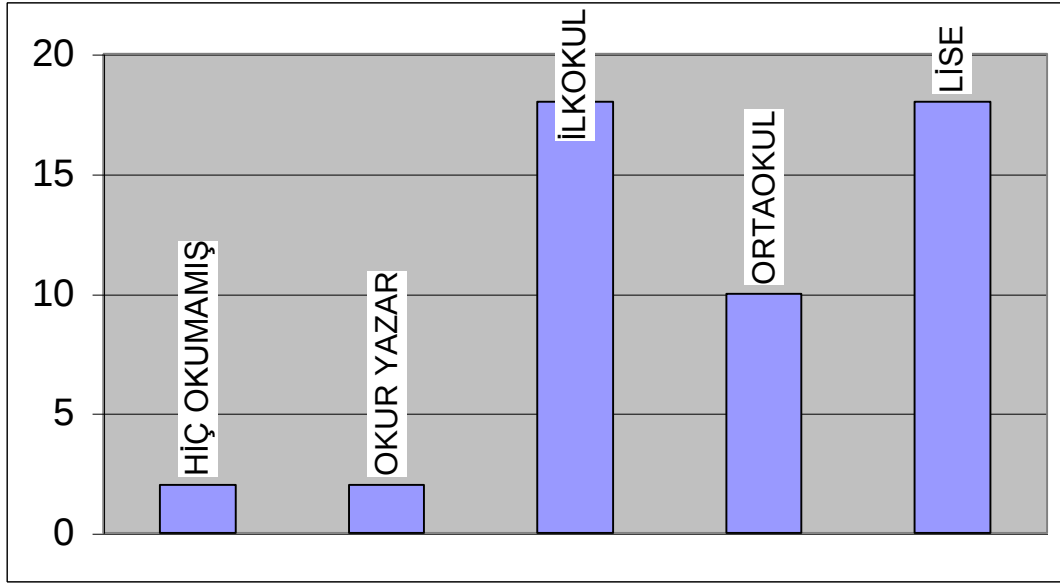
	HIÇ OKUMAMIŞ	OKUR YAZAR	İLKOKUL	ORTAOKUL	LİSE	ÜNİVERSİTE	YÜKSEK LİSANS
GÜMÜŞSUYU PARKI	1	1	9	12	21	5	1
SURURI PARKI	2	3	13	11	20	1	
HASKÖY KIYI PARKI	2	2	18	10	18		

Şekil 4.35. Gümüşsuyu Parkında Ankete Katılan Kişilerin Eğitim Durumu

Şekil 4.36. Sururi Parkında Ankete Katılan Kişilerin Eğitim Durumu

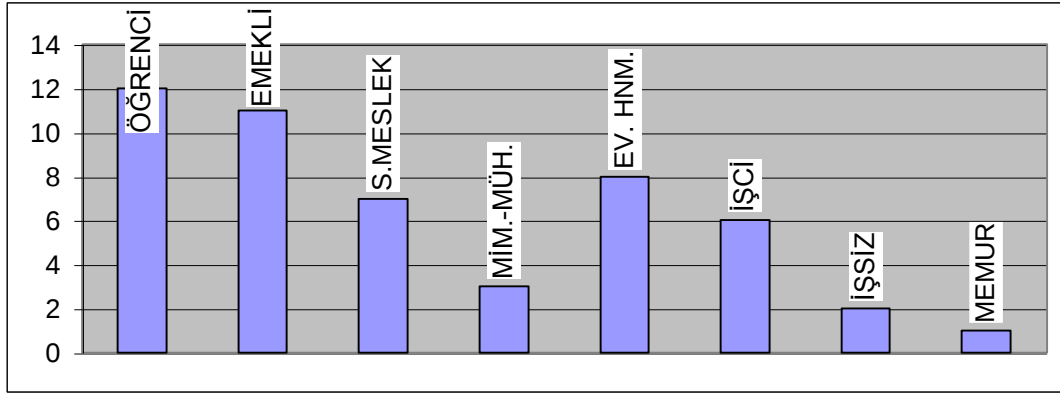
Şekil 4.37. Hasköy Kıyı Parkında Ankete Katılan Kişilerin Eğitim Durumu

Parklara gelen kullanıcıların eğitim durumu Tablo 4.13.' de görüldüğü gibidir. Gümüşsuyu Parkı kullanıcılarının eğitim durumu çevresindeki Kabataş, Cihangir v.b. yerleşim alanlarının eğitim durumunu birebir yansıtmaktadır (Şekil 5.3.13). Anket yapılan kullanıcılar arasında büyük bir oranda üniversite mezunu hatta az bir oranda da olsa yüksek lisans mezunu bulunurken Hasköy Kıyı Parkında ise hiçbir üniversite mezununa rastlanamamıştır (Şekil 5.3.15). Sururi ve Hasköy Kıyı Parkı kullanıcılarının büyük bir kısmını da ilkokul ve daha altı eğitim düzeyinden insanlar oluşturmaktadır(Şekil 5.3.14).

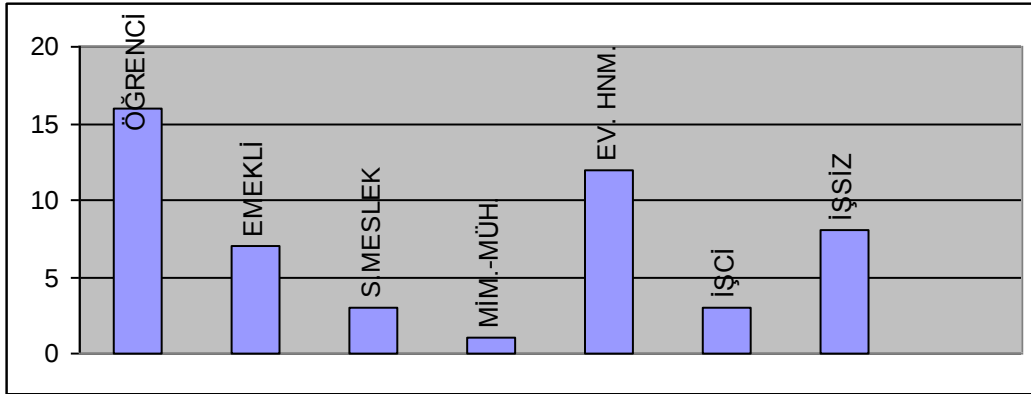
4.4.6 Ankete Katılan Kişilerin Mesleği

Tablo 4.14. Ankete Katılan Kişilerin Mesleği

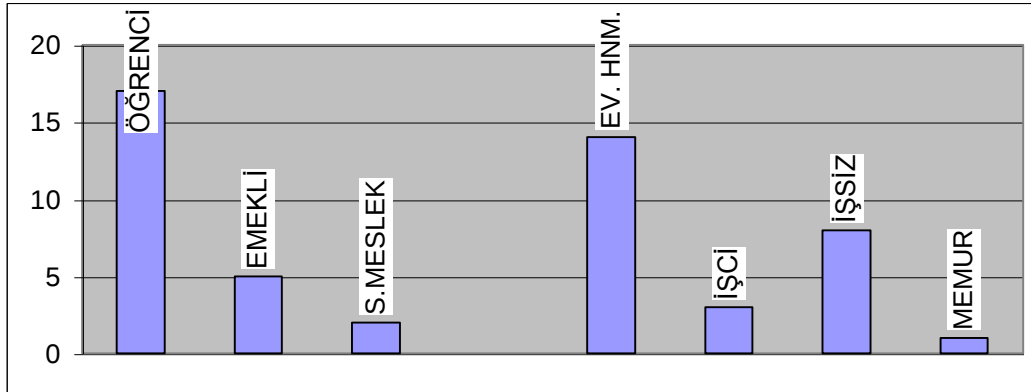
	ÖĞRENCİ	EMEKLİ	S.MESLEK	MİM.-MÜH.	EV. HNM.	İŞÇİ	İŞSİZ	MEMUR
GÜMÜŞSUYU PARKI	12	11	7	3	8	6	2	1
SURURI PARKI	16	7	3	1	12	3	8	
HASKÖY KIYI PARKI	17	5	2		14	3	8	1

Şekil 4.38. Gümüşsuyu Parkında Ankete Katılan Kişilerin Mesleği

Şekil 4.39. Sururi Parkında Ankete Katılan Kişilerin Mesleği

Şekil 4.40. Hasköy Kıyı Parkında Ankete Katılan Kişilerin Mesleği

Her üç parkta da en fazla kullanıcının öğrenciler olduğu görülmektedir (Tablo 4.14.). Özellikle Sururi ve Hasköy Kıyı parklarının gençlere ve çocuklara hitap eden spor alanları, çocuk oyun aletleri ve oturma grupları bu parkların tercih edilme nedenlerinin en başında gelmektedir (Şekil 4.39), (Şekil 4.40).

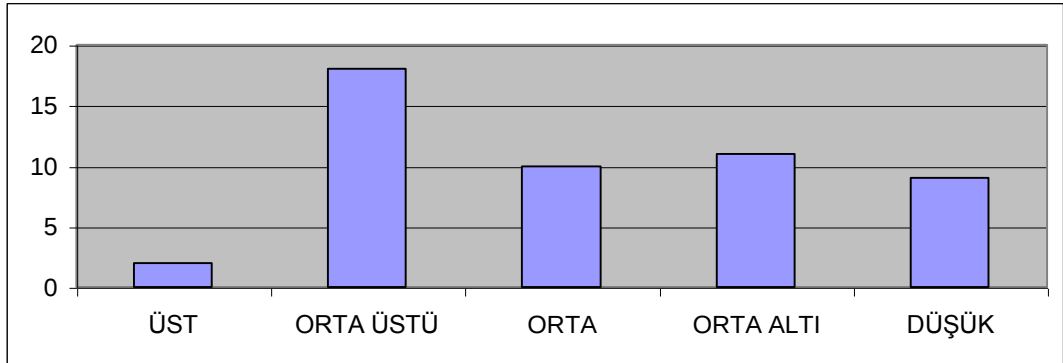
Bununla birlikte Gümüşsuyu Parkı'nın bir çok okula olan yakınlığı da her ne kadar birçok donatı açısından eksikde olsa dinlenme ve gezi amaçlı bir çok öğrenciyi buraya çekmektedir. Parkları öğrencilerden sonra en çok ev hanımlarının kullandığı görülmektedir. Bir çok ev hanımı çocuklarını parklara getirdikleri için, fakat Gümüşsuyu Parkında bu tür çocuklara hitap eden donatıların olmaması nedeni ile spor ve gezi amaçlı parkları tercih etmişlerdir.

Bir diğer önemli nokta ise her ne kadar Gümüşsuyu Parkında bu oran çok düşük de olsa park kullanıcılarının büyük bir oranını da işsizler oluşturmaktadır (Şekil 4.38.).

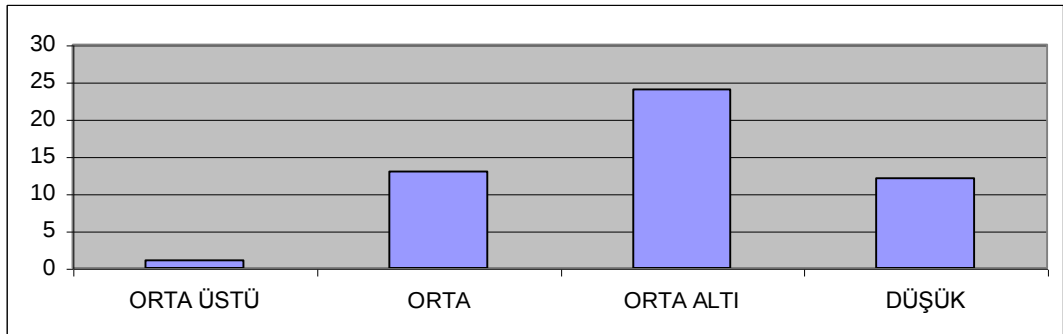
4.4.7 Ankete Katılan Kişilerin Gelir Grubu

Tablo 4.15. Ankete Katılan Kişilerin Gelir Grubu

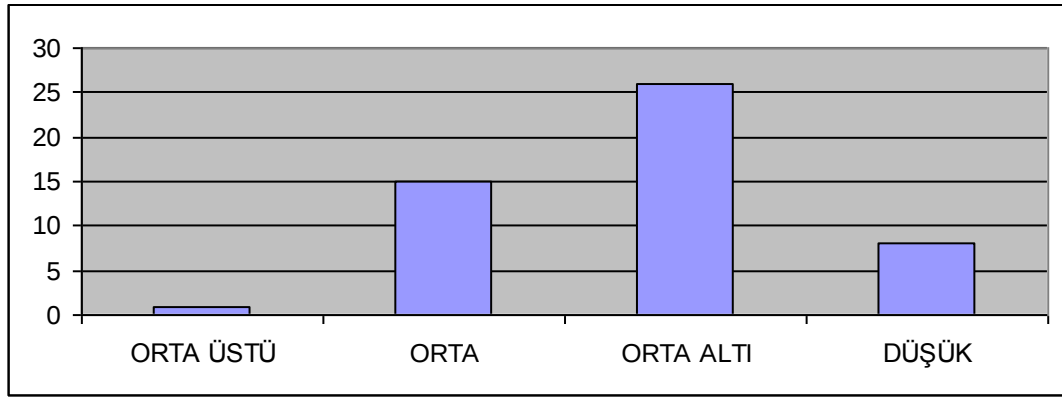
	ÜST	ORTA ÜSTÜ	ORTA	ORTA ALTI	DÜŞÜK
GÜMÜŞSUYU PARKI	2	18	10	11	9
SURURİ PARKI		1	13	24	12
HASKÖY KIYI PARKI		1	15	26	8

Şekil 4.41. Gümüşsuyu Parkında Ankete Katılan Kişilerin Gelir Grubu

Şekil 4.42. Sururi Parkında Ankete Katılan Kişilerin Gelir Grubu

Şekil 4.43. Hasköy Kıyı Parkında Ankete Katılan Kişilerin Gelir Grubu

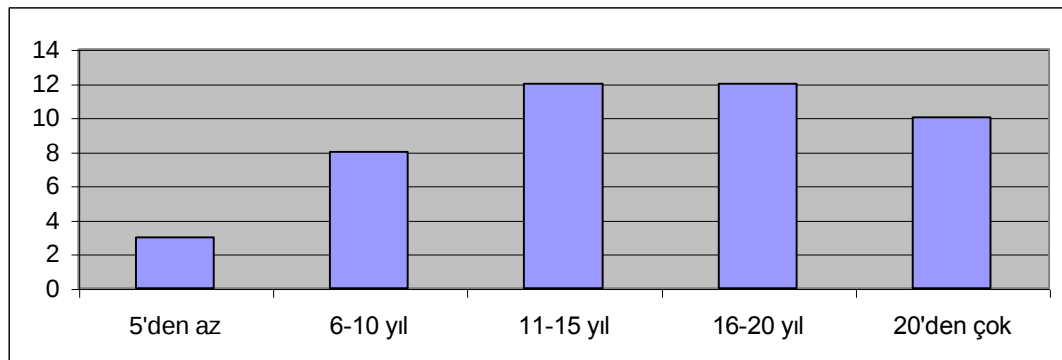
Üç parkın kullanıcılarını birbirinden ayıran en belirgin özelliklerden birisi de kullanıcıların gelir grubu olmuştur (Tablo 4.15.). Gümüşsuyu Kıyı Parkında kullanıcıların büyük bir kısmı orta üstü gelir grubundan ve nadir de olsa üst gelir grubundan dahi olsa da diğer parklarda durum daha farklıdır (Şekil 4.41.).

Hasköy Kıyı Parkının ve Sururi Parkının kullanıcılarının büyük bir kısmı orta ve orta altı gelir grubuna sahiptir(Şekil 4.43.). Hatta Sururi parkında oldukça büyük bir oranda düşük gelir grubundan kullanıcılar da mevcuttur(Şekil 4.42.).

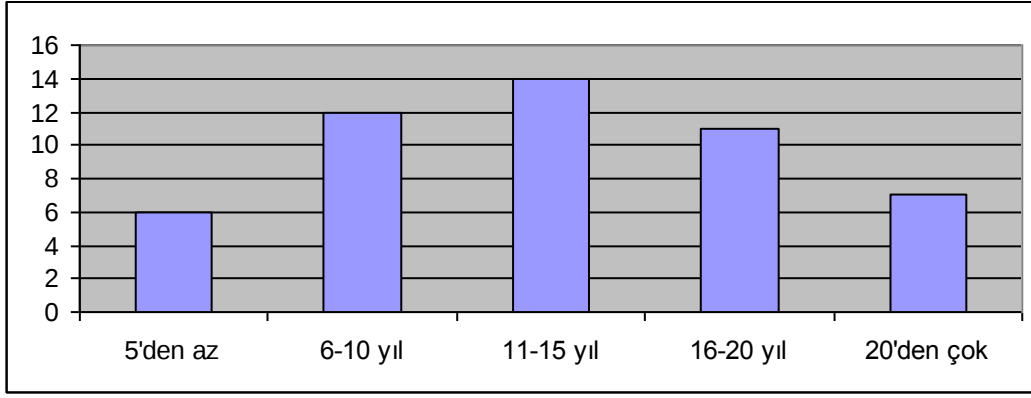
4.4.8 Ankete Katılan Kişilerin Ne Kadar Zamandır İstanbul'da Yaşadıkları

Tablo 4.16. Ankete Katılan Kişilerin Ne Kadar Zamandır İstanbul'da Yaşadıkları

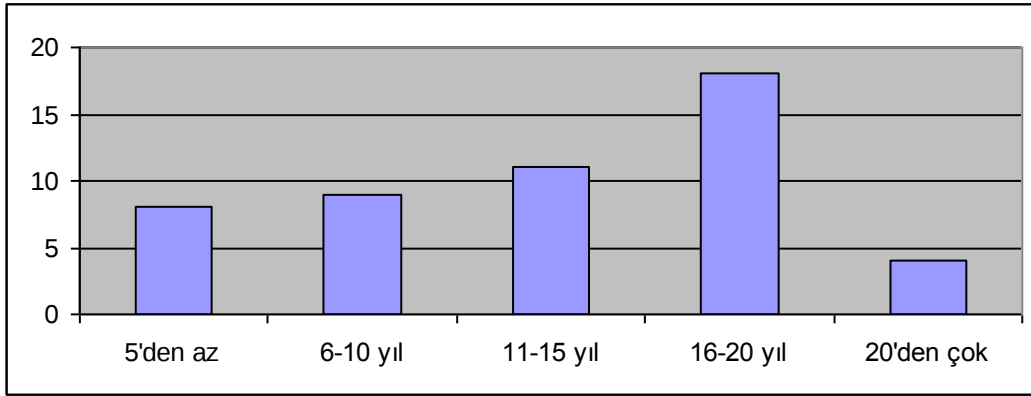
	5'den az	6-10 yıl	11-15 yıl	16-20 yıl	20'den çok
GÜMÜŞSUYU PARKI	3	8	12	12	10
SURURİ PARKI	6	12	14	11	7
HASKÖY KIYI PARKI	8	9	11	18	4

Şekil 4.44. Ankete Katılan Kişilerin Ne Kadar Zamandır İstanbul'da Yaşadıkları

Şekil 4.45. Sururi Parkında Ankete Katılan Kişilerin Ne Kadar Zamandır İstanbul'da Yaşadıkları

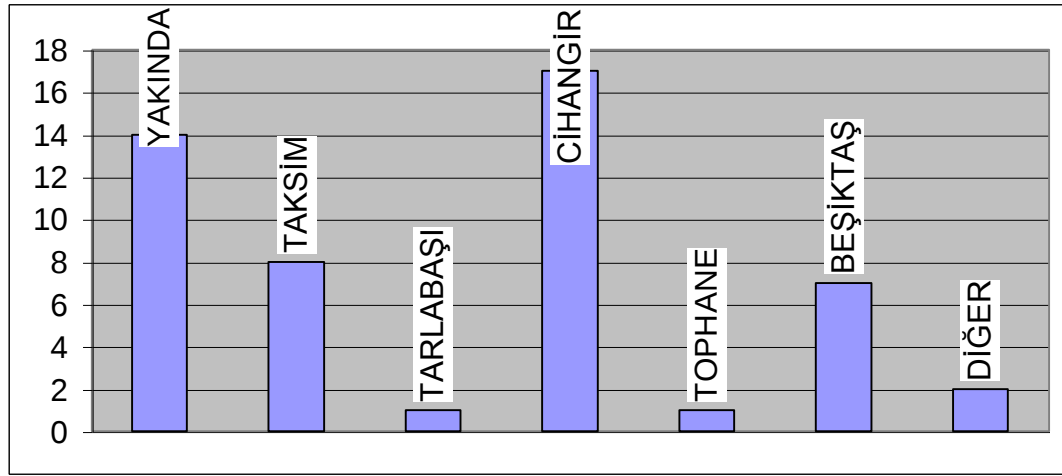
Şekil 4.46.Hasköy Kıyı Parkında Ankete Katılan Kişilerin Ne Kadar Zamandır İstanbul'da Yaşadıkları

Her bir parkdaki kullanıcılarının İstanbul'da yaşadıkları sürelerin de hemen hemen birbirine yakın oldukları görülmektedir (Tablo 4.16.). Kentte yaşanan sürenin kentlilik bilincini dolayısı ile de park gibi donatıları koruma bilinci arttıracığı kesindir. Örneğin Hasköy Kıyı Parkı kullanıcılarının büyük bir kısmı uzun senelerini İstanbul'da geçirmemiştir ve parkın bugünkü durumu buna bağlanabilir (Şekil 4.46.). Gümüşsuyu parkında ise bunun tam tersi bir durum geçerlidir (Şekil 4.44.). 5 yıldan daha az süredir İstanbul'da yaşayanların sayısı oldukça azdır ve bu parkın kullanıcılarının parka daha çok sahip çıkacakları düşünülmektedir. Sururi parkında ise kullanıcıların İstanbul' da yaşadıkları süre eşit bir dağılım göstermektedir (Şekil 4.45.).

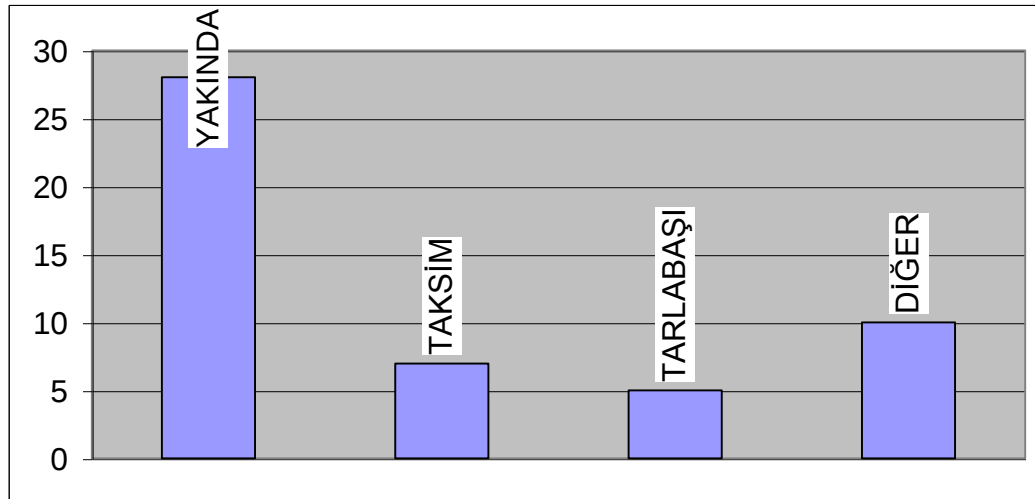
4.4.9 Ankete Katılan Kişilerin Nerede Oturdıkları

Tablo 4.17. Ankete Katılan Kişilerin Nerede Oturdıkları

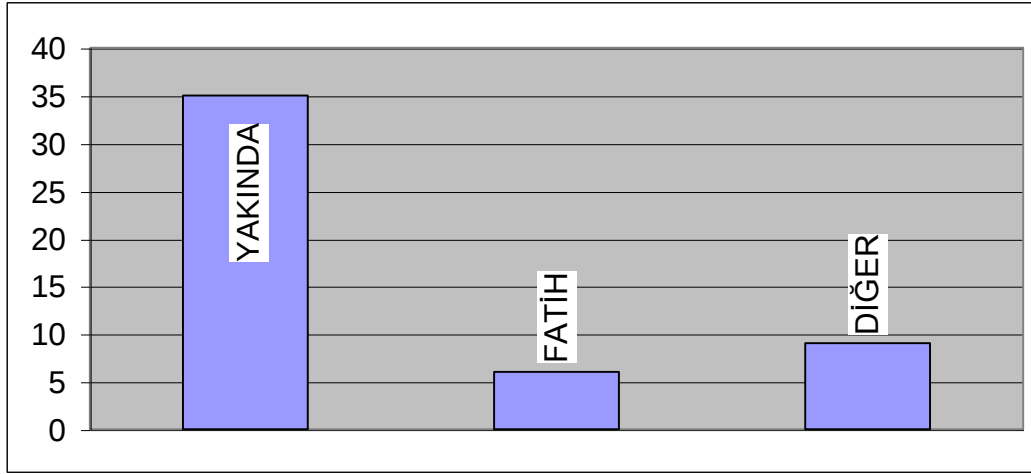
	YAKINDA	TAKSİM	TARLABAŞI	FATİH	CİHANGİR	TOPHANE	BEŞİKTAŞ	DİĞER
GÜMÜŞSUYU PARKI	14	8	1		17	1	7	2
SURURİ PARKI	28	7	5					10
HASKÖY KIYI PARKI	35			6				9

Şekil 4.47 Gümüşsuyu Parkında Ankete Katılan Kişilerin Nerede Oturdıkları

Şekil 4.48. Sururi Parkında Ankete Katılan Kişilerin Nerede Oturdıkları

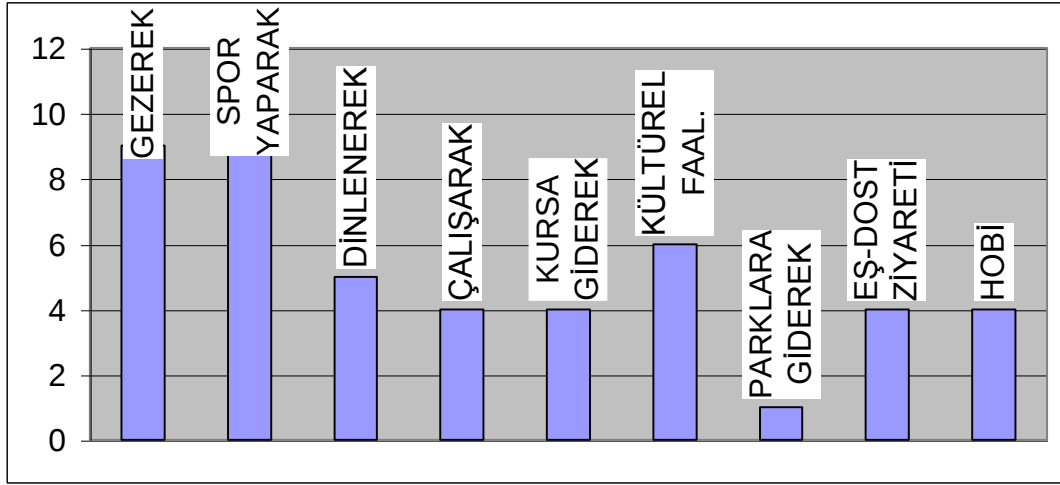
Şekil 4.49. Hasköy Kıyısı Parkında Ankete Katılan Kişilerin Nerede Oturdıkları

Parklardaki çeşitli donatı, manzara ve ulaşılabilirlik gibi etkenler parkın kullanıcılarının çevre yerleşim alanlarından veya çok farklı yerlerden de gelmelerine neden olabilir. Araştırma yapılan parklardaki kullanıcıların parka nereden geldikleri de oldukça farklı dağılımlar göstermiştir (Tablo 4.17). Gümüşsuyu parkı oldukça farklı yerlerden kullanıcılara sahiptir (Şekil 4.47.). Buna rağmen Sururi Parkı ve Hasköy Kıyısı Parkı kullanıcıları genelde yakın çevreden gelenlerden oluşmaktadır (Şekil 4.48), (Şekil 4.49.). Bunun en büyük nedenlerinden biri de Gümüşsuyu Parkının çok merkezi bir yerde ve oldukça iyi bir manzaraya sahip olmasından kaynaklanmaktadır.

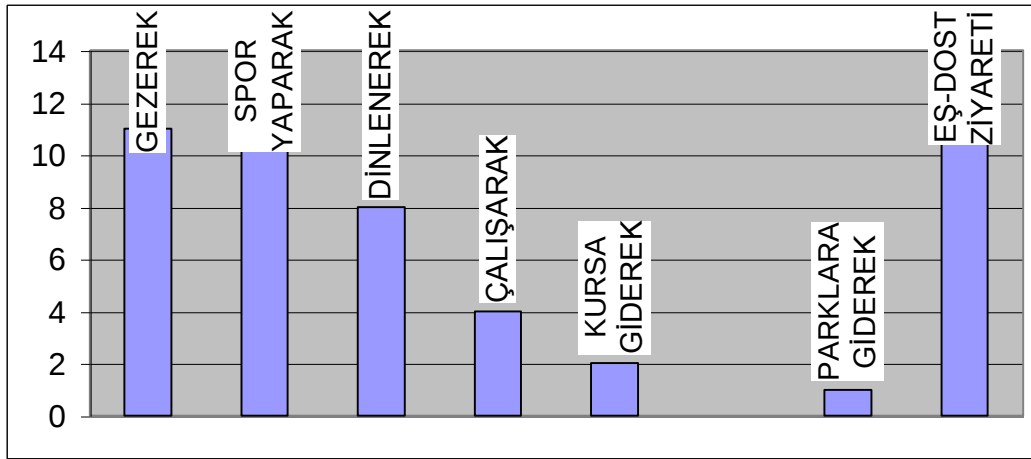
4.4.10 Ankete Katılan Kişilerin Hafta Sonlarını Nasıl Değerlendirdikleri

Tablo 4.18. Ankete Katılan Kişilerin Hafta Sonlarını Nasıl Değerlendirdikleri

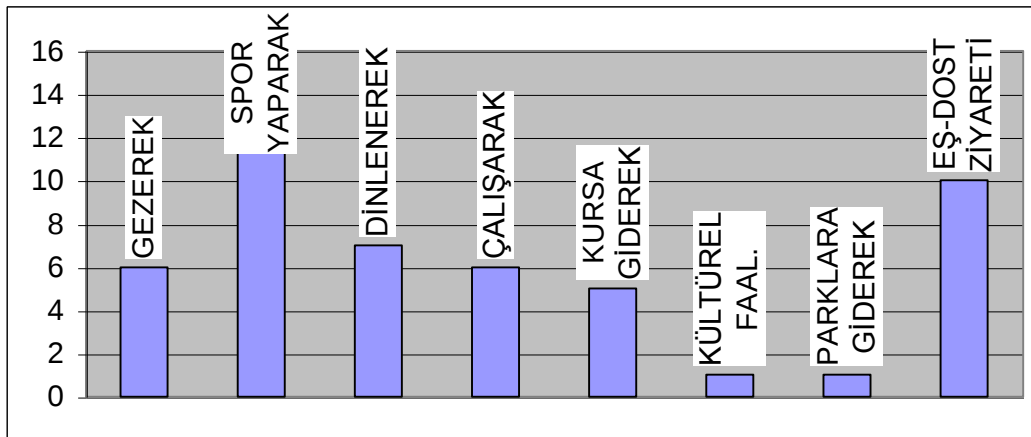
	GEZEREK	SPOR YAPARAK	DİNLEN.	ÇALIŞARAK	KURSA GİDER.	KÜLTÜR FAAL.	PARKA GİDEREK	EŞ-DOST ZİYARETİ	HOBİ
GÜMÜŞSUYU PARKI	9	10	5	4	4	6	1	4	4
SURURI PARKI	11	12	8	4	2		1	12	
HASKÖY KIYI PARKI	6	14	7	6	5	1	1	10	

Şekil 4.50. Gümüşsuyu Parkında Ankete Katılan Kişilerin Hafta Sonlarını Nasıl Değerlendirdikleri

Şekil 4.51. Sururi Parkında Ankete Katılan Kişilerin Hafta Sonlarını Nasıl Değerlendirdikleri

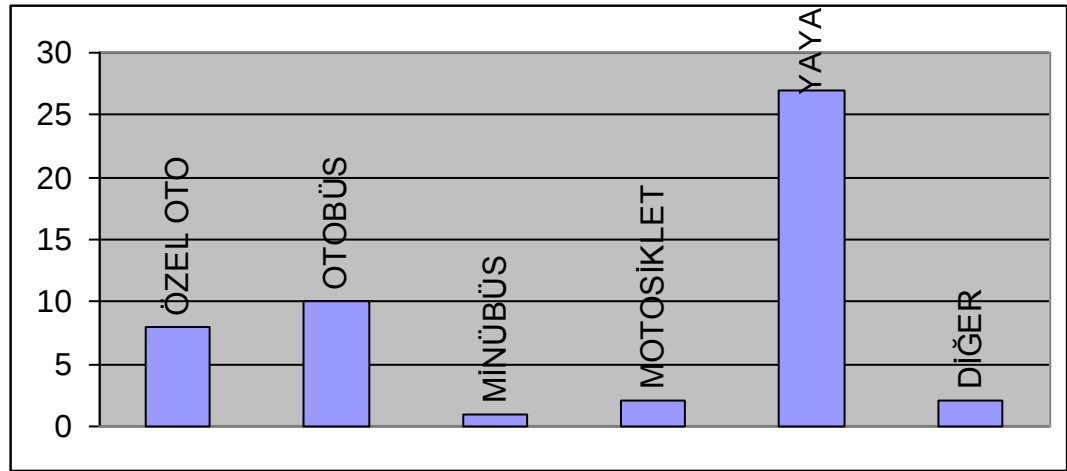
Şekil 4.52. Hasköy Kıyı Parkında Ankete Katılan Kişilerin Hafta Sonlarını Nasıl Değerlendirdikleri

Kullanıcıların hafta sonlarını nasıl değerlendirdikleri onların sosyal,ekonomik ve kültürel durumları hakkında bilgi veren en önemli verilerden biridir. Araştırma yapılan üç parkta da buna bağlı olarak birbirinden farklı veriler elde edilmiştir (Tablo 4.18). Örneğin Gümüşsuyu Parkındaki kullanıcıların hafta sonu faaliyetlerinin başında gezmek, kültürel faaliyetlerde bulunmak ve spor yapmak gibi konular yer alırken (Şekil 4.50), daha düşük gelir grubuna sahip Hasköy Kıyı Parkı ve Sururi Parkı kullanıcıları daha çok eş-dost ziyaretlerinde ve dinlenerek hafta sonlarını geçirmektedirler (Şekil 4.51), (Şekil 4.52.).

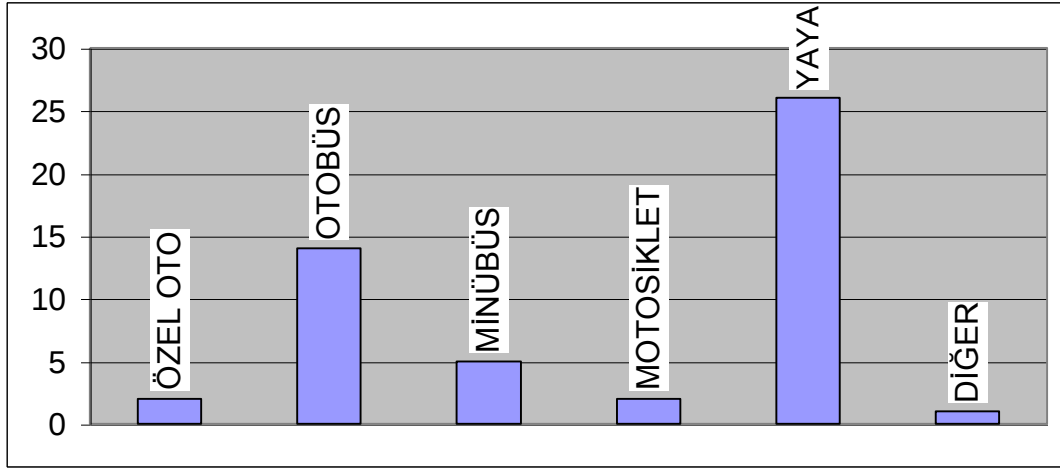
4.4.11 Ankete Katılan Kişilerin Parka Nasıl Geldikleri

Tablo 4.19. Ankete Katılan Kişilerin Parka Nasıl Geldikleri

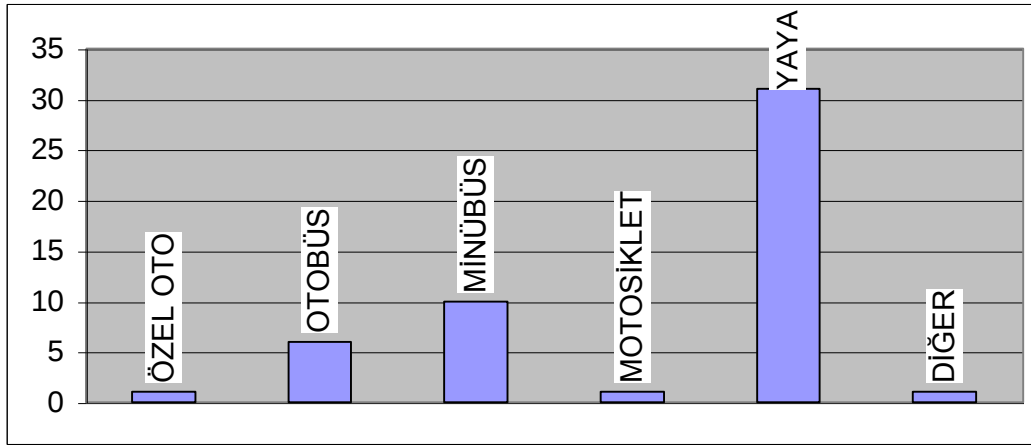
	ÖZEL OTO	OTOBÜS	MİNÜBÜS	MOTOSİKLET	YAYA	DİĞER
GÜMÜŞSUYU PARKI	8	10	1	2	27	2
SURURI PARKI	2	14	5	2	26	1
HASKÖY KIYI PARKI	1	6	10	1	31	1

Şekil 4.53. Gümüşsuyu Parkında Ankete Katılan Kişilerin Parka Nasıl Geldikleri

Şekil 4.54. Sururi Parkında Ankete Katılan Kişilerin Parka Nasıl Geldikleri

Şekil 4.55. Hasköy Kıyı Parkında Ankete Katılan Kişilerin Parka Nasıl Geldikleri

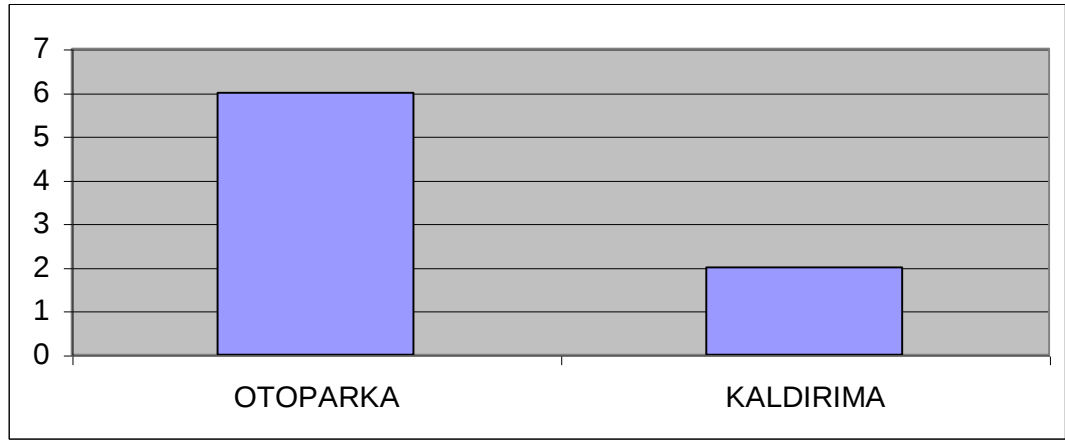
Tablo 4.19.' de görüldüğü gibi birbirinden farklı ulaşım aksları üzerinde bulunan parklara gelen kullanıcılar doğal olarak farklı ulaşım araçları kullanmaktadırlar.

Her üç parkın da yerleşim alanlarına yakınlığı buraya gelen insanların büyük bir çoğunluğunun yaya olarak gelmeyi tercih etmelerinin sebebidir. Bununla birlikte Gümüşsuyu Parkına özel oto ile (Şekil 4.53), Sururi parkına otobüs ile (Şekil 4.54) ve Hasköy Kıyı Parkına da minübüs ile (Şekil 4.55) gelen oldukça fazla sayıda kullanıcı bulunmaktadır. Bu da göstermektedir ki eğer parkta çevre yerleşimlere de hitap edecek bazı farklılıklar bulunursa bu o parkı cazip kılabilir. Her ne kadar Gümüşsuyu parkında donatı elemanları ve park mobilyalarının eksikliği göze çarpsa da manzara gibi doğal faktörler buraya insanların özel otoları ile dahi gelmelerini sağlamaktadır.

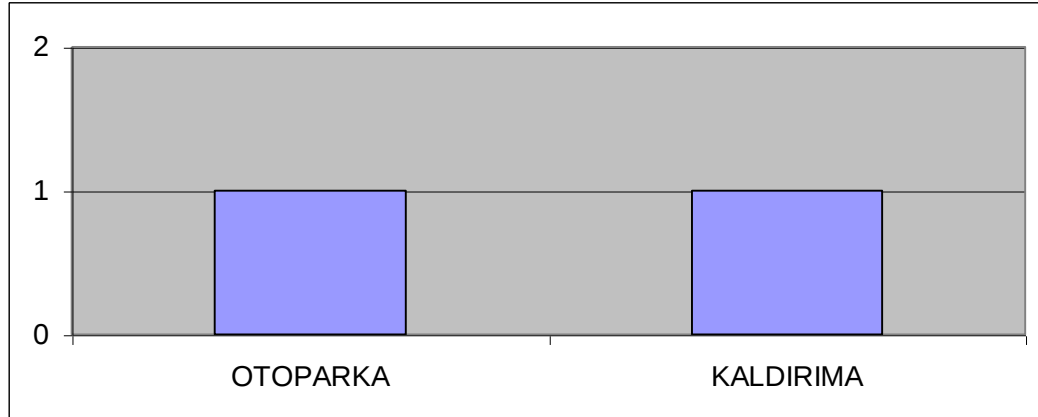
4.4.12 Ankete Katılan Kişilerden Özel Oto İle Gelenlerin Araçlarını Nereye Bıraktıkları

Tablo 4.20. Ankete Katılan Kişilerden Özel Oto İle Gelenlerin Araçlarını Nereye Bıraktıkları

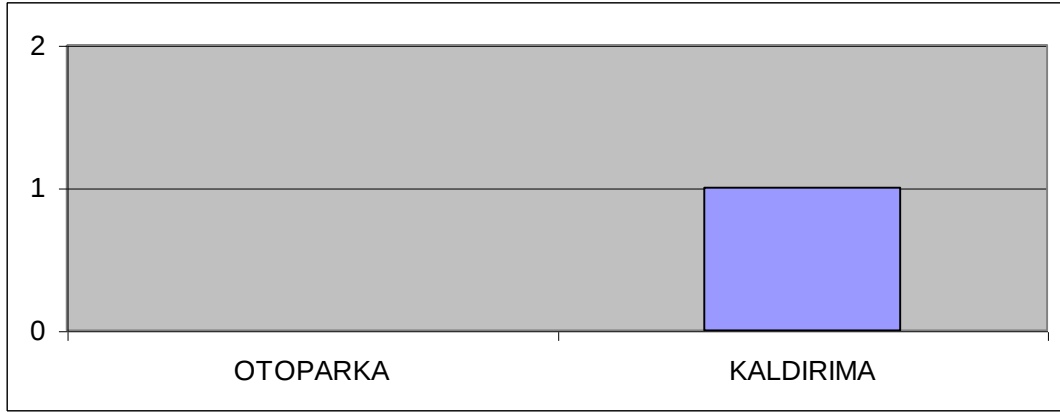
	OTOPARKA	KALDIRIMA
GÜMÜŞSUYU PARKI	6	2
SURURİ PARKI	1	1
HASKÖY KIYI PARKI		1

Şekil 4.56 Gümüşsuyu Parkında Ankete Katılan Kişilerden Özel Oto İle Gelenlerin Araçlarını Nereye Bıraktıkları

Şekil 4.57 Sururi Parkında Ankete Katılan Kişilerden Özel Oto İle Gelenlerin Araçlarını Nereye Bıraktıkları

Şekil 4.58 Hasköy Kıyı Parkında Ankete Katılan Kişilerden Özel Oto İle Gelenlerin Araçlarını Nereye Bıraktıkları

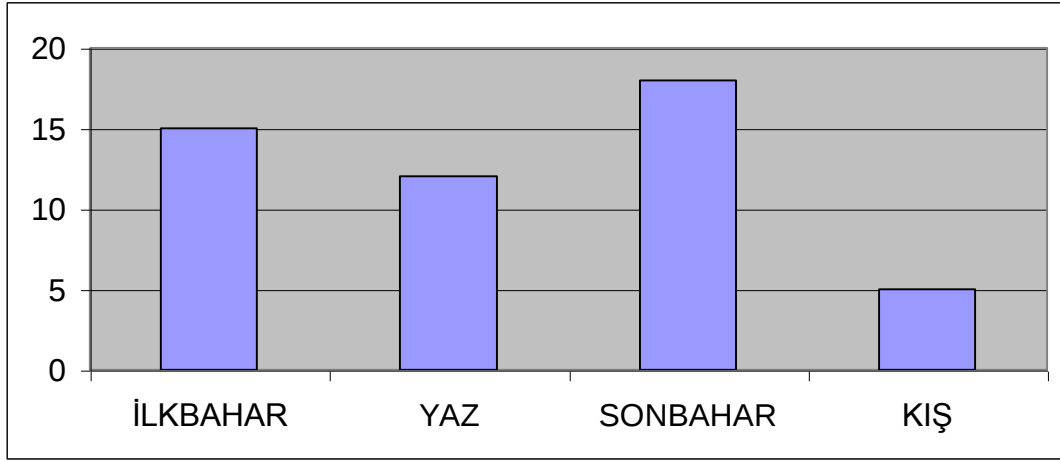
Gümüşsuyu Parkı dışındaki parklara otomobili ile gelen sayısı oldukça az olduğundan otomobilin park edildiği yer bu parklar için sağlıklı bir veri sağlamamaktadır (Tablo 4.20.)

Gümüşsuyu Parkına gelenlerin çevredeki açık otopark alanlarından yararlanmasının en büyük nedeni dar sokak dokusu nedeni ile çevrede araçlarını bırakabilecekleri başka bir yer olmayışıdır (Şekil 4.57.). Sururi ve Hasköy Kıyı Parklarında ise dikkate alınamayacak kadar az oranda özel oto ile gelen kullanıcı bulunmaktadır (Şekil 4.58.) (Şekil 4.59.).

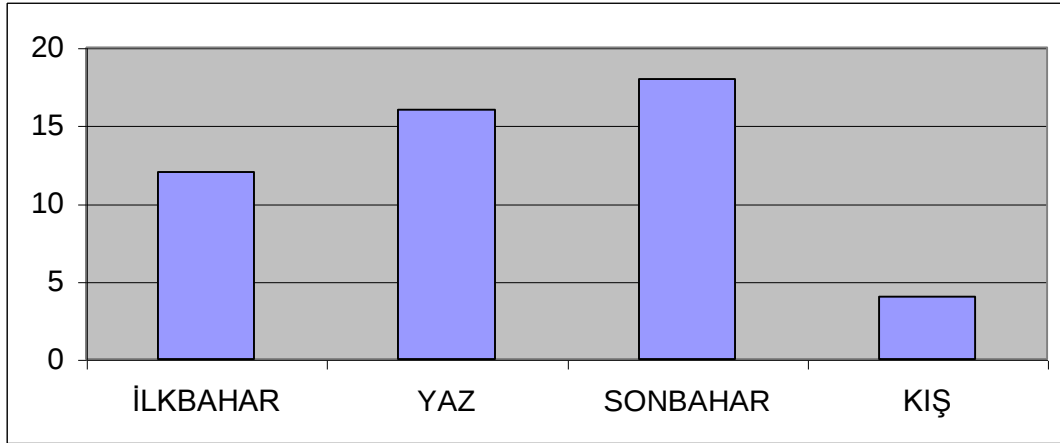
4.4.13 Ankete Katılan Kişilerin Parkı En Çok Hangi Mevsimde Kullandıkları

Tablo 4.21 Ankete Katılan Kişilerin Parkı En Çok Hangi Mevsimde Kullandıkları

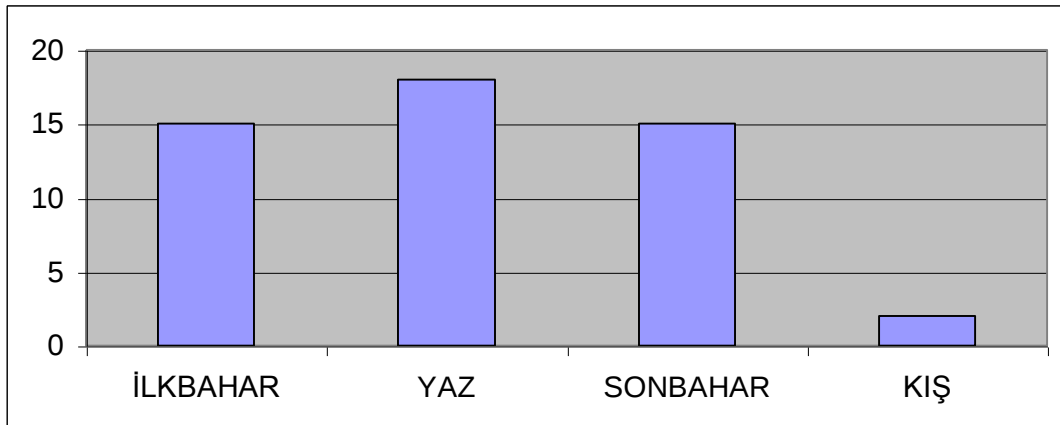
	İLKBAHAR	YAZ	SONBAHAR	KIŞ
GÜMÜŞSUYU PARKI	15	12	18	5
SURURİ PARKI	12	16	18	4
HASKÖY KIYI PARKI	15	18	15	2

Şekil 4.60. Gümüşsuyu Parkında Ankete Katılan Kişilerin Parkı En Çok Hangi Mevsimde Kullandıkları

Şekil 4.61. Sururi Parkında Ankete Katılan Kişilerin Parkı En Çok Hangi Mevsimde Kullandıkları

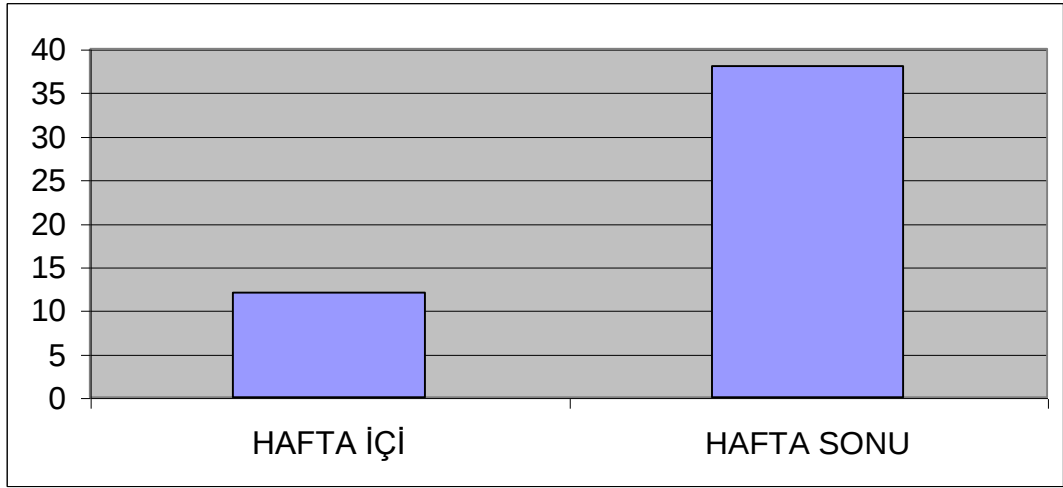
Şekil 4.62. Hasköy Kıyı Parkında Ankete Katılan Kişilerin Parkı En Çok Hangi Mevsimde Kullandıkları

Kullanıcıların parkları daha çok bahar aylarında tercih ettikleri görülmektedir (Tablo 4.21.). Yalnızca Hasköy Kıyı Parkı kullanıcıları yaz mevsimini diğerlerine göre daha önde tutmuştur (Şekil 4.62.). Kış mevsimi ise her üç parkta da ziyaretçilerin en az kullandıkları mevsim olmuştur (Şekil 4.60.), (Şekil 4.61.).

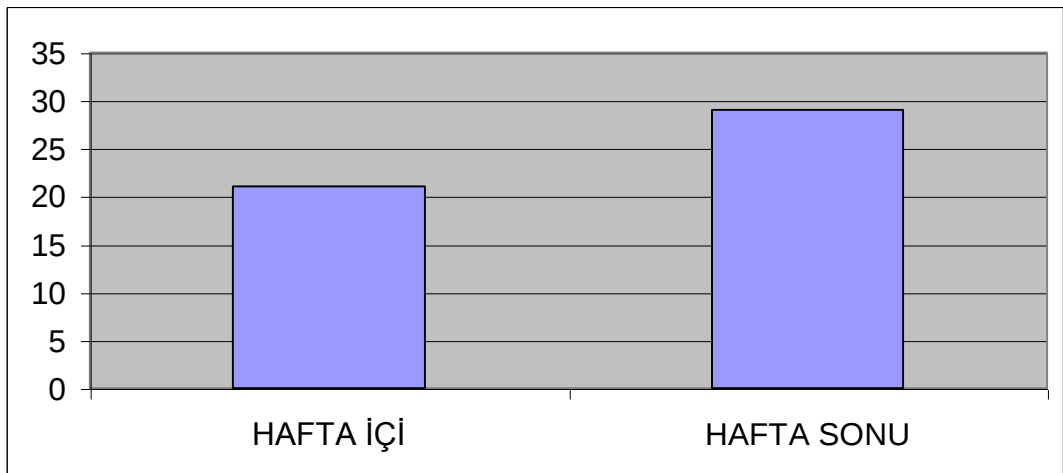
4.4.14 Ankete Katılan Kişilerin Parkı En Çok Hangi Günlerde Kullandıkları

Tablo 4.22. Ankete Katılan Kişilerin Parkı En Çok Hangi Günlerde Kullandıkları

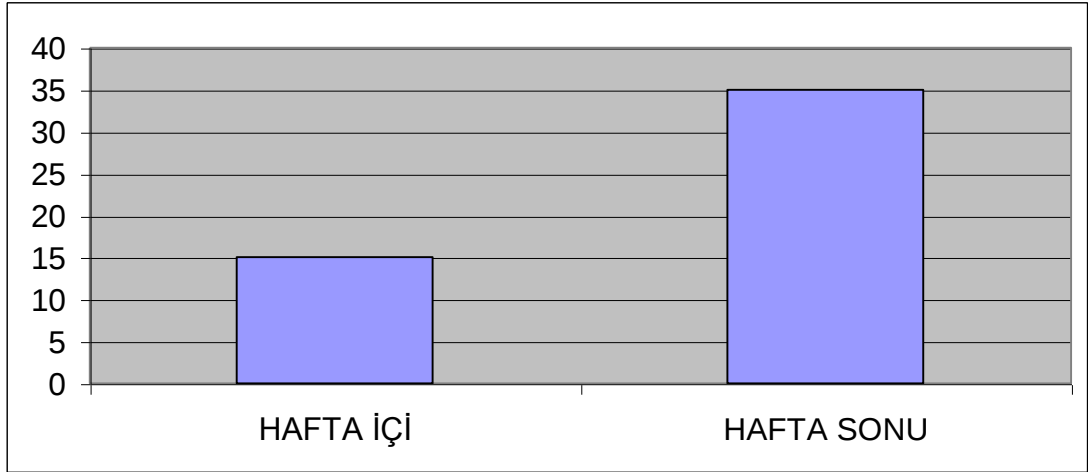
	HAFTA İÇİ	HAFTA SONU
GÜMÜŞSUYU PARKI	12	38
SURURİ PARKI	21	29
HASKÖY KIYI PARKI	15	35

Şekil 4.62. Gümüşsuyu Parkında Ankete Katılan Kişilerin Parkı En Çok Hangi Günlerde Kullandıkları

Şekil 4.63. Sururi Parkında Ankete Katılan Kişilerin Parkı En Çok Hangi Günlerde Kullandıkları

Şekil 4.64. Hasköy Kıyı Parkında Ankete Katılan Kişilerin Parkı En Çok Hangi Günlerde Kullandıkları

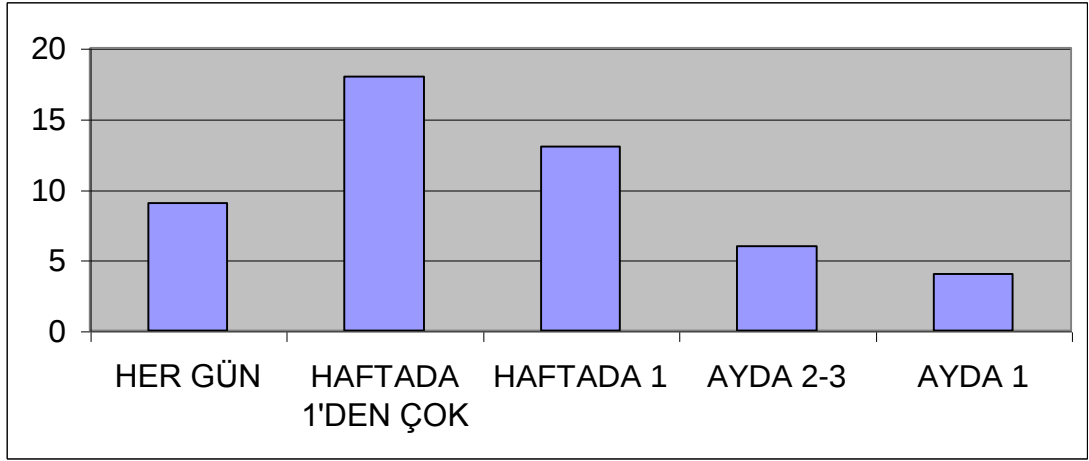
Her üç parkta da haftasonu kullanımının daha çok olduğu görülmektedir (Tablo 4.22.).

Gümüşsuyu ve Hasköy Kıyı Parkında kullanıcılar genelde hafta sonu parka gelmeyi tercih ederlerken (Şekil 4.62.), (Şekil 4.64.), Sururi parkında hafta sonu ve hafta içi gelenlerin sayısı birbirine yakın çıkmıştır (Şekil 4.63.). Bunun en büyük nedenlerinden birisi de parkta bulunan çocuk oyun alanının hafta içinde okul öncesi veya sonrasında burayı çekici kılabilmesidir.

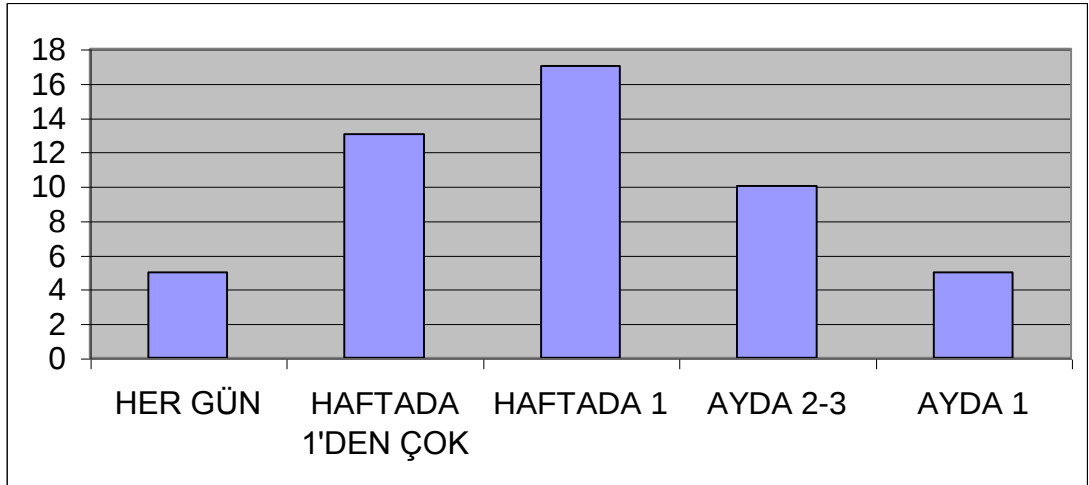
4.4.15 Ankete Katılan Kişilerin Parka Ne Sıklıkla Geldikleri

Tablo 4.23. Ankete Katılan Kişilerin Parka Ne Sıklıkla Geldikleri

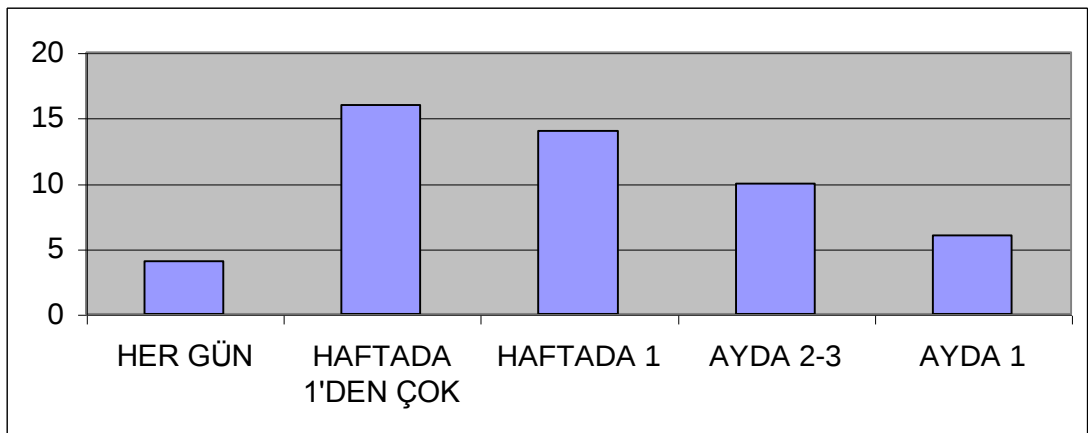
	HER GÜN	HAFTADA 1'DEN ÇOK	HAFTADA 1	AYDA 2-3	AYDA 1
GÜMÜŞSUYU PARKI	9	18	13	6	4
SURURİ PARKI	5	13	17	10	5
HASKÖY KIYI PARKI	4	16	14	10	6

Şekil 4.65. Gümüşsuyu Parkında Ankete Katılan Kişilerin Parka Ne Sıklıkla Geldikleri

Şekil 4.66. Sururi Parkında Ankete Katılan Kişilerin Parka Ne Sıklıkla Geldikleri

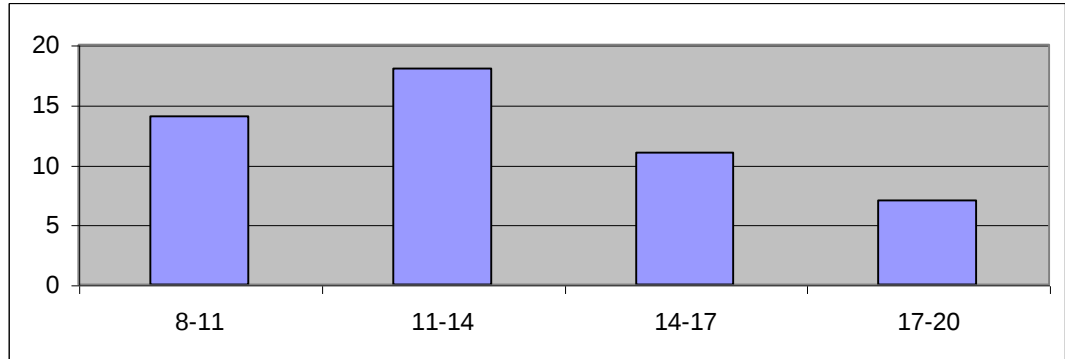
Şekil 4.67. Hasköy Kıyı Parkında Ankete Katılan Kişilerin Parka Ne Sıklıkla Geldikleri

Farklı kullanıcı özelliklerine rağmen parkların kullanım yoğunluğu birbirlerine yakın çıkmaktadır (Tablo 4.23.).Gümüşsuyu Parkının bir gezi-spor-dinlenme parkı niteliğinde olduğu bu veri ile de ortaya çıkmış olmaktadır (Şekil 4.65.). Diğer parklara oranla en çok her gün gelinen park burası olmuştur ki bu da parka her gün gitmeyi gerektiren aktivitelerin başında spor ve gezi gibi aktivitelerin bu parkda rahatca yapılmasına imkan olduğundandır. Sururi ve Hasköy Kıyı Parklarında ise kullanım yoğunluğu biraz daha düşüktür (Şekil 4.66.), (Şekil 4.67.).

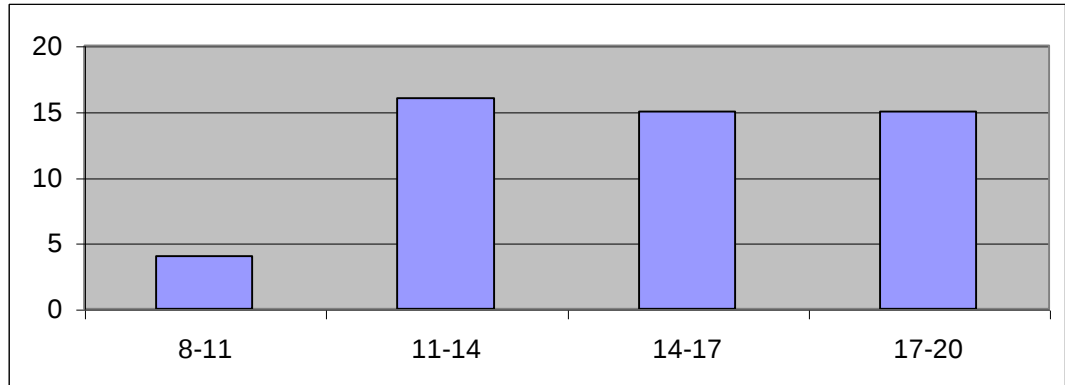
4.4.16 Ankete Katılan Kişilerin Parkı Hangi Saatlerde Kullandıkları

Tablo 4.24. Ankete Katılan Kişilerin Parkı Hangi Saatlerde Kullandıkları

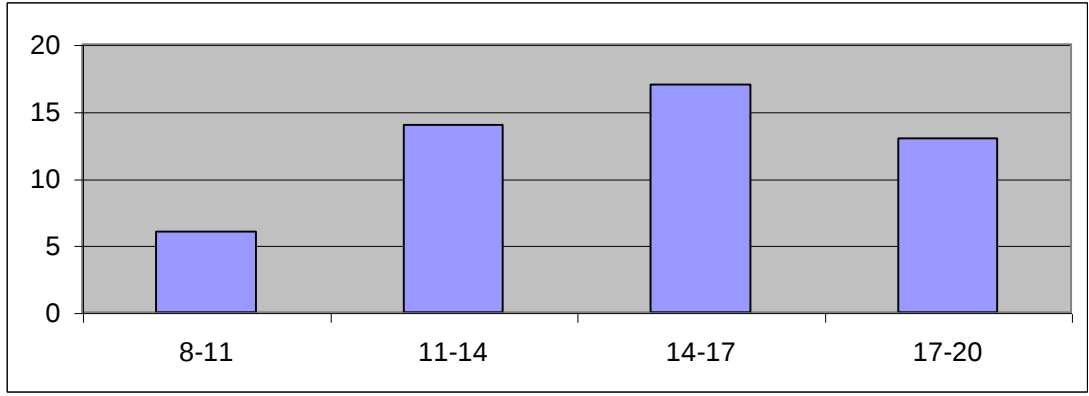
	8-11	11-14	14-17	17-20
GÜMÜŞSUYU PARKI	14	18	11	7
SURURİ PARKI	4	16	15	15
HASKÖY KIYI PARKI	6	14	17	13

Şekil 4.68. Gümüşsuyu Parkında Ankete Katılan Kişilerin Parkı Hangi Saatlerde Kullandıkları

Şekil 4.69. Sururi Parkında Ankete Katılan Kişilerin Parkı Hangi Saatlerde Kullandıkları

Şekil 4.70. Hasköy Kıyısı Parkında Ankete Katılan Kişilerin Parkı Hangi Saatlerde Kullandıkları

Kullanım saatleri parkın kullanım özelliklerini ve güvenliğini ortaya koyan en önemli verilerden biridir. Her üç parkta da kullanım saatleri farklı dağılımlar göstermiştir (Tablo 4.24.)

Gümüşsuyu parkının gezi ve spor amaçlı kullanımı bu veride de kendini göstermiştir ki parka gelenlerin büyük bir çoğunluğu sabah ve öğle saatlerini tercih etmektedir (Şekil 4.68.). Ayrıca aydınlatma elemanlarının yetersizliği ve geç saatlerde kullanıcı tipinin değişmesi bu parkın güvenliğini olumsuz yönde etkilemiş ve bu saatlerdeki kullanımını oldukça düşürmüştür.

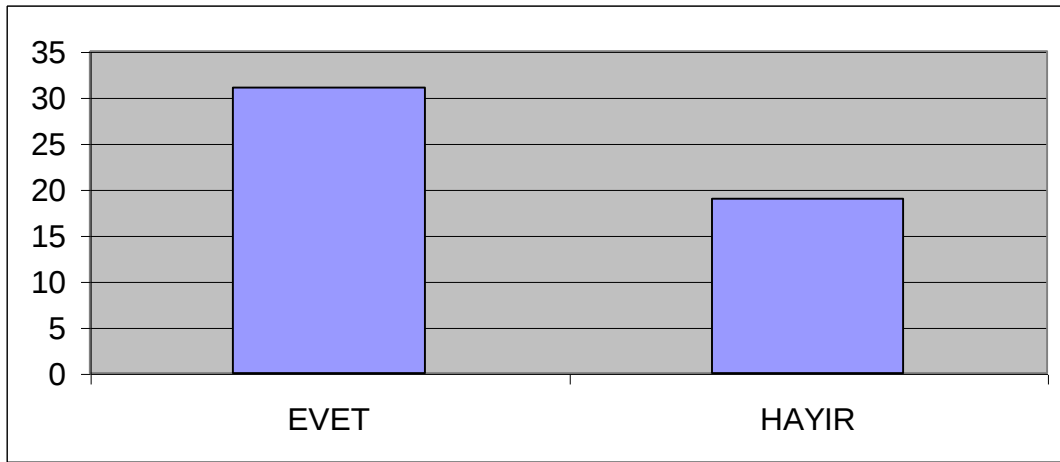
Sururi parkında ise çocuk oyun alanları ,oturma grupları ve gezi yolları gibi aktiviteler parkın daha çok öğlen saatlerinde; içerisinde barındırdığı kafe ve sağlam aydınlatma elemanları da öğle saatleri kadar olmasa da akşam da tercih edilmesini sağlamaktadır (Şekil 4.69.). Her ne kadar aydınlatma elemanları sağlam olsa da geç saatlerde parkın çeşitli hırsızlık olayları ve madde bağımlıların mekanı haline gelmesi gece tercih edilirliliğini olumsuz etkilemiştir.

Hasköy kıyı parkında ise hırsızlık ve madde bağımlılığı gibi olaylar olmasa da aydınlatma elemanlarının yetersizliği akşam saatlerindeki kullanımı azaltmıştır. Çeşitli spor aktiviteleri ve dinlenmek için en ideal saatler olan 14-17 arası ise parkın en yoğun kullanıldığı saatler olmuştur (Şekil 4.70.).

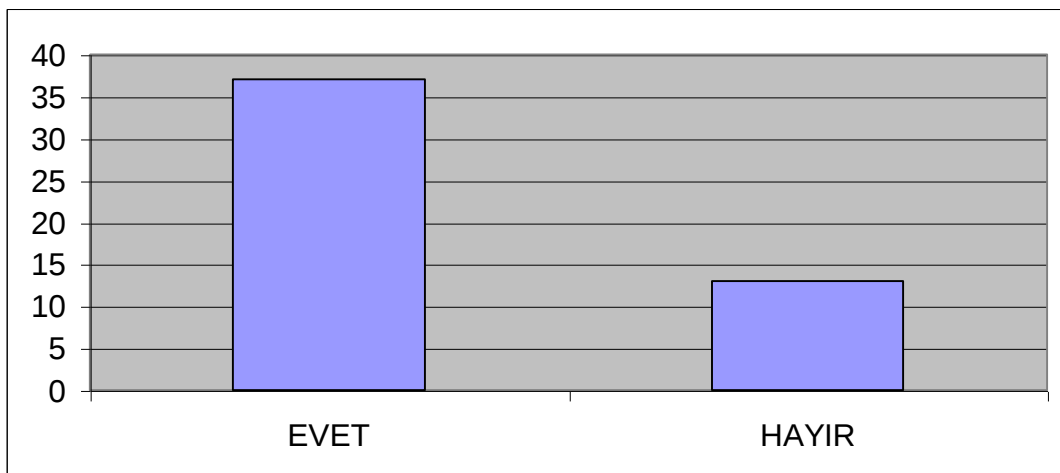
4.4.17 Ankete Katılan Kişilerin Parka Ulaşabilirliği

Tablo 4.25. Ankete Katılan Kişilerin Parka Her İstedikleri Zaman Kolayca Ulaşıp Ulaşamadıkları

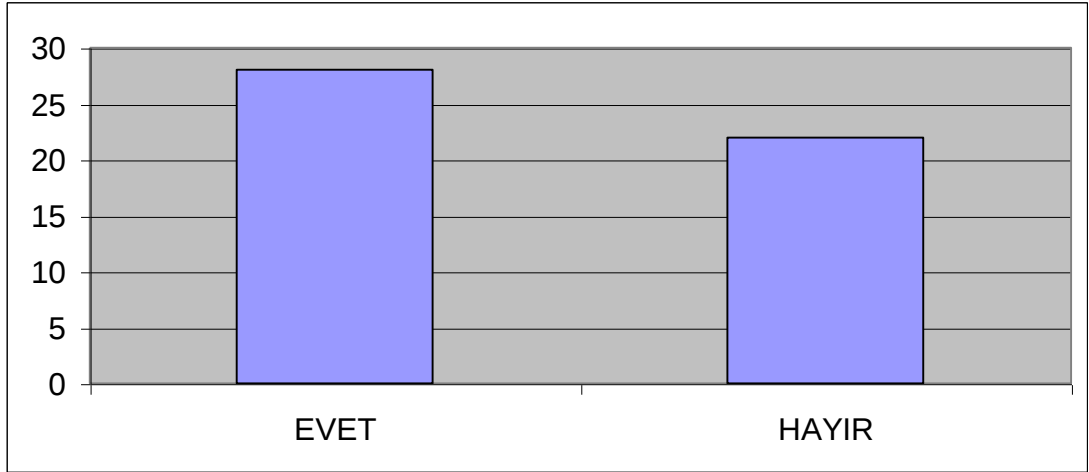
	EVET	HAYIR
GÜMÜŞSUYU PARKI	31	19
SURURİ PARKI	37	13
HASKÖY KIYI PARKI	28	22

Şekil 4.71. Gümüşsuyu Parkında Ankete Katılan Kişilerin Parka Her İstedikleri Zaman Kolayca Ulaşıp Ulaşamadıkları

Şekil 4.72. Sururi Parkında Ankete Katılan Kişilerin Parka Her İstedikleri Zaman Kolayca Ulaşıp Ulaşamadıkları

Şekil 4.73. Hasköy Kıyı Parkında Ankete Katılan Kişilerin Parka Her İstedikleri Zaman Kolayca Ulaşıp Ulaşamadıkları

Parkların ulaşılabilirliği de bölgedeki ulaşım ağına olan yakınlıkları ile doğru orantılı olarak artmıştır (Tablo 4.26.).

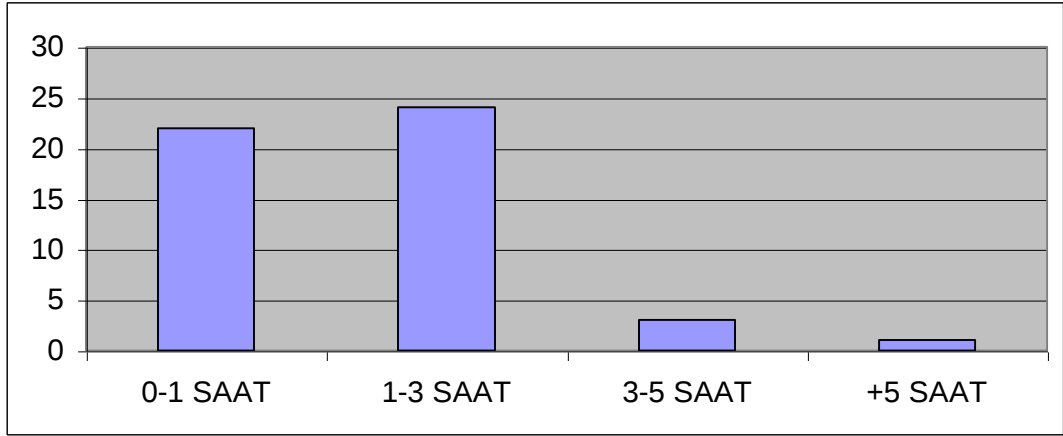
Sururi parkının geniş bir topoğrafyaya yayılmış olması ve yerleşim alanlarına yakınlığı parkın ulaşılabilirliğini oldukça arttırmıştır (Şekil 4.72.). Bu parkta yapılan anket çalışmalarına katılanların oldukça büyük bir çoğunluğu parka her istedikleri zaman ulaşabildiklerini ifade etmişlerdir.

Bu oran Gümüşsuyu parkında daha düşük (Şekil 4.71.), Hasköy Kıyı parkında ise en düşük seviyeye inmiştir (Şekil 4.73.). Bu da parkların konut alanlarından uzaklığından ve kendi izole yapılarından kaynaklanmaktadır.

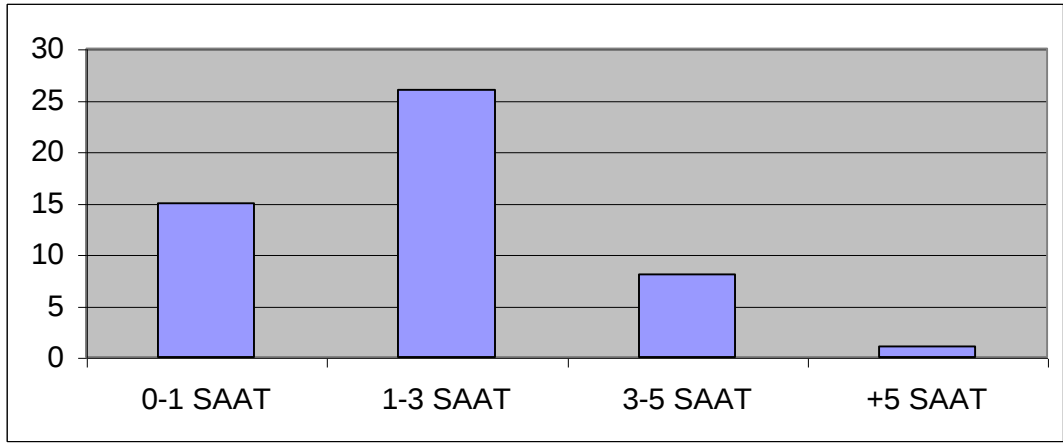
4.4.18 Ankete Katılan Kişilerin Parkta Kaç Saat Vakit Geçirdikleri

Tablo 4.27 Ankete Katılan Kişilerin Parkta Kaç Saat Vakit Geçirdikleri

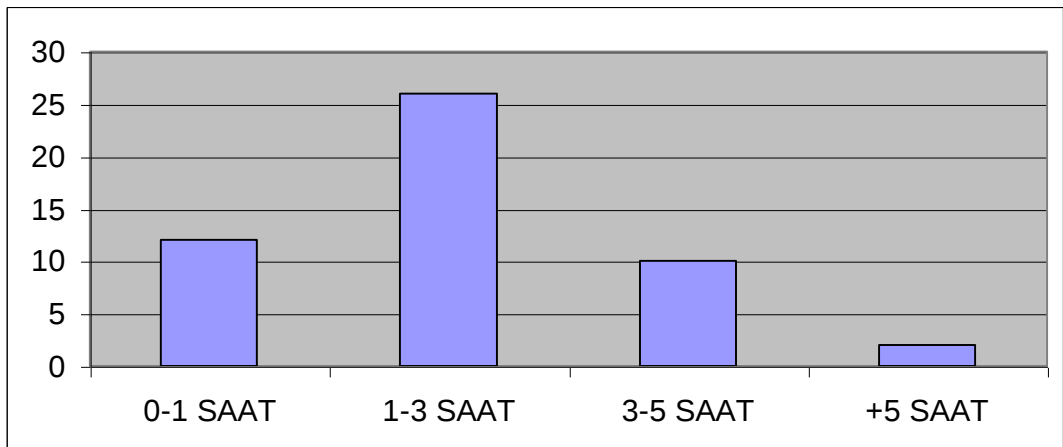
	0-1 SAAT	1-3 SAAT	3-5 SAAT	+5 SAAT
GÜMÜŞSUYU PARKI	22	24	3	1
SURURİ PARKI	15	26	8	1
HASKÖY KIYI PARKI	12	26	10	2

Şekil 4.74. Gümüşsuyu Parkında Ankete Katılan Kişilerin Parkta Kaç Saat Vakit Geçirdikleri

Şekil 4.75. Sururi Parkında Ankete Katılan Kişilerin Parkta Kaç Saat Vakit Geçirdikleri

Şekil 4.76. Hasköy Kıyı Parkında Ankete Katılan Kişilerin Parkta Kaç Saat Vakit Geçirdikleri

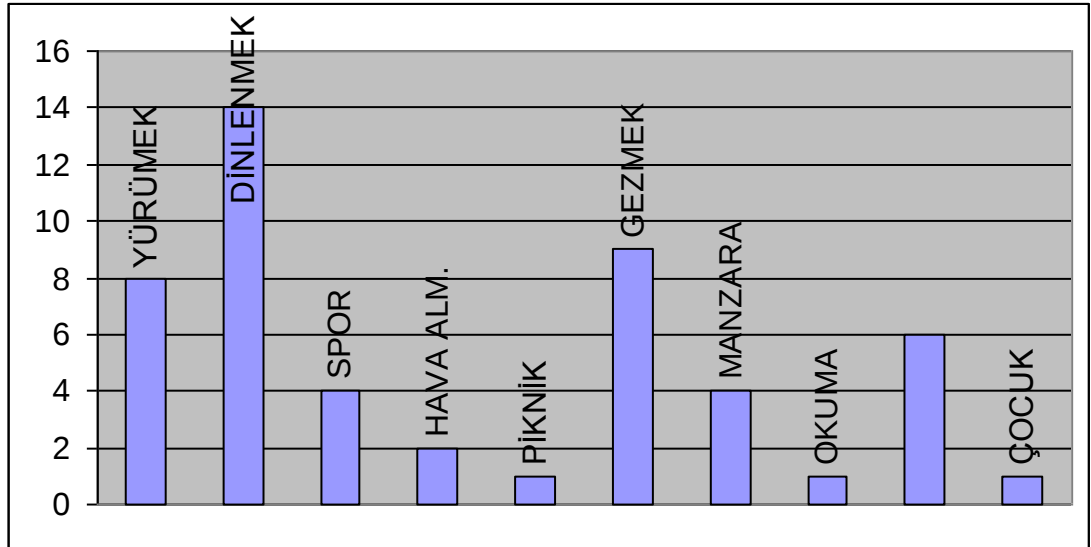
Kullanıcıların parkları ne kadar süre kullandıklarını karşılaştırsak (Tablo 4.27.), Gümüşsuyu parkının diğerlerine nazaran daha kısa süreli zaman dilimlerinde kullanıldığını görmekteyiz (Şekil 4.74.). Parkta uzun vakit geçirmeyi sağlayacak donatım ve mobilya eksiklikleri bunun nedenlerinin en başında gelmektedir.

Sururi Parkı ve Hasköy Kıyı Parkında ise kullanıcıların daha fazla vakit geçirdiği sonucuna varabiliriz (Şekil 4.75.), (Şekil 4.76.). Bunun nedeni ise parkların manzarası ve spor tesis alanlarına yakınlığı ile açıklanabilir.

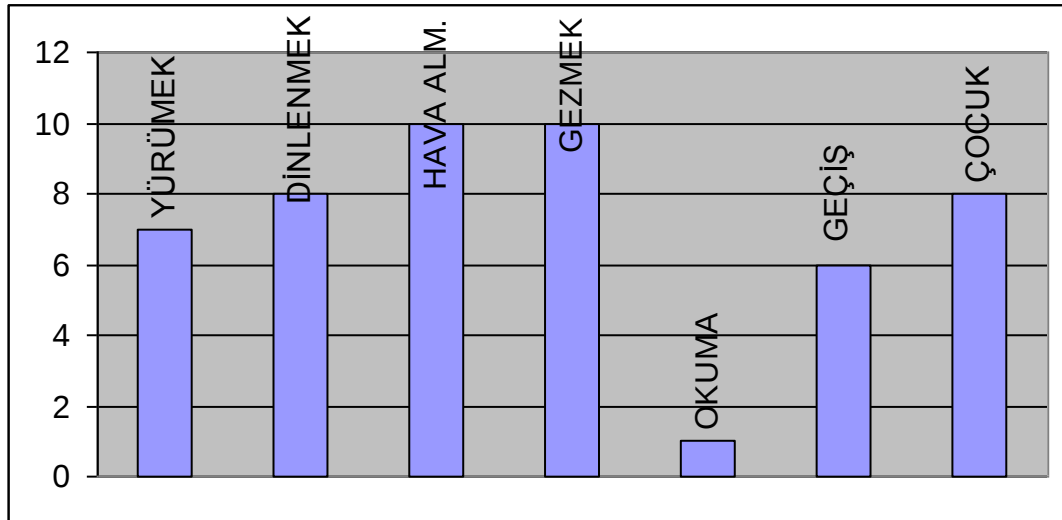
4.4.19 Ankete Katılan Kişilerin Parka Hangi Amaçla Geldikleri

Tablo 4.27. Ankete Katılan Kişilerin Parka Hangi Amaçla Geldikleri

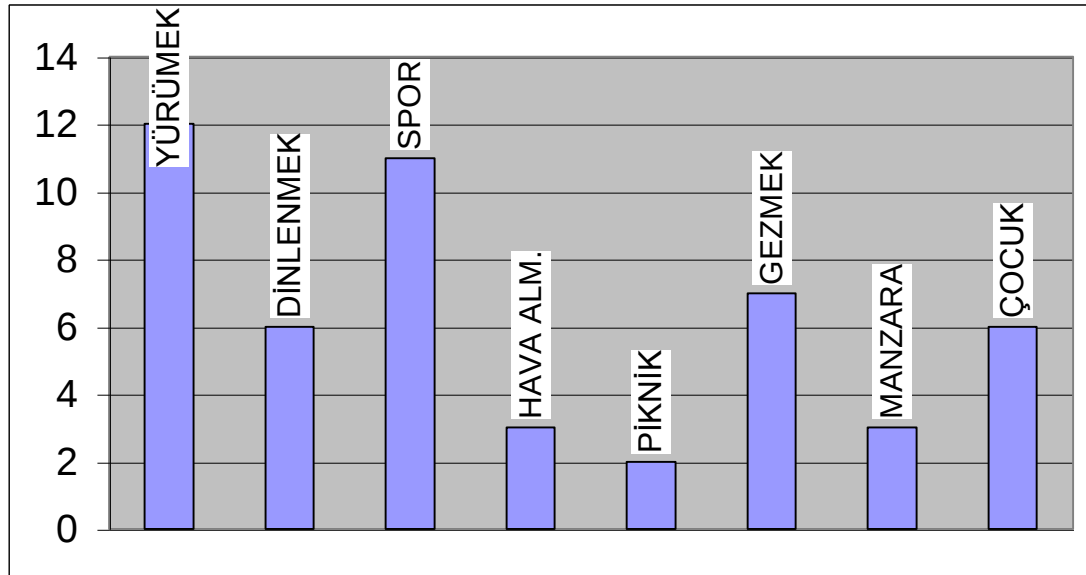
	YÜRÜMEK	DİNLENMEK	SPOR	HAVA ALM.	PIKNİK	GEZMEK	MANZARA	OKUMA	GEÇİŞ	ÇOCUK İÇİN
GÜMÜŞSUYU PARKI	8	14	4	2	1	9	4	1	6	1
SURURİ PARKI	7	8		10		10		1	6	8
HASKÖY KIYI PARKI	12	6	11	3	2	7	3			6

Şekil 4.77. Gümüşsuyu Parkında Ankete Katılan Kişilerin Parka Hangi Amaçla Geldikleri

Şekil 4.78. Sururi Parkında Ankete Katılan Kişilerin Parka Hangi Amaçla Geldikleri

Şekil 4.79. Hasköy Kıyı Parkında Ankete Katılan Kişilerin Parka Hangi Amaçla Geldikleri

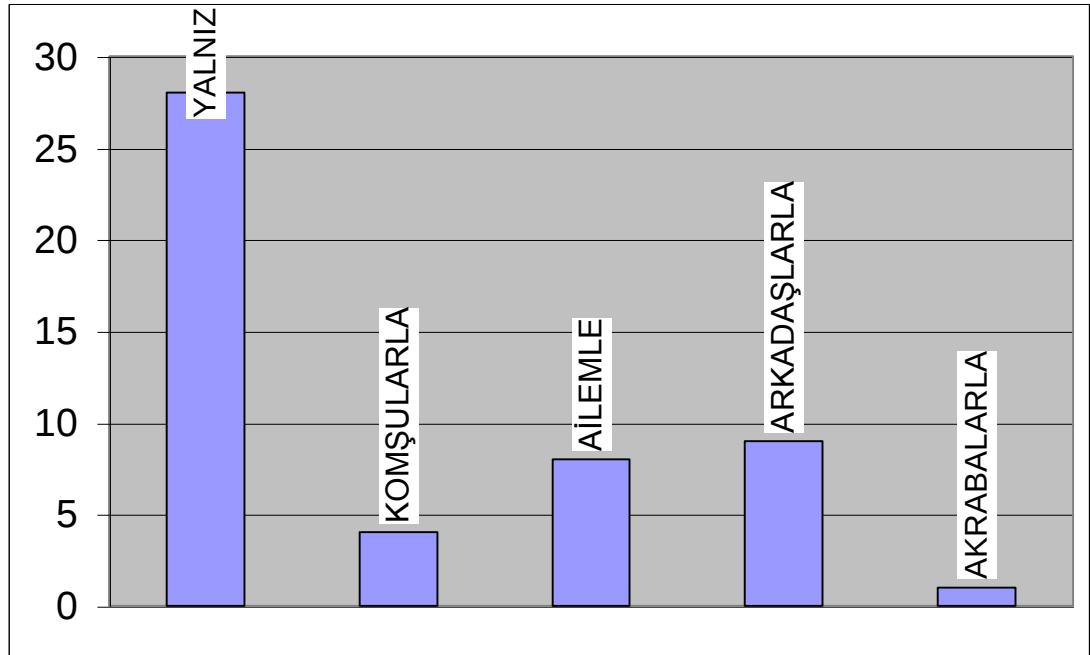
Parkların kullanım amaçları o parkın karakterini gösteren en büyük etmenlerden biridir. Tablo 4.27. Gümüşsuyu parkının diğer parklara oranla daha çeşitli amaçlarla kullanıldığını ortaya koymaktadır. Örneğin bu parkta diğer parklarda görülmeyen kitap okuma amaçlı kullanım söz konusu olmaktadır (Şekil 4.77.). Parklardaki kullanım amaçları Gümüşsuyu'nda 10 başlık altında toplanırken, Hasköy Kıyı Parkında 8, Sururi parkında ise 7 başlık altında toplanmıştır (Şekil 4.78.), (Şekil 4.79.).

Her üç parkın da büyük bir oranda gezmek, yürümek, geçiş yapmak v.b. amaçlı aslında donatı kullanımına yönelik olmayan kullanımları her nekadarda önceki donatı kullanımının büyük ölçüde önemli olduğunu gösterir veriler bulunsada bir tezat oluşturmaktadır. Bunun nedeni ise kullanıcıların büyük bir çoğunluğunun parkın tüm donatı ve mobilyalarını kullanmasada bu tür donatıların bulunmasını istemesinden kaynaklanmaktadır.

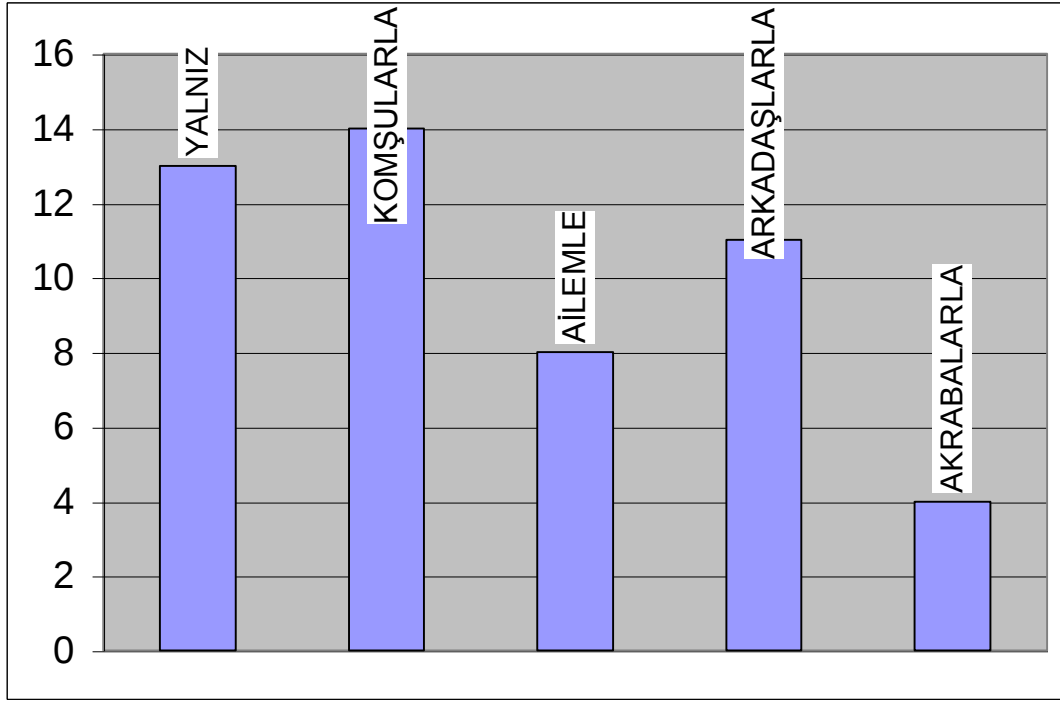
4.4.20 Ankete Katılan Kişilerin Parka Kiminle Geldikleri

Tablo 4.28 Ankete Katılan Kişilerin Parka Kiminle Geldikleri

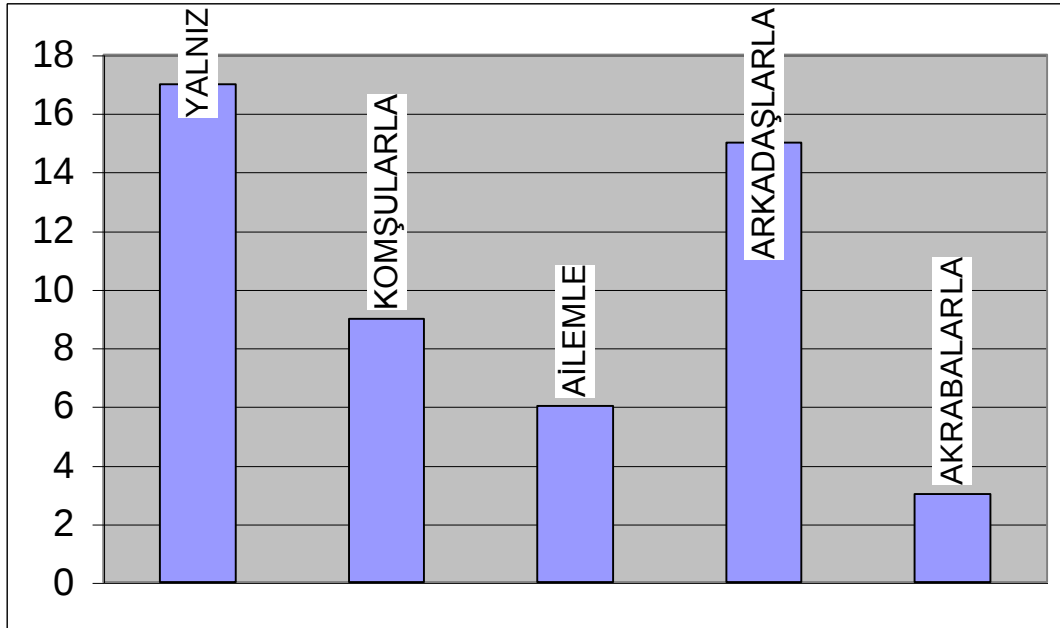
	YALNIZ	KOMŞULARLA	AİLEMLE	ARKADAŞLARLA	AKRABALARLA
GÜMÜŞSUYU PARKI	28	4	8	9	1
SURURİ PARKI	13	14	8	11	4
HASKÖY KIYI PARKI	17	9	6	15	3

Şekil 4.80. Gümüşsuyu Parkında Ankete Katılan Kişilerin Parka Kiminle Geldikleri

Şekil 4.81. Sururi Parkında Ankete Katılan Kişilerin Parka Kiminle Geldikleri

Şekil 4.82. Hasköy Kıyı Parkında Ankete Katılan Kişilerin Parka Kiminle Geldikleri

Kullanıcıların parka kiminle geldikleri de yine onlar hakkında hem sosyal, hem ekonomik, hem de kültürel açıdan bazı ipuçları verebilmektedir (Tablo 4.28.). Örneğin araştırma yapılan parklar içinde en çok yalnız gelen kullanıcının bulunduğu Gümüşsuyu Parkının diğer parklara oranla daha üst gelir ve kültür seviyesinden

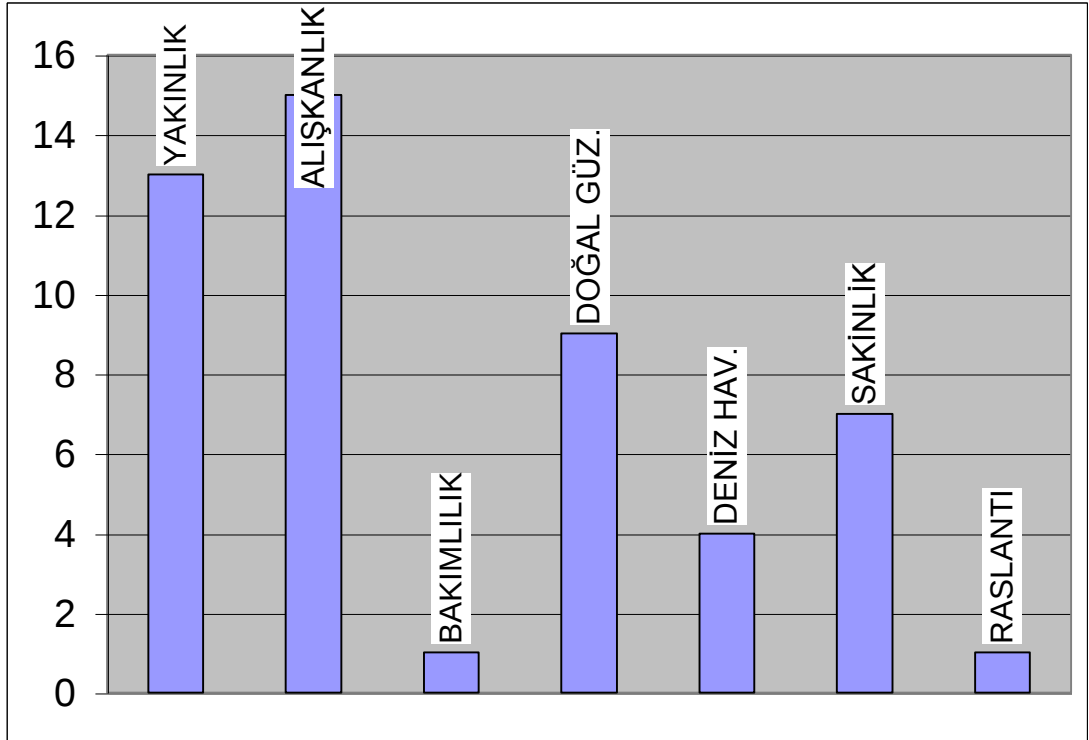
insanlar tarafından tercih edildiği daha önceki verilerle de tesbit edilmiştir (Şekil 4.80.).

Diğer park kullanıcılarının büyük bir çoğunluğu ise yalnız gelenler dışında genelde arkadaş, akraba veya aileden biriyle parka gelmeyi tercih etmişlerdir (Şekil 4.81.),(Şekil 4.82.).

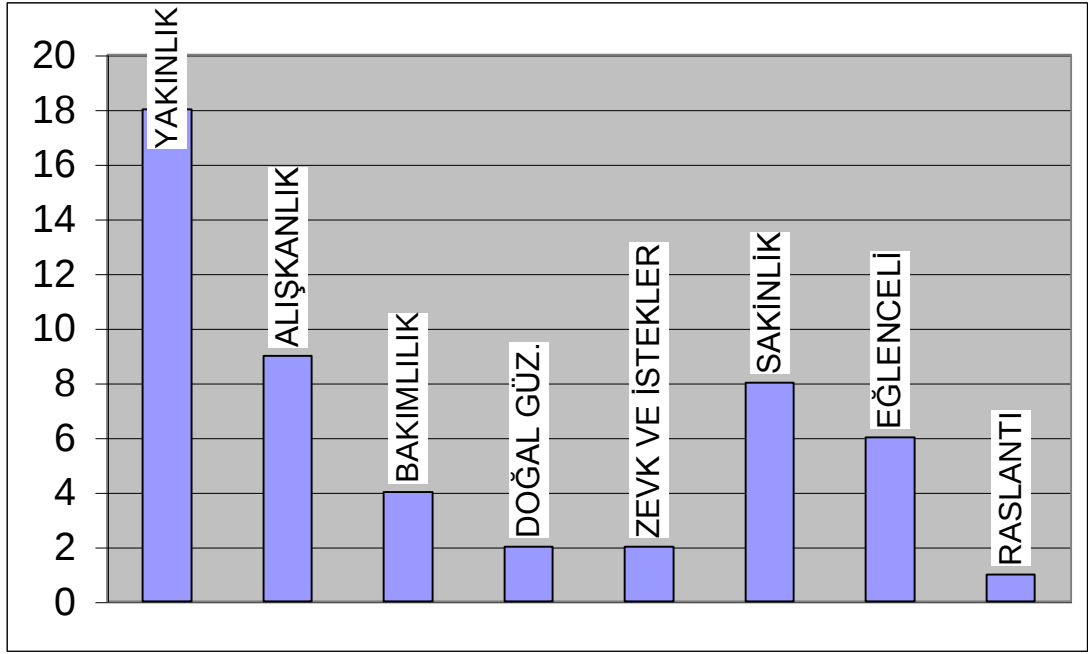
4.4.21 Ankete Katılan Kişilerin Parkı Tercih Etme Sebepleri

Tablo 4.29. Ankete Katılan Kişilerin Parkı Tercih Etme Sebepleri

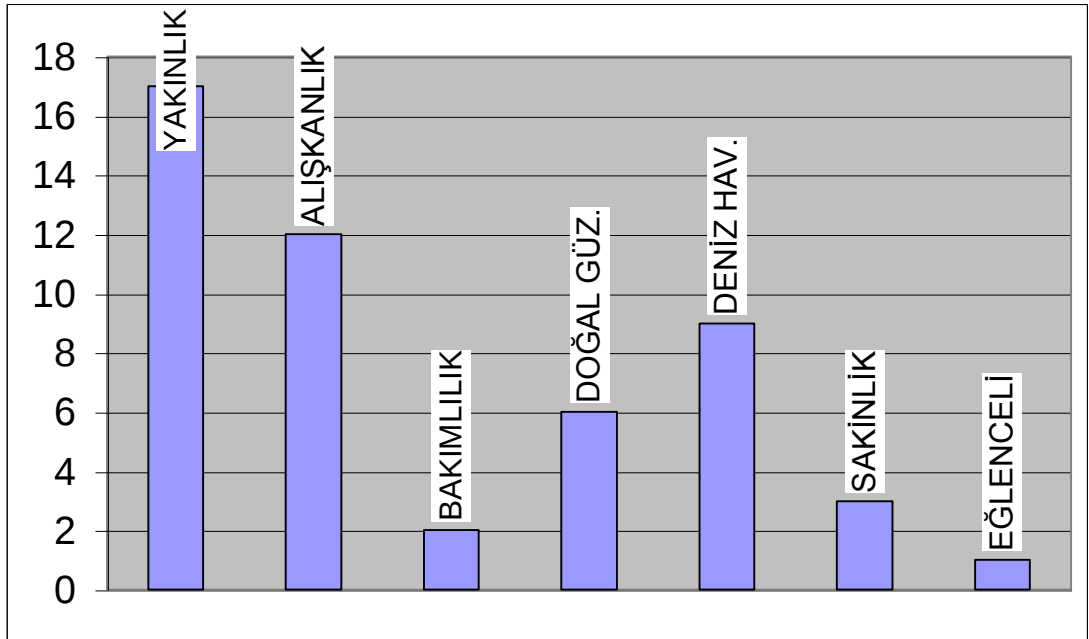
	YAKINLIK	ALİŞKANLIK	BAKIMLI	DOĞAL GÜZ.	DENİZ HAV.	ZEVK VE İSTEKLER	SAKİNLİK	EĞLENCELİ	RASLANTI
GÜMÜŞSUYU PARKI	13	15	1	9	4		7		1
SURURI PARKI	18	9	4	2		2	8	6	1
HASKÖY KIYI PARKI	17	12	2	6	9		3	1	

Şekil 4.83. Gümüşsuyu Parkında Ankete Katılan Kişilerin Parkı Tercih Etme Sebepleri

Şekil 4.84. Sururi Parkında Ankete Katılan Kişilerin Parkı Tercih Etme Sebepleri

Şekil 4.85. Hasköy Kıyı Parkında Ankete Katılan Kişilerin Parkı Tercih Etme Sebepleri

Ankete katılan kullanıcıların bir çoğunun bulundukları parkı seçmesinin en büyük nedeni yakınlık olarak görülmektedir (Tablo 4.29.). Gümüşsuyu parkında buna ek olarak alışkanlık da büyük bir tercih sebebi olmuştur (Şekil 4.83.). Düzenli olarak spor ve gezi amaçlı bu parkı kullananlar gün geçtikçe parka alışmış ve tercihlerini bu parktan yana kullanır hale gelmişlerdir.

Ayrıca Hasköy kıyı parkında ve Gümüşsuyu Parkında manzara ve doğal güzellikler ön plana çıkarken (Şekil 4.85.), Sururi Parkının eğlenceli ve sakin oluşu tercih sebeplerinden biri olmuştur (Şekil 4.84.).

4.4.22 Ankete Katılan Kişilerin Parktaki Tasarım Elemanlarından Memnuniyeti

GÜMÜŞSUYU PARKI

Tablo 4.30. Gümüşsuyu Parkında Yapılan Ankete Katılan Kişilerin Parktaki Tasarım Elemanlarından Memnuniyeti

	ÇOK MEMNUN	MEMNUN	FİKRİ YOK	MEMNUN DEĞİL	HİÇ MEMNUN DEĞİL
OYUN ELEMANLARI	2	7	16	15	10
OTURMA GRUPLARI	1	21	13	9	6
DÖŞEME KAPLAMALARI	2	16	8	18	6
AYDINLATMA ELEMANLARI	2	14	11	19	4
ÇÖP KUTULARI	3	11	18	10	8
GÖLGELİKLER	6	14	11	16	3
YAYA YOLU	3	18	5	17	7
SU ELEMANI	1	6	28	11	4
YEŞİL ALANLAR	11	21	4	11	3
W.C.	1	4	31	4	10

Tablo 5.3.22.1’ de görüldüğü gibi genel itibarıyla Gümüşsuyu Parkında tasarım elemanlarından memnuniyet söz konusudur. Buna rağmen döşeme kaplamaları, aydınlatma elemanları ve gölgelikler gibi donatıların eksikliğinden ve bakımsızlığından kaynaklanan bir memnuniyetsizlik de mevcuttur. Su elemanı ve W.C.’nin bulunmaması nedeniyle kullanıcıların bir çoğu fikir beyan etmezken bir çoğu da eksikliğinden kaynaklanan memnuniyetsizliklerini dile getirmişlerdir.

SURURİ PARKI

Tablo 4.31 Sururi Parkında Yapılan Ankete Katılan Kişilerin Parktaki Tasarım Elemanlarından Memnuniyeti

	ÇOK MEMNUN	MEMNUN	FİKRİ YOK	MEMNUN DEĞİL	HİÇ MEMNUN DEĞİL
OYUN ELEMANLARI	8	29	4	8	1
OTURMA GRUPLARI	9	26	1	10	4
DÖŞEME KAPLAMALARI	4	19	12	9	6
AYDINLATMA ELEMANLARI	2	14	11	15	8
ÇÖP KUTULARI	8	17	6	13	6
GÖLGELİKLER	3	18	8	16	5
YAYA YOLU	6	15	7	16	6
SU ELEMANI	1	9	18	19	3
YEŞİL ALANLAR	9	22	9	8	2
W.C.	1	4	19	17	9

Sururi parkı, tasarım elemanlarının varlığı ve sayısı konusunda diğer parklara oranla oldukça yeterli bir görüntü sergilemektedir (Tablo 4.31.). Bunun sonucu olarak da kullanıcıların bir çoğu olumlu yönde görüşlerini ifade etmişlerdir. Buna rağmen aydınlatma elemanlarının ve su elemanlarının (şelale ve kaya bahçesi) bakımsızlığı, çöp kutularının azlığı ve parka hitap eden bir W.C.'nin olmayışı park kullanıcıları tarafından memnuniyetsizlikle karşılanmıştır.

HASKÖY KIYI PARKI

Tablo 4.32. Hasköy Kıyı Parkında Yapılan Ankete Katılan Kişilerin Parktaki Tasarım Elemanlarından Memnuniyeti

	ÇOK MEMNUN	MEMNUN	FİKRİ YOK	MEMNUN DEĞİL	HİÇ MEMNUN DEĞİL
OYUN ELEMANLARI	1	8	18	18	5
OTURMA GRUPLARI	2	11	8	19	10
DÖŞEME KAPLAMALARI	2	11	7	21	9
AYDINLATMA ELEMANLARI	1	9	8	24	8
ÇÖP KUTULARI	2	12	9	21	6
GÖLGELİKLER	1	13	10	21	5
YAYA YOLU	6	11	10	18	5
SU ELEMANI	1	7	17	20	5
YEŞİL ALANLAR	7	13	14	11	5
W.C.	2	7	6	18	17

Hasköy kıyı parkında ise diğer parklara oranla daha fazla bir memmnuniyetsizliğin söz konusu olduğu görülmektedir (Tablo 4.32.). Parkın bakımsızlığı ve tasarım elemanlarının yetersizliği bu veri ile de tescillenmiştir. Diğer iki parkta görülmeyen oranda kullanıcılar oturma grupları ve oyun elemanları gibi tasarım elemanlarından oldukça rahatsızlık duymaktadırlar. Bununla birlikte Gümüşsuyu ve Sururi parklarında olduğu gibi burada da su elemanı ve W.C.'den büyük bir kitlenin memnun olmadığı belirlenmiştir.

4.4.23 Ankete Katılan Kişilerin Parkın Çeşitli Özelliklerinden Memnuniyeti

GÜMÜŞSUYU PARKI

Tablo 4.33. Gümüşsuyu Parkında Ankete Katılan Kişilerin Parkın Çeşitli Özelliklerinden Memnuniyeti

	ÇOK MEMNUN	MEMNUN	FİKRİ YOK	MEMNUN DEĞİL	HİÇ MEMNUN DEĞİL
MANZARA	16	21	1	9	3
SESSİZLİK	12	19	4	9	6
ÇEVRE CANLILIĞI	11	23	3	8	5
BİTKİLENDİRME	7	18	8	10	7
TASARIM EL. YERİ	6	13	13	10	8
OTOPARK	1	17	18	6	8

Gümüşsuyu Parkı'nın gerek merkezi bir konumda oluşu gerekse de doğal yapısı parka gelen kullanıcıların büyük bir çoğunluğu tarafından parkın beğenisi kazanmış görünmektedir (Tablo 4.33.). Her ne kadar bünyesinde bazı eksiklikler barındırsa da genel manzara, sessizlik ve çevre canlılığı konusunda parkı tercih edenlerce oldukça memnun kalınan bir konumda olan Gümüşsuyu parkı tasarım elemanlarının yeri ve otopark açısından ise bazı memnuniyetsizliklere sahiptir.

SURURİ PARKI

Tablo 4.34. Sururi Parkında Ankete Katılan Kişilerin Parkın Çeşitli Özelliklerinden Memnuniyeti

	ÇOK MEMNUN	MEMNUN	FİKRİ YOK	MEMNUN DEĞİL	HİÇ MEMNUN DEĞİL
MANZARA	4	17	6	13	10
SESSİZLİK	7	15	9	16	3
ÇEVRE CANLILIĞI	9	17	7	11	6
BİTKİLENDİRME	5	18	14	10	3
TASARIM EL. YERİ	7	9	19	9	6
OTOPARK	1	17	20	10	2

Sururi parkı bir çok tasarım elemanına sahip olmasına karşın manzara ve sessizlik konularında diğer parkların gerisinde kalmıştır. Buna karşın bitkilendirme ve tasarım elemanlarının yerleri konusunda da oldukça tatminkar olabilmıştır (Tablo 4.34.).

HASKÖY KIYI PARKI

Tablo 4.35. Hasköy Kıyı Parkında Ankete Katılan Kişilerin Parkın Çeşitli Özelliklerinden Memnuniyeti

	ÇOK MEMNUN	MEMNUN	FİKRİ YOK	MEMNUN DEĞİL	HİÇ MEMNUN DEĞİL
MANZARA	17	23	4	3	3
SESSİZLİK	4	19	6	16	5
ÇEVRE CANLILIĞI	6	24	5	9	6
BİTKİLENDİRME	8	19	4	16	3
TASARIM EL. YERİ	2	17	3	16	12
OTOPARK	7	14	16	7	6

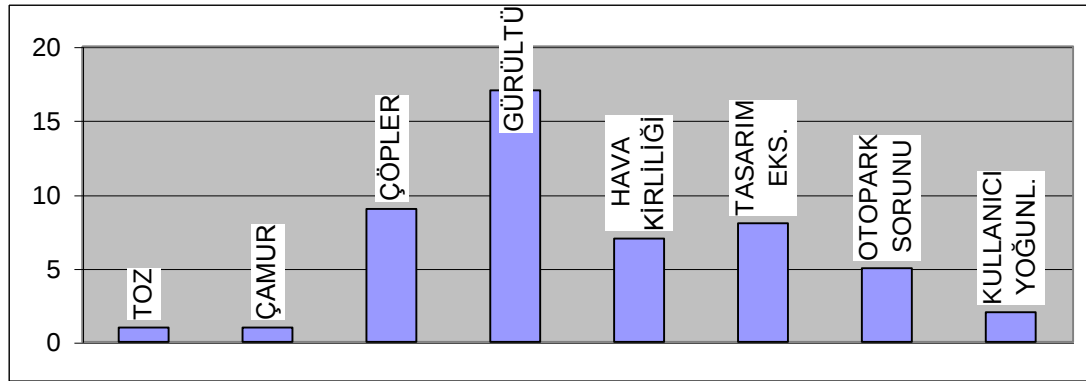
Hasköy Kıyı parkında ise genel bir memnuniyetsizlik bulunsa da Gümüşsuyu parkında olduğu gibi manzara ve çevre canlılığı gibi memnuniyet verici faktörler de

kullanıcılar tarafından değerlendirilmiştir. Diğer parklara oranla otopark sorununun en az yaşandığı yer olan bu parkta tasarım elemanlarının yerleri ise kullanıcılar tarafından beğenilmemiştir (Tablo 4.35.).

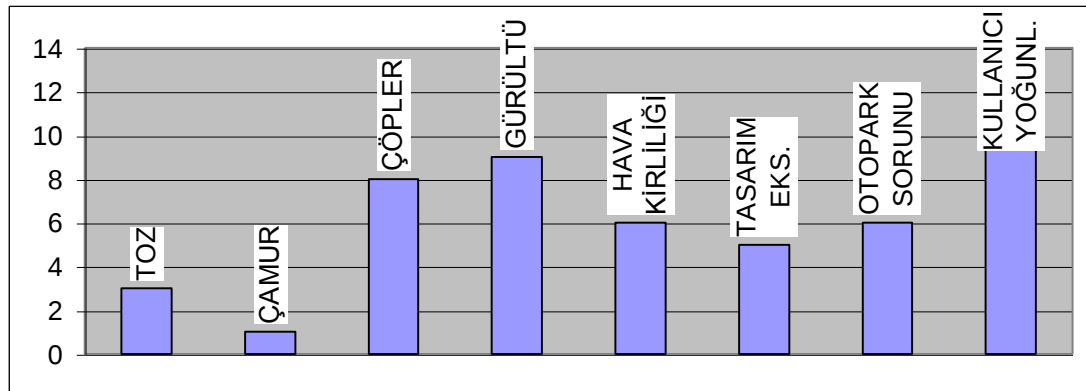
4.4.24 Ankete Katılan Kişileri Parkta Rahatsız Eden Faktörler

Tablo 4.36 Ankete Katılan Kişileri Parkta Rahatsız Eden Faktörler

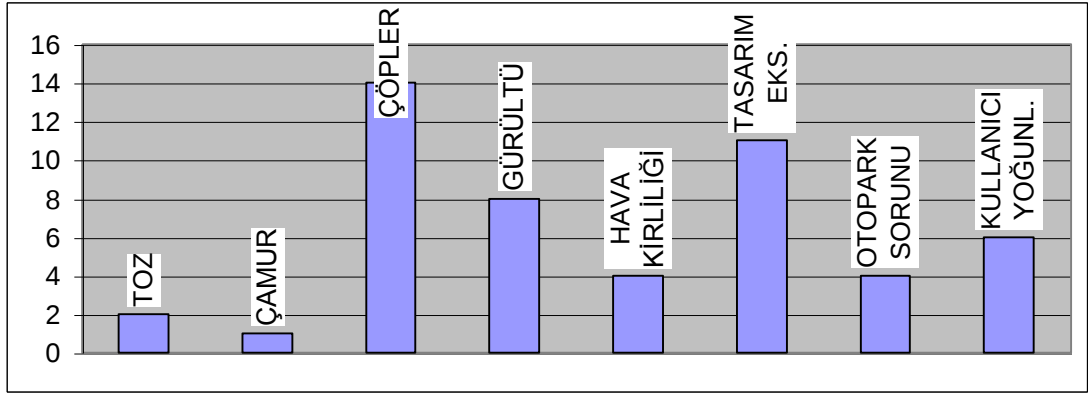
	TOZ	ÇAMUR	ÇÖPLER	GÜRÜLTÜ	HAVA KİRLİLİĞİ	TASARIM EKS.	OTOPARK SORUNU	KULLANICI YOĞUNL.
GÜMÜŞSUYU PARKI	1	1	9	17	7	8	5	2
SURURİ PARKI	3	1	8	9	6	5	6	12
HASKÖY KIYI PARKI	2	1	14	8	4	11	4	6

Şekil 4.86. Gümüşsuyu Parkında Ankete Katılan Kişileri Parkta Rahatsız Eden Faktörler

Şekil 4.87. Sururi Parkında Ankete Katılan Kişileri Parkta Rahatsız Eden Faktörler

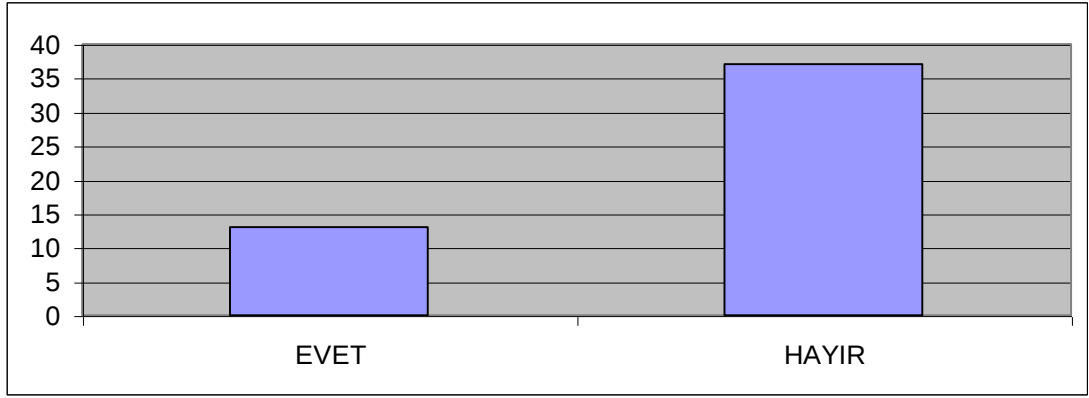
Şekil 4.88. Hasköy Kıyı Parkında Ankete Katılan Kişileri Parkta Rahatsız Eden Faktörler

Her üç park için de en önemli rahatsızlık veren faktörlerin başında gürültü ve çöp konusu gelmektedir (Tablo 4.36.). Her ne kadar Gümüşsuyu ve Sururi parkları yeteri derecede bakımlı olsa da parkların birer geçiş noktası haline gelişi ve duyarsız kullanıcıların çokluğu bu tür kirlilik problemlerini de beraberinde getirmiştir. Ayrıca Sururi parkının yoğun bir konut alanı içinde bulunuşu parktaki kullanıcı yoğunluğunu da etkilemiş ve anket yapılan kişilerin bir çoğu bu yoğunluktan kaynaklanan memnuniyetsizliklerini ifade etmişlerdir (Şekil 4.87.). Hasköy Kıyı Parkında göze çarpan bir diğer rahatsız edici faktör de tasarım elemanlarının eksikliği olmuştur (Şekil 4.88.). Gümüşsuyu parkında öne çıkan en büyük rahatsızlık faktörü ise gürültü olmuştur (Şekil 4.86.).

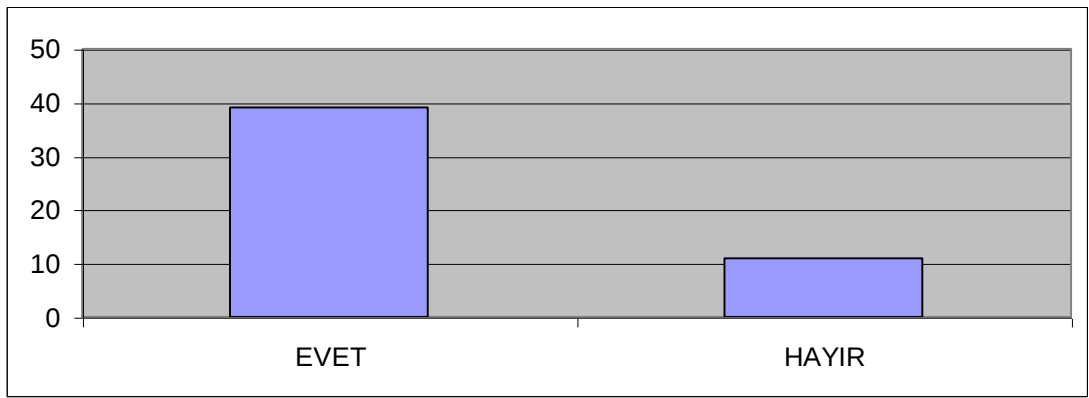
4.4.25 Ankete Katılan Kişilerin Yeşil Alanların Yeterliliğini Değerlendirilmesi

Tablo 4.37 Ankete Katılan Kişilerin Yeşil Alanların Bakımını Değerlendirmesi

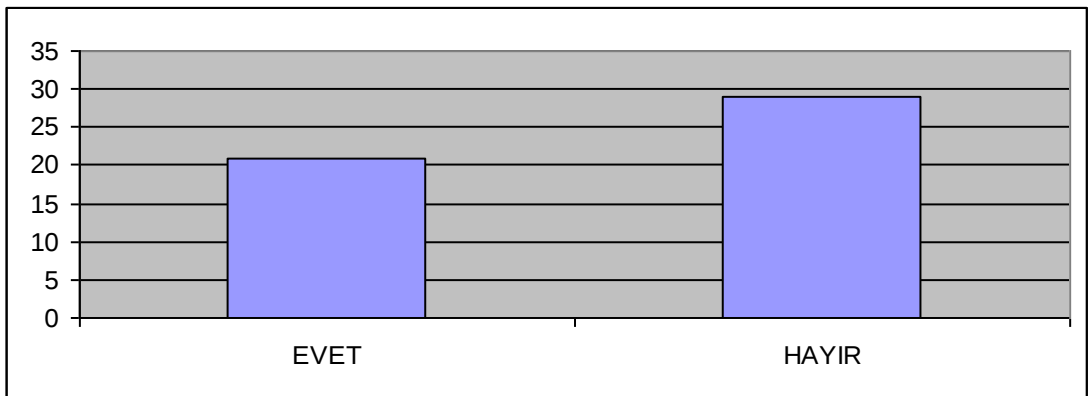
	EVET	HAYIR
GÜMÜŞSUYU PARKI	13	37
SURURİ PARKI	39	11
HASKÖY KIYI PARKI	21	29

Şekil 4.89.Gümüşsuyu Parkında Ankete Katılan Kişilerin Yeşil Alanların Bakımını Değerlendirmesi

Şekil 4.90. Sururi Parkında Ankete Katılan Kişilerin Yeşil Alanların Bakımını Değerlendirmesi

Şekil 4.91. Hasköy Kıyı Parkında Ankete Katılan Kişilerin Yeşil Alanların Bakımını Değerlendirmesi

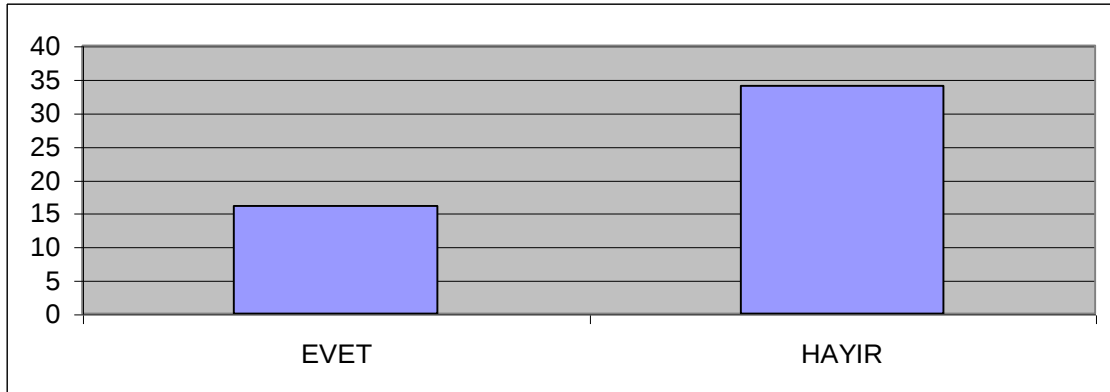
Ankete katılan deneklere yeşil alan kavramı özetle anlatılarak aktif yeşil alanlardan memnuniyetleri sınanmış ve yukardaki sonuçlar elde edilmiştir (Tablo 4.37). Sururi parkının belediyece iyi bakımının sağlanması kullanıcılar tarafından da farkedilmiştir ki büyük bir oranda yeşil alanlardan memnun olduklarını belirtmişlerdir (Şekil 4.90.). Bununla birlikte Gümüşsuyu ve Hasköy Kıyı parkının bakımsızlığı da kullanıcıların

yeşil alandan memnuniyetsizliği olarak göze çarpmaktadır (Şekil 4.89), (Şekil 4.91). Hasköy kıyı parkı ile Gümüşsuyu parkı arasındaki fark ise kullanıcı karakterinden kaynaklanmaktadır. Hasköy kıyı parkından daha bakımlı olan fakat kullanıcıları üst gelir grubundan ve daha fazla eğitilmiş insanlardan oluşan Gümüşsuyu parkında yeşil alan memnuniyetinin daha fazla çıkması doğal olarak karşılanabilir.

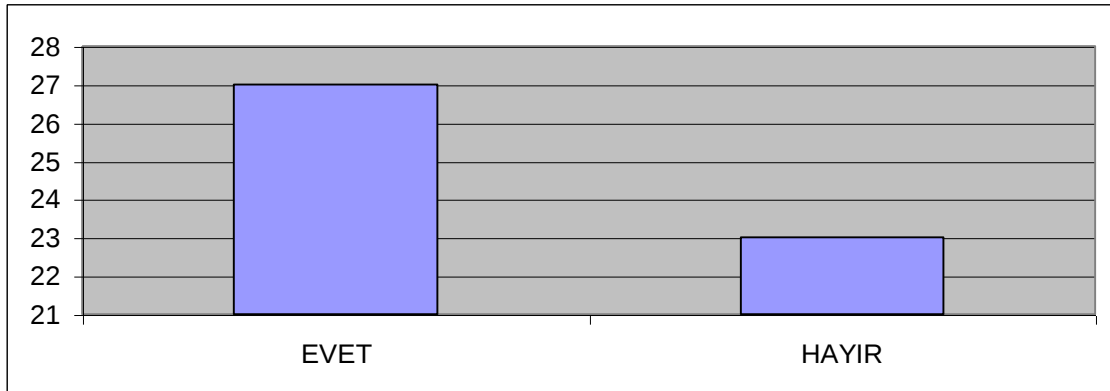
4.4.26 Ankete Katılan Kişilerin Parkı Temiz Bulup Bulmadıkları

Tablo 4.38. Ankete Katılan Kişilerin Parkı Temiz Bulup Bulmadıkları

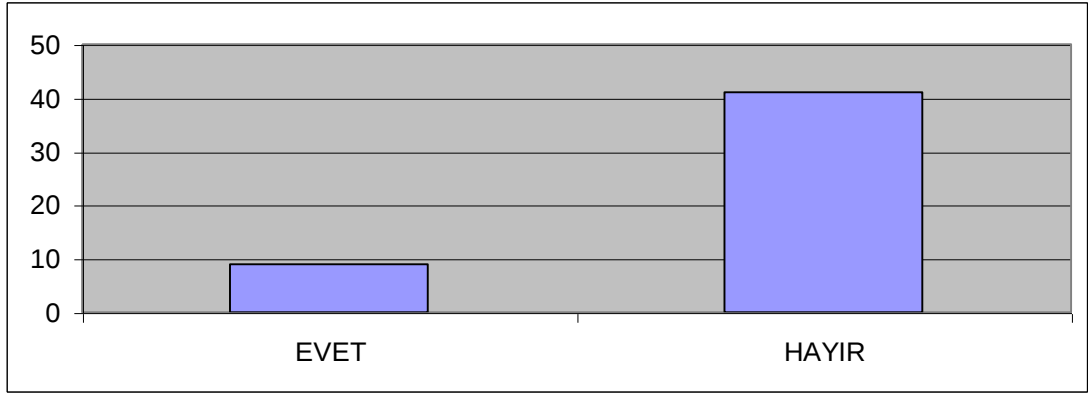
	EVET	HAYIR
GÜMÜŞSUYU PARKI	16	34
SURURİ PARKI	27	23
HASKÖY KIYI PARKI	9	41

Şekil 4.92. Gümüşsuyu Parkında Ankete Katılan Kişilerin Parkı Temiz Bulup Bulmadıkları

Şekil 4.93. Sururi Parkında Ankete Katılan Kişilerin Parkı Temiz Bulup Bulmadıkları

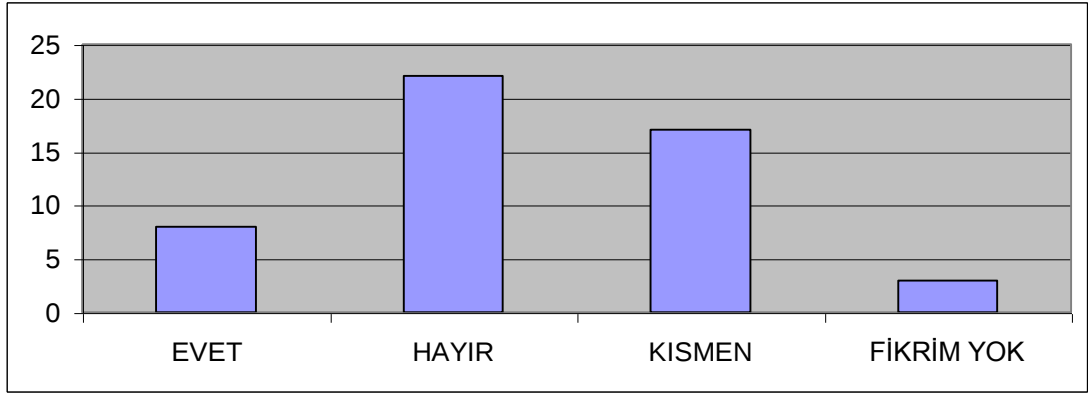
Şekil 4.94. Hasköy Kıyı Parkında Ankete Katılan Kişilerin Parkı Temiz Bulup Bulmadıkları

Temizlik gibi her kültürde ortak bir paydası olabilen bir değeri parklar arasında karşılaştırdığımızda parkların gerçek görünüşleri hakkında daha fazla bilgi sahibi olabiliriz (Tablo 4.38). Hasköy kıyı parkının yetersiz çöp kutuları ve kullanıcıların parka sahip çıkmamaları nedeni ile en kirli park olarak göze çarptığı görülmektedir (Şekil 4.94.). Gümüşsuyu parkı ise her ne kadar üst gelir grubundan ve daha eğitilmiş insanların tercih ettiği bir park olmasına rağmen ilgisizlik nedeni ile temizlik konusunda Sururi parkının gerisinde kalmıştır (Şekil 4.93.), (Şekil 4.92.).

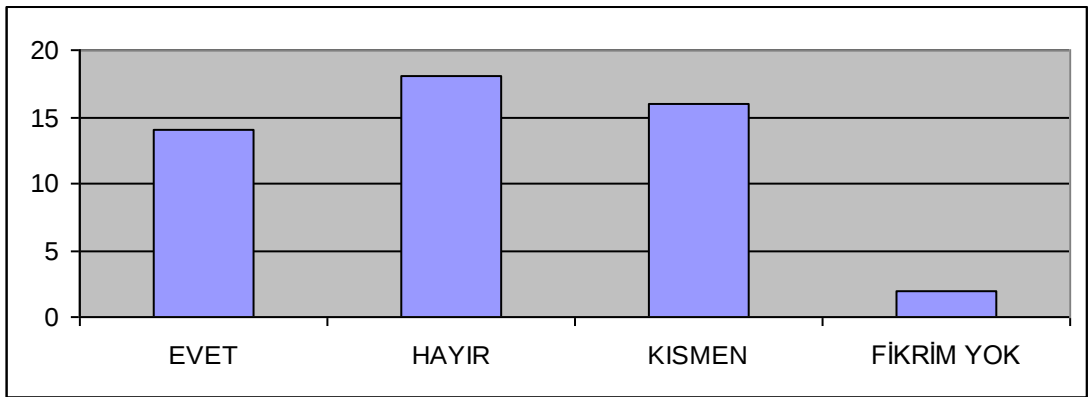
4.4.27 Ankete Katılan Kişilerin Parkta Kendilerini Güvende Hissedip Hissetmedikleri

Tablo 4.39. Ankete Katılan Kişilerin Parkta Kendilerini Güvende Hissedip Hissetmedikleri

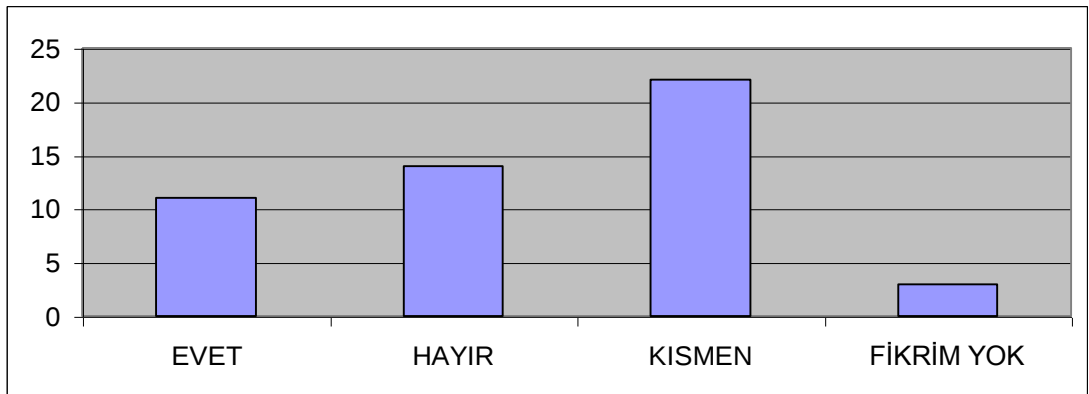
	EVET	HAYIR	KISMEN	FİKRİM YOK
GÜMÜŞSUYU PARKI	8	22	17	3
SURURİ PARKI	14	18	16	2
HASKÖY KIYI PARKI	11	14	22	3

Şekil 4.95.Gümüşsuyu Parkında Ankete Katılan Kişilerin Parkta Kendilerini Güvende Hissedip Hissetmedikleri

Şekil 4.96. Sururi Parkında Ankete Katılan Kişilerin Parkta Kendilerini Güvende Hissedip Hissetmedikleri

Şekil 4.97. Hasköy Kıyı Parkında Ankete Katılan Kişilerin Parkta Kendilerini Güvende Hissedip Hissetmedikleri

Her üç parkta da önemli bir güvenlik sorunun olduğu yukarıdaki tablodan anlaşılmaktadır (Tablo 4.39.). Buna karşın her ne kadar aydınlatma elemanları yetersiz ve bakımsız bir park olsa da Hasköy Kıyı parkında kullanıcıların diğer parklara oranla kendini daha fazla güvende hissettikleri görülmektedir (Şekil 4.95.), (Şekil 4.96.). Bunun en önemli nedeni diğer parkların çevreden kopuk ve izole bir

yapısının oluşudur. Özellikle geç saatlerde hatta gündüz vakitlerinde dahi çeşitli madde bağımlılarının kent merkezine yakın fakat kendi içine kapalı bu mekanları tercih ettikleri görülmüştür. Hasköy Kıyı parkında ise park alanının spor alanı ile içiçe girmesi ve ailelerin bu tür bağımlıları burada barındırmaması ve biraz da kent merkezinden uzak oluşu nedeni ile kullanıcılar kendilerini biraz daha güvende hissetmektedirler (Şekil 4.97.).

4.4.28 Ankete Katılan Kişilerin Parkta Eksik Buldukları Konular

Ucu açık olarak yöneltilen bu soruya kullanıcıların büyük bir çoğunluğu parkların tasarım elemanlarının yetersizliğinden bahsetmiştir. Gümüşsuyu parkında çöp kutusu ve oturma elemanlarının eksiklikleri, Hasköy kıyı parkında aydınlatma elemanları, banklar, yaya yolları v.b. bir çok eksiklikleri kullanıcılar tarafından belirtilirken, Sururi parkında daha çok bakıma ve yenilemeye yönelik öneriler getirilmiştir.

4.4.29 Ankete Katılan Kişilerin Parkta Gelişmesini İstedikleri Noktalar

Gümüşsuyu parkı kullanıcılarının büyük bir kısmı parkın tasarım elemanları yetersizliğinin giderilmesi konusunda öneri getirmişlerdir. Özellikle bir çok bayan kullanıcı parkın içinde ufak da olsa bir çocuk oyun elemanının gerekliliğinden ve yürüyüş yapan insanlar da yeni yaya akslarının geliştirilmesinden bahsetmişlerdir. Sururi parkındaki insanların bir çoğu güvenlik konusunun geliştirilerek parkın gece kullanımının da olmasını istemişlerdir. Hasköy kıyı parkındaki kullanıcıların bir çoğu ise parkın geliştirilmekten öte yeni bir proje ile baştan tasarlanması gerektiğini vurgulamışlardır.

5.GENEL DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

Özellikle 1950'den sonra ülkemizin içine girdiği hızlı kentleşme sürecinde İstanbul genelinde olduğu gibi Beyoğlu ilçesi de büyük değişimler geçirmiş ve bugünkü yoğun kent dokusu oluşmuştur. Şüphesiz ki yapısal değişim sürecinden en fazla açık ve yeşil alanlar etkilenmiştir. Özellikle 1960'dan sonra Beyoğlu'nun büyük bir kısmını kapsayan mezarlık ve mesire alanları yerlerini yoğun konut dokusuna bırakmak zorunda kalmışlardır.

1954 yılında Şişli yerleşim biriminin Beyoğlu ilçesinden ayrılmasının ardından gelen ilk nüfus sayımı olan 1960 sayımından günümüze kadar ufak iniş ve çıkışlar olsa da, ilçe nüfusunun 215.000 ile 230.000 arasında değiştiği görülmektedir. 2000 yılı nüfus sayımına göre ise Beyoğlu ilçesi nüfusu 231.900 olmuştur. Nüfusun büyük bir çoğunluğu gençlerden ve eğitim düzeyi düşük bir yapıdan oluşmaktadır. Örneğin okul bitirenlerin %59 gibi yüksek bir oranı ilkokul mezunudur.

İlçedeki nüfus sabit kalmasına rağmen kişi başına düşen yeşil alan miktarının gün geçtikçe düştüğü saptanmıştır. Bunun nedeni ise özellikle mezarlık ve mesire alanı gibi pasif yeşil alanların hızla yok olmasıdır. Fakat bu oran asıl inceleme konusunu oluşturan park alanlarında ise tam tersi olmuştur. Beyoğlu ilçesinde 1975 yılında toplam 62000 m² olan 5 adet park mevcut iken 2000 yılında park sayısı 40'a alanı ise 400200 m²'e çıkmıştır. Buna rağmen nüfusun büyük bir çoğunluğunu oluşturan gençlere yönelik büyük eksikliği hissedilen spor alanı sayısı ise yalnızca 1 olarak senelerce aynı kalmıştır.

Beyoğlu ilçesinde kentsel donatı standartlarına ulaşamasa da İstanbul ortalamasının oldukça üzerinde park alanı bulunmasına rağmen bu park alanlarının gerek donatı , gerekse de bakım eksiklikleri nedeni ile kullanıcılar tarafından değerlendirilemediği görülmüştür.

Beyoğlu ilçesini İstanbul içindeki diğer ilçelerden ayıran en büyük özelliklerinin başında çok farklı sosyo-ekonomik yapıya sahip insanları bünyesinde barındırması ve bununla birlikte oldukça eski bir kentsel yapıya sahip olmasıdır. Özellikle Gümüşsuyu, Kabataş ve Cihangir bölgesi üst gelir grubuna ve yüksek eğitim seviyesine sahip insanlardan, bununla birlikte de eski kent dokusu ve binalardan oluşmaktadır. Tarlabası ve Kasımpaşa bölgeleri de çok farklı sosyo-ekonomik yapıdan insanları bünyesinde barındırmaktadır. İlçedeki sosyal ve fiziki köhnemenin en yoğun yaşandığı bu bölgede de yoğun bir tarihi doku gözlemlenmektedir. Okmeydanı, Hasköy ve Sötlüce kısımlarında ise tarihi doku yok denecek kadar azdır ve yapılaşmanın büyük bir çoğunluğu 1960'dan sonra gerçekleşmiştir. Sosyo-ekonomik durum açısından da genelde benzer bir yapıya sahip çekirdek aile yerleşim bölgesi olarak göze çarpmaktadır.

Bu çalışmada; bu üç farklı sosyo-ekonomik ve kentsel yapıyı bünyesinde barındıran Beyoğlu ilçesinde açık mekanların kullanımı, kullanıcıların kimlikleri, yeşil alanları kullanımları, bu kullanımdan beklentileri ve memnuniyet dereceleri saptanmaya çalışılmıştır. Bu kapsamda, örnek olarak yukarıda sözedilen üç farklı bölgeden üç farklı park alanı örneklem alanı olarak seçilmiştir.

Üç farklı dokuyu temsil eden Gümüşsuyu, Sururi ve Hasköy Kıyı parklarında yapılan anket çalışmaları ile şu sonuçlara ulaşılmıştır:

- Kullanıcı özellikleri açısından Gümüşsuyu parkı kullanıcılarının büyük bir çoğunluğunu kadınlar ve orta yaş üstü insanlar oluşturmaktadır. Parkı kullananlar arasında büyük sayıda üniversite hatta yüksek lisans mezunu bulunmaktadır ve bunun bir sonucu olarak da gelir grubu üst seviyelerdeki insanlar bu parkı tercih etmektedirler. Sururi parkında kullanıcılar daha çok erkek ve gençlerden oluşurken, eğitim ve gelir durumu ise oldukça düşüktür. Hasköy kıyı parkında da kullanıcıların büyük bir kısmı erkeklerden ve gençlerden oluşurken eğitim ve gelir durumu açısından Sururi parkına oranla daha yüksek seviyelerde insanların kullanıcı karakterini oluşturduğu sonucu ortaya çıkmaktadır.

- Gerek parka geline gün sayısı, gerekse parkta harcanan vakit ve gerekse de parka gelen kişi sayısı açısından Sururi parkının diğer parklara oranla daha yoğun bir kullanıma sahip olduğu görülmektedir. Parklara ulaşılabilirlik sorgulandığında ise

yine Sururi parkının en ulaşılabilir park olarak öne çıkması kullanım yoğunluğunu arttıran bir diğer faktör olmuştur.

- Kullanıcıların bir çoğunun bulundukları parkı seçmesinin en büyük nedeni parka yakınlık olarak görülmektedir. Gümüşsuyu parkında buna ek olarak alışkanlık da büyük bir tercih sebebi olmuştur. Düzenli olarak spor ve gezi amaçlı bu parkı kullananlar gün geçtikçe parka alışmış ve tercihlerini bu parktan yana kullanır hale gelmişlerdir. Ayrıca Hasköy kıyı parkında ve Gümüşsuyu Parkında manzara ve doğal güzellikler ön plana çıkarken Sururi Parkının eğlenceli ve sakin oluşu tercih sebeplerinden biri olmuştur. Sururi parkının diğer parklara oranla daha fazla donatı çeşitliliğinin oluşu kullanıcıların parkı tercih etme nedenlerinin çeşitlilik kazanmasında önemli bir rol oynamaktadır.

- Gümüşsuyu ve Hasköy kıyı parklarında doğal güzelliklerin haricinde genel bir memnuniyetsizlik hakimken, Sururi parkında insanların bir çoğu memnuniyetlerini dile getirmektedirler. Özellikle tasarım elemanları çeşitliliği ve bakımlarının düzenli olarak yapılması bu memnuniyeti artırırken parkta mevcut olmasına rağmen halen kullanılmayan basketbol sahası ve su elemanı ile güvenlik endişesine yol açan madde bağımlılarının bu parkı oldukça yoğun kullanımı rahatsız edici faktörler olarak ortaya çıkmaktadır.

- Her üç park için de en önemli rahatsızlık veren faktörlerin başında gürültü ve çöp konusu gelmektedir. Her ne kadar Gümüşsuyu ve Sururi parkları yeteri derecede bakımlı olsa da parkların birer geçiş noktası haline gelişi ve duyarsız kullanıcıların çokluğu bu tür kirlilik problemlerini de beraberinde getirmiştir. Ayrıca Sururi parkının yoğun bir konut alanı içinde bulunuşu parktaki kullanıcı yoğunluğunu da etkilemiş ve anket yapılan kişilerin bir çoğu bu yoğunluktan kaynaklanan memnuniyetsizliklerini ifade etmişlerdir. Hasköy Kıyı Parkında göze çarpan bir diğer rahatsız edici faktör de tasarım elemanlarının eksikliği olmuştur. Hasköy kıyı parkının yetersiz çöp kutuları ve kullanıcıların parka sahip çıkmamaları nedeni ile en kirli park olarak göze çarptığı görülmektedir. Gümüşsuyu parkı ise her ne kadar üst gelir grubundan ve daha eğitilmiş insanların tercih ettiği bir park olmasına rağmen ilgisizlik nedeni ile temizlik konusunda Sururi parkının gerisinde kalmıştır.

- Gümüşsuyu parkı kullanıcılarının büyük bir kısmı parkın tasarım elemanları yetersizliğinin giderilmesi konusunda öneri getirmişlerdir. Özellikle bir çok bayan

kullanıcı parkın içinde ufak da olsa bir çocuk oyun elemanın gerekliliğinden ve yürüyüş yapan insanlar da yeni yaya akslarının geliştirilmesinden bahsetmişlerdir. Sururi parkındaki insanların bir çoğu güvenlik konusunun geliştirilerek parkın gece kullanımının da olmasını istemişlerdir. Hasköy kıyı parkındaki kullanıcıların bir çoğu ise parkın geliştirilmekten öte yeni bir proje ile baştan tasarlanması gerektiğini vurgulamışlardır.

Sonuç olarak Beyoğlu ilçesi sınırları içinde araştırma yapılan bu üç park alanı için genel bir değerlendirme yapıldığında; her ne kadar çok farklı sosyo-ekonomik yapı ve kentsel dokuda yer alsa da kullanıcıların parklar üzerindeki memnuniyet derecelerinin:

- Parkların tasarım elemanları çeşitliliği
- Parklardaki tasarım elemanlarının yerleri
- Parkların bakımı
- Ulaşılabilirliği
- Kullanıcıların parkta kendilerini güvende hissetmeleri ile doğru orantılı olduğu görülmüştür.

Halkın daha aktif ve yoğun kullanabilmesi için belirlenen her park alanı için;

- tasarım ve projeler üretilmesi,
- Park alanlarının donatı açısından zenginleştirilmesi,
- Günümüzde en büyük memnuniyetsizlik kaynaklarından biri olan bakım işlemlerinin düzenli bir şekilde yapılması,
- Farklı sosyo-ekonomik yapıların istek ve ihtiyaçlarını gözetken bir yaklaşım ile projeler geliştirilmesi gerekmektedir.

Böylelikle kalitatif açıdan iyileştirilen yeşil alanların, kullanım yoğunlukları da artacaktır.

KAYNAKLAR

- [1] **Aksoy, Y.**, 1994. İstanbul'da Yeşil Alan Kullanımı Üzerine Bir Araştırma; Zuhuratbaba, Osmaniye ve Ataköy 7.-8. Kısım Örneği, Yüksek Lisans Tezi, İ.T.Ü. Mimarlık Fakültesi, İstanbul
- [2] **Aksoy, Y.**, 2001. İstanbul Kenti Yeşil Alan Durumunun İrdelenmesi, Doktora Tezi, İ.T.Ü. Mimarlık Fakültesi, İstanbul
- [3] **Akdoğan, G.**, 1985. Doğa Düzenleme, Ders Notları, Y.T.Ü. Mimarlık Fakültesi., İstanbul
- [4] **Aktürk, D.**, 1992. Kentsel Tasarımda Psikolojik Boyut, I. Kentsel Tasarım ve Uygulamalar Sempozyumu, M.S.Ü., İstanbul
- [5] **Bakan, K.**, Konuk G., 1987. Türkiye'de Kentsel Dış Mekanların Düzenlenmesi, TUBITAK, Ankara
- [6] **Çetiner, A.**, 1991. Şehircilik Çalışmalarında Donatım İlkeleri, İ.T.Ü. Baskı Atölyesi, İstanbul
- [7] **Kültür Bakanlığı ve Tarih Vakfı Ortak Yayını**, 1994., Düünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi, 1994. Cilt 2, ,
- [8] **Erdem, N.**, 1994 Tariesel Süreç İçerisinde Konut Bahçelerinin İrdelenmesi ve İstanbul Örnekleri, İ.Ü. Dergisi, Sayı 3-4, İstanbul
- [9] **Genli, R.**, 1990. Konut Yakın Çevresi Açık Alanların Değerlendirilmesi ve İstanbul'dan Örnekler, Yüksek Lisans Tezi, İ.T.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul
- [10] **Giritlioğlu, C.**, 1991. Şehirsel Mekan Öğeleri ve Tasarımı, İ.T.Ü. Mimarlık Fakültesi Baskı Atölyesi, İstanbul
- [11] **Jendrek, M.P.**, 1988. Outdoor Recreational Needs Assesments; The İmportance of Drawing Two Samples from the Community, Journal of Leisure Research. Vol. 20, No.2. pp.154-161
- [12] **Joardar, S.D.**, 1989. Use and İmage of Neighborhood Parks a Case of Limited Resources, Environment and Behovior, Vol.21, No.6, pp. 734-762.
- [13] **Nüfus Sayımları**, 2000. D.İ.E., Ankara

- [14] **Odabaşı, A.**, 1997. Kentsel Yeşil Alan Düzenlemeleri ve Kırklareli Örneği, Yüksek Lisans Tezi, İ.T.Ü. Mimarlık Fakültesi, İstanbul
- [15] **Pamay, B.**, 1978. Kentsel Peyzaj Planlaması, İ.Ü. Orman Fakültesi Yayınları, İstanbul
- [16] **Pamay, B.**,1979. Park ve Bahçe Sanatı, İ.Ü. Orman Fakültesi Yayınları, İstanbul
- [17] **İ.B.B. Planlama ve İmar Müdürlüğü**, 2002., Beyoğlu Kentsel Sit Alanı Plan Raporu, İstanbul
- [18] **Rager, A.N.**, Wentworth, W.R., 1978. Urban Park Evaluation, Environmental Design Evaluation, Plenum Press, N.Y. and London.
- [19] **Suher, H.**, Ocakçı M., 1997 Semt Planlama-Düzenleme İlkelerinde Yeniden Yapılanma Önerisi, Yapı Dergisi,Nisan
- [20] **Tantan, B.**, 1996. Açık Mekan Kullanımı ile Kullanıcı İsteklerinin İrdelenmesi, Kuruçeşme Cemil Topuzlu Kıyı Parkı Örneği, Yüksek Lisans Tezi, İ.T.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul
- [21] **Topalfaoğlu, C.G.**, 2002. Üsküdar İlçesindeki Yeşil Alanların Kullanımının ve Kullanıcılarının Memnuniyet Derecelerinin Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, İ.T.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul
- [22] **Tufanoğlu, E.**, 1998. Şişli İlçesinde Mevcut Yeşil Dokunun İrdelenmesi ve Yeşil Alan Planlamasına Yönelik Öneriler, Yüksek Lisans Tezi, İ.T.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul
- [23] **Yıldızcı, A.C.**, 1982. Kentsel Yeşil Alan Planlaması ve İstanbul Örneği, Doçentlik Tezi, İ.T.Ü. Mimarlık Fakültesi, İstanbul
- [24] **Yıldızcı, A.C.**, 1984. Son 25 Yılda Yeşil Alanlara Değın Planlama ve Uygulama Sorunları, Şehirciliğın Son 25 Yılı Semineri, İ.T.Ü. Mimarlık Fakültesi, İstanbul

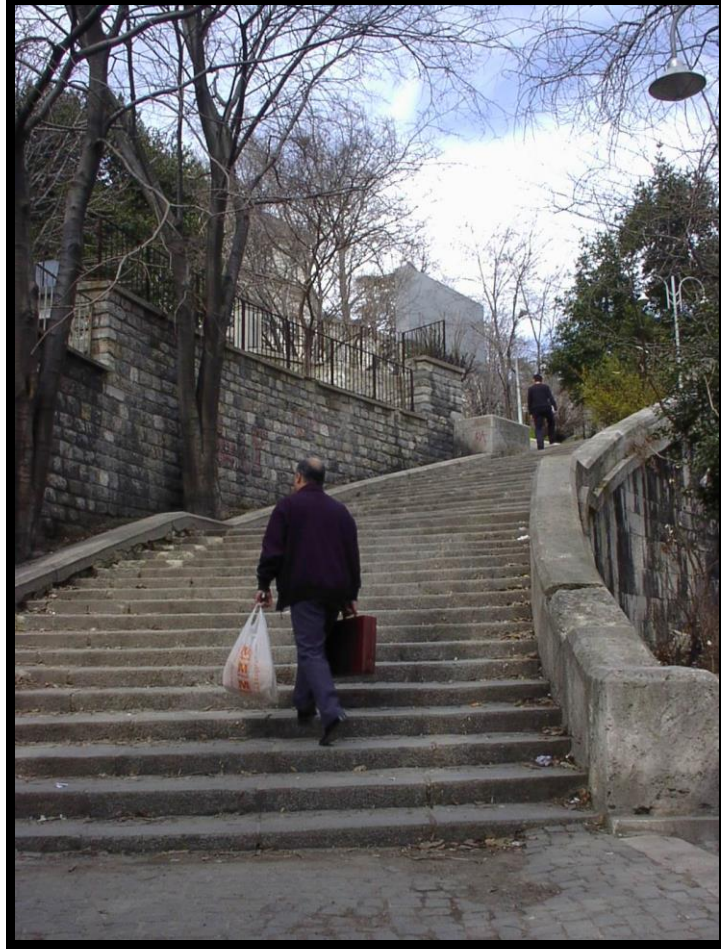
EK 1 – GÜMÜŞSUYU PARKI FOTOĞRAFLARI

Şekil 1.1: Parkın Kuzey Sınırını Oluşturan Gümüşsuyu Caddesi

Şekil 1.2: Parkın Eğimli Yapısını Gösteren Merdivenler

Şekil 1.3: Parkı Sahile Bağlayan Merdivenli Yol

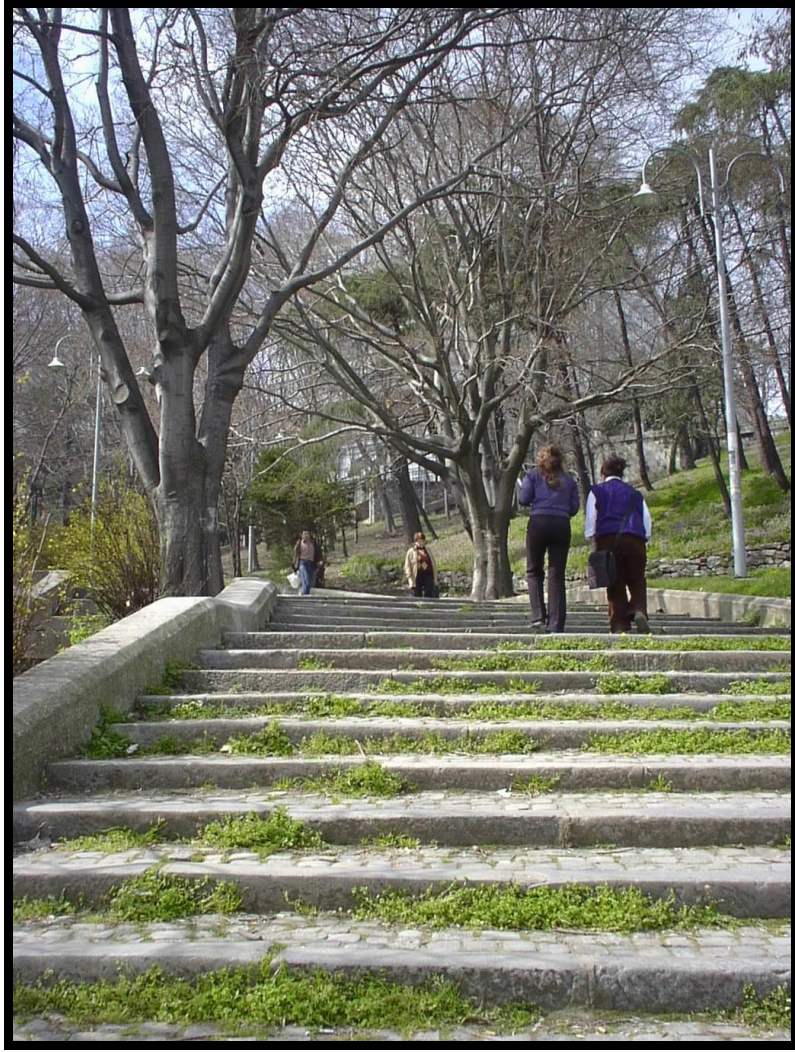
Şekil 1.4: Parkın Girişini Engelleyen Otopark

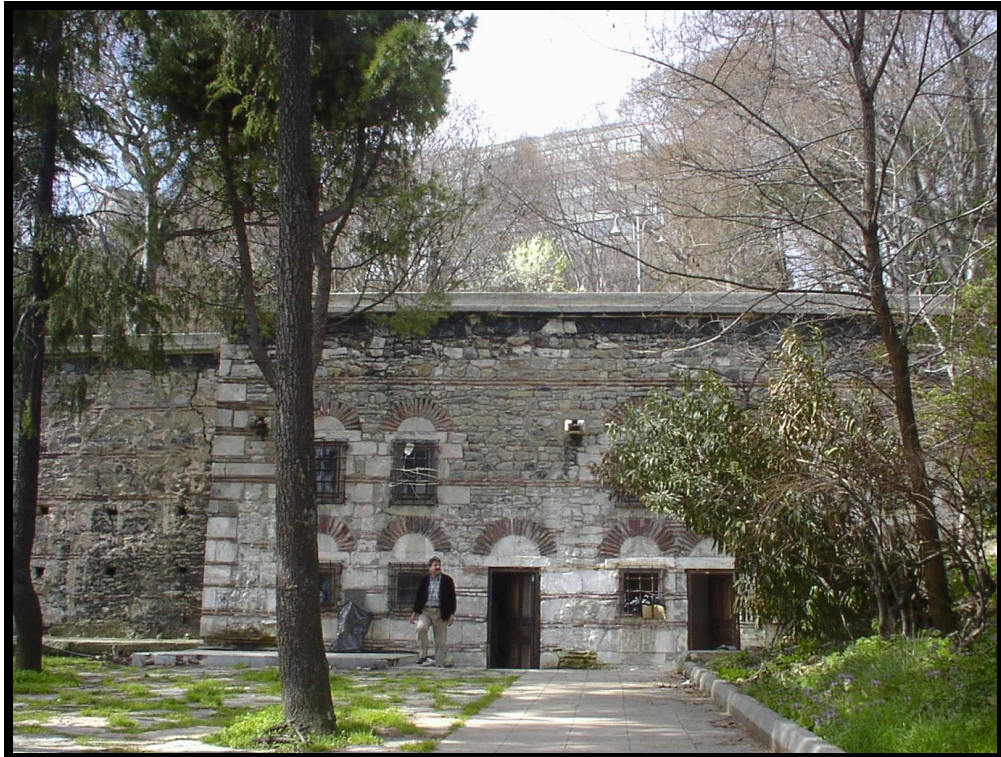
Şekil 1.5: Düzenlemesi Yapılmamış Patika Yollar

Şekil 1.6: Aydınlatma Elemanı ve Ağaçlar. Bakımsız Oldukları Göze Çarpıyor.

Şekil 1.7: Merdivenler Dahı Bakımsızlıktan Bitkilenmeye Başlamıştır.

Şekil 1.8: Parkın İçindeki Tarihi Eser Yapı

EK 2 – SURURİ PARKI FOTOĞRAFLARI

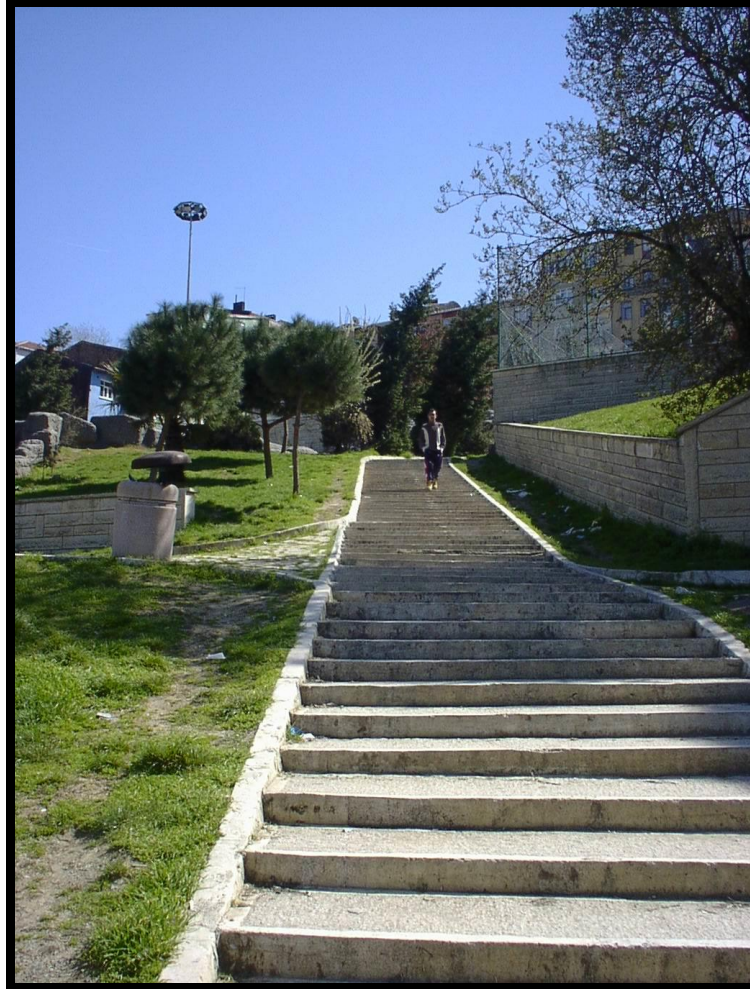
Şekil 2.1: Parkın 1. Giriş Kapısı

Şekil 2.2: Parkın Alt Kottan Genel bir Görünüşü

Şekil 2.3: Farklı Yaş Gruplarına Hitap Eden Çocuk Oyun Aleti

Şekil 2.4: Eğimli Bölgelerdeki Merdiveli Yollar

Şeki 2.5: Atıl Durumdaki Şelale ve Kaya Bahçesi

Şekil 2.6 : Bakımsızlıktan Kullanılamayacak Hale Gelmiş Basketbol Sahası

Şekil 2.7: Parktaki Düzenli Gezi Yolları ve Oturma Grupları

Şekil 2.8: Madde Bağımlılarının Yerleşim Noktası Haline Gelmiş Parkın Kuytu Bir Köşesi

EK 3 – HASKÖY KIYI PARKI FOTOĞRAFLARI

Şekil 3.1: Parkı Denizle Bağlayan Ana Yaya Yolu

Şekil 3.2. Kıyı ve Ana Yola Paralel Uzanan Geniş Yaya Aksı

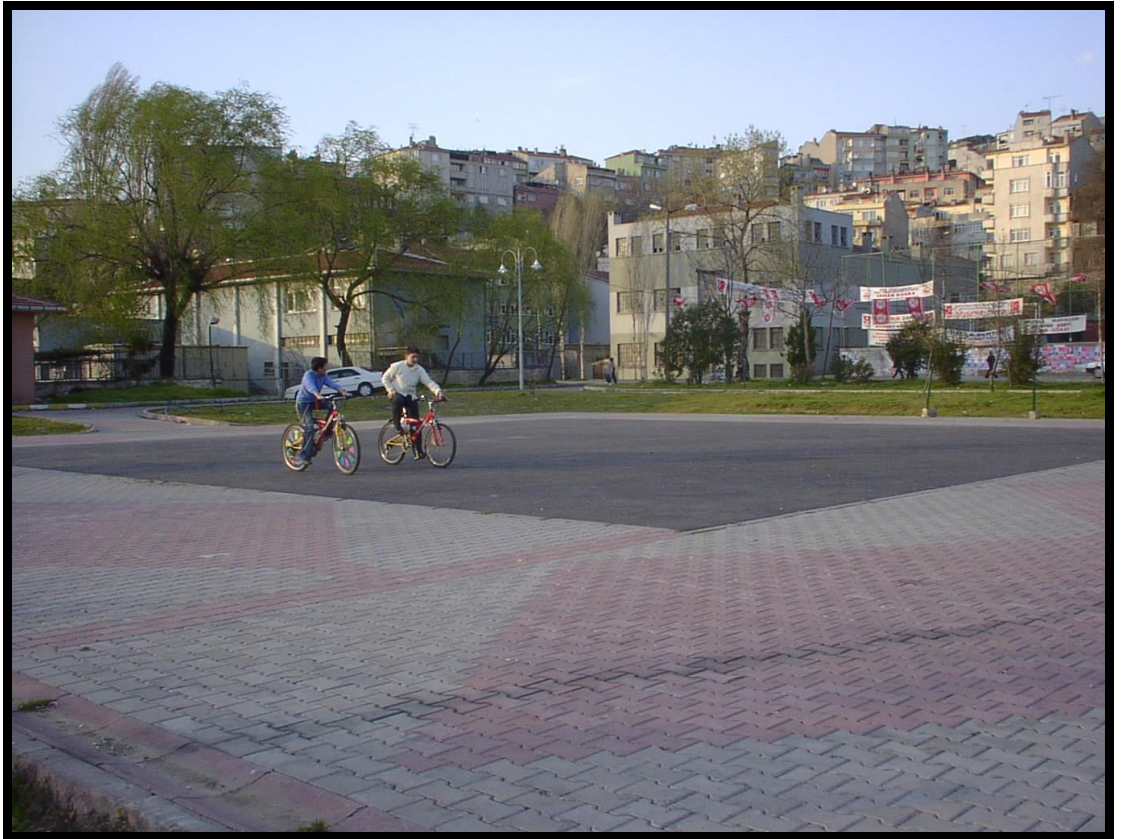
Şekil 3.3 : Kıydan Parkın Genel Görünümü

Şeki 3.4: Kayıkların Tamir Noktası Haline Gelmiş Parkın Kıyı Kesimi

Şekil 3.5: Bakımsızlık Nedeniyle Kullanılamaz Hale Gelmiş Oturma Grubu

Şekil 3.6: Parkın Kuzeyindeki Bisiklet ve Kaykay pisti

Şekil 3.7: Kullanılamaz Durumdaki Çocuk Oyun Havuzu

Şekil 3.8: Manzarayı İzlemeye ve Parkı Kullanmaya Gelenlerin Araçlarını Bıraktığı Otopark Alanı

EK-4 BEYOĞLU İLÇESİ YEŞİL ALANLARI

BEYOĞLU İLÇESİ YEŞİL ALANLARI			
ADI	ALANI	KULLANIM BİÇİMİ	MAHALLE
BAŞKANLIK PARKI	1150	PARK	ASMALI MESCİD
KIZILAY MEYDANI PARKI	380	PARK	CAMİİ KEBİR
PARK	9600	PARK	CAMİİ KEBİR
PARK	1800	PARK	CAMİİ KEBİR
CİHANGİR PARKI	3050	PARK+Ç.O.A.	CİHANGİR
TAKSİM GEZİ PARKI	43650	PARK	GÜMÜŞSUYU
ATATÜRK KÜTÜPHANESİ PARKI	10000	PARK	GÜMÜŞSUYU
DOLMABAĞÇE YAMAÇLARI	14900	PARK	GÜMÜŞSUYU
TAKSİM SÜRGÜ PARKI	8000	PARK	GÜMÜŞSUYU
FERİT GÜLERYÜZ PARKI	682	PARK+Ç.O.A.	HACI AHMET
PARK	1600	PARK	HACI AHMET
PARK	2200	PARK	HACI AHMET
PARK	3300	PARK	HACI AHMET
PARK	1600	PARK	HACI AHMET
PARK	800	PARK	HACI AHMET
PARK	9450	PARK	HACI AHMET
PARK	1000	BOŞ	HACI AHMET
PARK	5625	PARK	HACI AHMET
FINDIKLI PARKI	17000	PARK	HACI MÜMİN
TOPHANE İŞÇİ PARKI	3000	PARK+Ç.O.A.	HALICIOĞLU
ÇIKSALIN PARKI	2200	PARK+Ç.O.A.	HALICIOĞLU
İSKELE PARKI	72500	PARK+Ç.O.A.	HALICIOĞLU
ÇIKSALIN KÜÇÜK PARKI	110	PARK	HALICIOĞLU
HASKÖY İSKELE PARKI	40000	PARK	HASKÖY
HASKÖY 1-2 PARKLARI	27000	PARK+Ç.O.A.	HASKÖY
KADI MEHMET PARKI	300	PARK+Ç.O.A.	KADI MEHMET
SEFERİKOZ PARKI	700	PARK+Ç.O.A.	KADI MEHMET
ŞEHİT AYHAN KOCAMAN PARKI	685	PARK+Ç.O.A.	KADI MEHMET
PERŞEMBE PAZARI ZAFER PARKI	23000	PARK	KARAKÖY
CEZAYİRLİ HASAN PAŞA PARKI	13500	PARK+Ç.O.A.	KASIMPAŞA
AYDOĞAN ÖZTİRYAKİLER PARKI	189	PARK+Ç.O.A.	KASIMPAŞA
AYNALIKAVAK PARKI	800	PARK+Ç.O.A.	KEÇECİPİRİ
KEÇECİPİRİ PARKI	733	PARK	KEÇECİPİRİ
İLYAS ÇELEBİ PARKI	450	PARK+Ç.O.A.	KILIÇ ALİ PAŞA
PARK	1200	PASİF	KÜÇÜK PİYALE
PARK	7200	PARK	KÜÇÜK PİYALE
KABATAŞ SETÜSTÜ PARKI	3500	PARK	ÖMER AVNİ

ÇAMLIK PARKI	700	PARK+Ç.O.A.	ÖRNEKTEPE
PİRİ MEHMET PAŞA PARKI	1800	PARK+Ç.O.A.	PİRİ PAŞA
PİRİ PAŞA KONAĞI PARKI	1773	PARK+Ç.O.A.	PİRİ PAŞA
DİKİLİTAŞ PARKI	560	PARK	PİYALE PAŞA
AĞAÇLARALTI PARKI	768	PARK+Ç.O.A.	PİYALE PAŞA
SOSYAL MESKENLER PARKI	7500	PARK+Ç.O.A.	PİYALE PAŞA
SURURİ PARKI	15000	PARK	SURURİ
PARK	10450	PARK	SURURİ
SÜTLÜCE 1. PARKI	13000	PARK+Ç.O.A.	SÜTLÜCE
SÜTLÜCE 2. PARKI	7000	PARK+Ç.O.A.	SÜTLÜCE
SÜTLÜCE 3. PARKI	52000	PARK+Ç.O.A.	SÜTLÜCE
BADEMLİK AKTAŞI PARKI	565	PARK	BADEMLİK
BADEMLİK YAZIHANELER PARKI	940	PARK	BADEMLİK
GÜLBABA TÜRBESİ PARKI	350	PARK+Ç.O.A.	TOMTOM
STAD ÜSTÜ PARKI	10000	PARK	YAHYA KAHYA
SEFA MEYDANI PARKI	774	PARK+Ç.O.A.	YENİŞEHİR
PARK	3500	BOŞ	YENİŞEHİR
TOPHANE	2200	PARK	HACI MÜMİN
FINDIKLI PARKI 2	3300	PARK	TOPHANE
DOLMABAĞÇE	9800	PARK	GÜMÜŞSUYU
890 ADA	1000	Ç.O.A.	ÇATMA MESCİD
SİVAS SOKAK PARKI	180	Ç.O.A.	FETİHTEPE
1211 ADA	750	Ç.O.A.	HACI AHMET
1147 ADA	300	Ç.O.A.	KADI MEHMET
KIZ LİSESİ PARKI	200	Ç.O.A.	BEDRETTİN
1409 ADA	750	Ç.O.A.	KULAKSIZ
1421 ADA	950	Ç.O.A.	KÜÇÜK PİYALE
1164 ADA	1250	Ç.O.A.	KÜÇÜK PİYALE
1160 ADA	875	Ç.O.A.	KÜÇÜK PİYALE
1160 ADA	1500	Ç.O.A.	KÜÇÜK PİYALE
1160 ADA	525	Ç.O.A.	KÜÇÜK PİYALE
ÖMER AVNİ PARKI	300	Ç.O.A.	ÖMER AVNİ
BORSA DEREİÇİ PARKI	550	Ç.O.A.	SÜTLÜCE
CİHANGİR ÇOCUK PARKI	800	Ç.O.A.	CİHANGİR
TEPEBAŞI	3400	Ç.O.A.	GÜMÜŞSUYU
HASKÖY İSKELE	400	Ç.O.A.	HASKÖY
ZAKKUMLU PARK	850	Ç.O.A.	HASKÖY
TOPHANE-KABATAŞ	350	Ç.O.A.	GÜMÜŞSUYU
KASIMPAŞA	250	Ç.O.A.	KASIMPAŞA
KULAKSIZ ÇOCUK PARKI	400	Ç.O.A.	KULAKSIZ
ÇIKSALIN	7000	Ç.O.A.	HALICIOĞLU
KAPTANPAŞA SOS. KONUTLAR	4500	Ç.O.A.	HALICIOĞLU

AĞAÇLARALTI ÇOCUK PARKI	500	Ç.O.A.	KASIMPAŞA
ÖRNEKTEPE	1500	Ç.O.A.	KASIMPAŞA
AŞIKLAR MEYDANI	1000	Ç.O.A.	KASIMPAŞA
HALICIOĞLU	400	Ç.O.A.	HALICIOĞLU
HALICIOĞLU-DİSPANSER	350	Ç.O.A.	HALICIOĞLU
MİTHATPAŞA STADI	32750	SPOR ALANI	YAHYA KAHYA
TOPLAM	538414 m²		85 adet

EK-5 BEYOĞLU İLÇESİ YEŞİL ALANLARI DAĞILIMI

EK-6 – GÜMÜŞSUYU PARKI, SURURİ PARKI VE HASKÖY KIYI PARKI ALAN ARAŞTIRMASINDA KULLANILAN ANKET FORMU

ANKET FORMU

Kişisel Bilgiler:

- 1- Anket yapılan kişinin cinsiyeti?
a) Kadın b) Erkek
- 2- Yaş grubunuz?
a) 0 – 14 b) 15 – 24 c) 25 – 34 d) 35 – 44
e) 45 – 60 f) 60 üstü
- 3- Medeni haliniz?
a) Evli b) Bekar c) Dul
- 4- Çocuğunuz var mı?
a) Var Sayısı: b) Yok
- 5- Eğitim durumunuz?
a) Hiç okumamış e) Lise ve dengi okulu
b) Okur – yazar f) Üniversite
c) İlkokul g) Yüksek lisans
d) Ortaokul h) Diğer
- 6- Mesleğiniz nedir?
a) Öğrenci f) İşçi
b) Emekli g) İşsiz
c) Serbest meslek h) Memur
d) Mimar – mühendis I) Diğer
e) Ev hanımı
- 7- Gelir grubunuz?
a) Üst gelir grubu d) Ortanın altı gelir grubu
b) Orta üstü gelir grubu e) Düşük gelir grubu
c) Orta gelir grubu

Oturulan semt ve kullanım sıklığına ilişkin bilgiler:

- 8- Kaç senedir İstanbul’da yaşıyorsunuz?
a) 5 yıldan az b) 6 – 10 yıl c) 11 – 15 yıl d) 16 –20 yıl
e) 20 yıldan fazla
- 9- Hangi semtte oturuyorsunuz?
a) Parkın bulunduğu semtte d) Cihangir

b) Taksim	e) Tophane
c) Tarlabası	f) Beşiktaş
g) Fatih	h) Diğer

10- Hafta sonunuzu nasıl değerlendiriyorsunuz? (Lütfen en fazla üç tercihinizi numaralayınız. Örnek: 1,2,3)

a) gezerek	f) kursa giderek
b) spor yaparak	g) kültürel aktivitelere katılarak
c) evde dinlenerek	h) parklara giderek
d) evde çalışarak	i) eş dost ziyaretine giderek
e) mesaiye kalarak	j) hobilerimle meşgul olarak
g) diğer	

11- Buraya hangi araçla geliyorsunuz?

a) Özel oto	d) Motosiklet
b) Otobüs	e) Yaya
c) Minibüs	f) Diğer

12- Eğer özel oto ile geliyorsanız arabanızı nereye park ediyorsunuz?

a) Özel otoparka	b) Kaldırım üstüne

13- Burayı en çok hangi mevsim kullanıyorsunuz?

a) İlkbahar	b) Yaz	c) Sonbahar	d) Kış

14- Burayı en çok hafta içi mi, hafta sonu mu kullanıyorsunuz?

a) Hafta içi	b) Hafta sonu

15- Buraya ne sıklıkta geliyorsunuz?

a) Hergün	d) Ayda iki üç defa
b) Haftada birden fazla	e) Ayda bir defa
c) Haftada bir	f) İki üç ayda bir

16- Günün hangi saatlerinde burada olmayı tercih ediyorsunuz?

a) 8 – 11	b) 11 – 14	c) 14 – 17	d) 17 – 20	e) 20 den sonra

17- Parka her istediğiniz zaman kolayca ulaşıyor musunuz?

a) evet	b) hayır

18- Bu parkta kaç saat vakit geçiriyorsunuz?

a) bir saatten az	b) 1 – 3 saat	c) 3 – 5 saat	d) 5 satten fazla

Ziyaretçilerin tercih-memnuniyet ve şikayetlerine ilişkin bilgiler:

19- Bu parka hangi amaçla geliyorsunuz? (Lütfen en fazla 3 tercihinizi numarayla sıralayınız. Örnek: 1,2,3)

a) yürümek	g) manzara seyretmek
b) dinlenmek	h) okuma
c) spor yapmak	i) balık tutmak
d) hava almak (doğa ile yakınlık)	j) geçiş amaçlı
e) piknik yapmak	k) çocuk bahçesi için
f) gezip görmek	l) diğer

20- Bu parka kiminle geldiniz?

a) yalnız	d) arkadaşlarla
b) komşularla	e) akrabayla
c) aileyle	f) diğer

21- Bu parkı tercih etme sebebiniz nedir?

a) yakın olduğu için	f) çeşitli zevk ve isteklere yanıt verdiği için
b) alışkın olduğum için	g) sakin ve sessiz olduğu için
c) bakımlı olduğu için	h) hareketli ve eğlenceli bir ortam olduğu için
d) doğal güzelliği için	i) tavsiye, merak ettiğim için
e) deniz havası almak için	j) nedeni yok, rastlantı

22- Bu parkta bulunan tasarım elemanlarından ne ölçüde memnunsunuz?

	Çok	Fikri	Memnun	Hiç	Memnun
	Memnun	Memnun	Yok	Değil	Değil
- a) oyun elemanları
b) oturma grupları
c) döşeme kaplamaları
d) aydınlatma elemanları
e) çöp kutuları
f) gölgelikler
g) yaya yolu
h) su elemanı
i) yeşil alanlar
j) W.C.

23- Bu parkın çeşitli özelliklerinden ne ölçüde memnunsunuz?

	Çok	Fikri	Memnun	Hiç	Memnun
	Memnun	Memnun	Yok	Değil	Değil
- a) manzara
b) sessizlik
c) çevre canlılığı
d) bitkilendirme
e) tasarım elemanlarının yer seçimi
f) otopark

24- Sizi bu parkta rahatsız eden faktörler nelerdir?

a) toz	d) gürültü	g) otopark sorunu
b) çamur	e) hava kirliliği	h) kullanıcı yoğunluğu
c) çöpler	f) tasarım yetersizliği	i) diğer

25- Bu parkta sizce yeşil alanların bakımı yeterli mi?

- a) evet b) hayır

26- Bu parkı temiz buluyormusunuz?

- a) evet b) hayır

27- Bu parkta kendinizi güvende hissediyormusunuz?

a) evet

b) hayır

c) kısmen

d) fikrim yok

28- Bu parkta eksik bulduğunuz konular nelerdir?

.....

29- Bu parkta nelerin gelişmesini veya iyileştirilmesini beklersiniz?

.....

Yardımcı olduğunuz için teşekkürler...

ÖZGEÇMİŞ

1979 Yılında Samsun’da doğan Alper Sami ÇAYIR ilk öğrenimini Ankara Yenimahalle Gazi Osman Paşa İlköğretim Okulunda tamamladıktan sonra 1996’da Yenimahalle Yahya Kemal Beyatlı Lisesi’nden mezun olmuştur. 1996 yılında İ.T.Ü. Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümünde başlamış olduğu lisans eğitimini 2000 yılında tamamlamıştır. Aynı yıl İ.T.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü Şehir ve Bölge Planlama Ana Bilim Dalı Peyzaj Planlama Programına başlamıştır.